

Стратегія сталого розвитку України - 2030

Human Rights
Productivity
Rule Of Law
Renewable Resources
Scientific Research
E-Government
Transport Inclusive Education
Development
Information And Cultural Space
Health Care
Economic Activity
Security
Infrastructure
International Cooperation
Regional Development
Justice
De-occupation
Performance
Efficiency
Sectoral Development
Investment
Strategy
Protection Of Rights
Governance
Ecology
Energy Saving
Law And Order
National Interests
Energy Efficiency
Modernization
Balanced Production
Energy Saving
Law And Order

Ukraine Development 2030

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
СЛУЖБА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

«Стратегія сталого розвитку України – 2030»

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

С. В. Полтавець, т. в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук,
старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

О. О. Трохименко, наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. іст. наук, Л. М. Степченко, молод. наук. співроб.
інформаційно-аналітичного відділу Фонду Президентів України

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. Б. Кушнарьова, В. М. Удовик, Л. Г. Дем'яненко, О. О. Трохименко, Є. В. Глушук

Заснований у 2020 р.
Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Передрук за погодженням

«Стратегія сталого розвитку України – 2030»

Випуск 3

(огляд матеріалів ЗМІ за 14–27 лютого 2020 р.)

Зміст

Головні новини	4
Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ	7
Мюнхенська конференція з безпеки – 2020: підсумки для України	7
Огляд зарубіжних ЗМІ	8
Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку – 2030»	8
Офіційна інформація	8
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	8
Новини із соціальних мереж	8
Експертний погляд	8
Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи	8
Офіційна інформація	8
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	8
Новини із соціальних мереж	8
Експертний погляд	8

Головні новини

Протягом тижнів 14–27 лютого 2020 р. сталися такі найголовніші події: Президент України Володимир Зеленський утворив тимчасову робочу групу з питань реформування системи охорони здоров'я, було розпочато консультації з регіонами щодо зміни Конституції в частині децентралізації, уряд затвердив Положення про Офіс фінансового контролю.

[Міністр соціальної політики України Юлія Соколовська заявила, що Мінсоцполітики буде здійснювати грошову компенсацію об'єднаним територіальним громадам за виконання функцій фронт-офісу у сфері соціального захисту населення.](#)

Уряд 26 лютого 2020 р. схвалив Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для компенсації частини витрат на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення».

[Кабінет Міністрів у 2020 р. проведе міжнародний аудит Пенсійного фонду.](#)

Прем'єр-міністр Олексій Гончарук:

У Пенсійному фонді зараз плануємо міжнародний аудит професійною аудиторською компанією, щоб розібратися, що там відбувається з точки зору витрат. Ми дуже уважно подивимося, як адмініструються ці кошти, щоб отримати відповідь на питання, де вони можуть бути заощаджені за рахунок скорочення адмінвитрат ... так званого фроду.

[Президент України Володимир Зеленський утворив тимчасову робочу групу з питань реформування системи охорони здоров'я та затвердив її склад.](#)

Робоча група має до 1 березня 2020 р. проаналізувати перебіг реформування системи охорони здоров'я України. Зокрема, щодо реалізації державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій для первинної допомоги та готовності закладів охорони здоров'я до реалізації цих самих гарантій для інших видів меддопомоги.

[Відтепер учні українських шкіл вивчатимуть оновлений предмет «Захист України» замість «Захисту Вітчизни».](#)

Міністр освіти та науки Ганна Новосад:

Було неправильним те, що на п'ятому, майже шостому році війни радянську назву предмета так і не змінили. Це один з проявів радянської парадигми.

Це важливий акцент, і я рада, що ми нарешті його поставили. Тепер не менш важливе завдання – покращувати зміст цього предмета і матеріально-технічне забезпечення шкіл.

[Лідер партії «Слуга народу» Олександр Корнієнко заявив, що партія розпочинає консультації з регіонами щодо зміни Конституції в частині децентралізації.](#)

Результати обговорень (у Києві) зводитимуть в єдину систему, і далі будуть з регіонами обговорюватися ці зміни. Потім після кожного обговорення будуть делегати, які прийдуть до Києва і поділяться, що там проходило в регіонах. Це перша частина, пов'язана з відкритим обговоренням з людьми. Друга частина – це паралельний процес консультацій із фракціями, пошук консенсусу всередині парламенту. Звичайно, в цих процесах ми прислухаємося до думки наших друзів і партнерів.

[Генеральний прокурор України Руслан Рябошапка вважає, що перший етап переатестації прокурорів у Генеральній Прокуратурі України був успішним.](#)

Звичайно ж, я оцінюю те, як ми пройшли перший етап переатестації, дуже високо. І мені здається, що те, що зробили ми, такого не робили до цього не те що в Україні, але, напевно, у всій Східній Європі. У принципі, ми можемо бути свого роду лідерами цього процесу і навіть ділитися цим позитивним досвідом.

[Генеральний директор Директорату з питань національної безпеки і оборони Офісу Президента України Іван Апаршин заявив, що протягом двох–трьох місяців з'явиться військова стратегія України, де буде задокументований курс України на членство в НАТО.](#)

Набуття Україною членства в НАТО – це взагалі питання сьогодні не обговорюється. Найближчим часом указ Президента, стратегія національної безпеки та оборони, там також є пряме посилання, що кінцева мета України – повноправне членство України в НАТО. Найближчим часом, протягом двох–трьох місяців буде військова стратегія. Там також буде пряма норма щодо вступу України до НАТО.

[Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук заявив, що за п'ять місяців роботи уряд запустив дешеві кредити, знизив платіжку, подолав рейдерство та викоринив корупцію на топ-рівні. І більшість позитивних перетворень відбулися в Україні вперше.](#)

Перше, на чому зосередився уряд, – це аудит держави. Ми провели оцінку наявного населення, щоб розуміти кількість людей, їхній віковий та гендерний склад. Так само провели аудит державних кадастрів природних

ресурсів. Уперше в історії України вже об'єднано карти кадастрів. Цієї весни ми плануємо оцифрувати всю територію України. Це дозволить нам проводити інвентаризацію й аналізувати наявні ресурси.

[Нульова толерантність до корупції – уряд перезавантажує ДФС.](#)

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук вимагає знищити корупцію в органах ДФС. Про це йшлося на зустрічі з новопризначеним т. в. о голови Державної фіскальної служби Сергієм Солодченком.

[Конференція з питань українських реформ цьогоріч збере у Вільнюсі понад 400 учасників делегацій високого рівня.](#)

На Міжнародній конференції з питань реформ в Україні, яку цьогоріч прийматиме Литва, очікується понад 400 представників делегацій високого рівня з ЄС, НАТО та інших зацікавлених країн і міжнародних інституцій, організацій громадянського суспільства та бізнесу, науковців, представників української діаспори та медіа. Про це йшлося на першому засіданні робочої групи з проведення конференції під головуванням віце-прем'єр-міністра з європейської та євроатлантичної інтеграції Дмитра Кулеби.

[Віце-прем'єр-міністр України, міністр розвитку громад та територій Денис Шмигаль повідомив, що кількість ЦНАПів в Україні має зрости майже вдвічі.](#)

Громадяни в усіх населених пунктах і громадах повинні отримувати швидкі та якісні адмінпослуги. На сьогодні в Україні функціонує майже 800 центрів надання адмінпослуг, поступово ця цифра має зрости до 1400.

[Уряд затвердив Положення про Офіс фінансового контролю.](#)

Кабінет Міністрів України затвердив Положення про Офіс фінансового контролю. Це наступний логічний крок у становленні нового органу. Положенням визначаються його основні завдання, функції та повноваження.

Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ

Євгенія Глушук,
мол. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу ФПУ

Мюнхенська конференція з безпеки – 2020: підсумки для України

Україна на власному досвіді знає ціну безпеки, за яку вона бореться не один рік. Тому різноманітні заходи з безпеки є невід'ємною частиною політичного життя держави, на яких можна заявити про себе та вказати на виклики, які загрожують безпеці та мирному існуванню, заручитися підтримкою світової громадськості для їхнього подолання. Одним із таких заходів є Мюнхенська конференція з безпеки.

Мюнхенська конференція з безпеки – одна з головних подій у сфері міжнародних відносин, яка проходить у столиці Баварії Мюнхені. Вона присвячена темам конфліктів і роззброєння, питанням клімату та охорони здоров'я. Конференція об'єднує навіть абсолютно протилежні політичні режими заради пошуку спільних відповідей. Величезну роль відіграють кулуарні зустрічі та домовленості.

Конференція була заснована у 1963 р. видавцем Евальдом-Генріхом фон Клейст-Шменціном і фізиком угорського походження Едвардом Теллером. Клейст-Шменцін здобув визнання як борець проти режиму Гітлера, а Теллер – один із розробників водневої бомби у США ([24 канал](#)).

Мюнхенська конференція у 2020 р. проходила 14–16 лютого і була вже 56-ю.

На порядку денному Мюнхена–2020 були ядерні випробування, китайська інтернет-експансія за допомогою технології 5G, коронавірус, проблеми клімату та чергове оголошення про занепад Європи ([NEWSONLINE](#)).

Головна тема цьогорічної конференції – «беззахідність» (Westlessness). Ідеться про кризу західних цінностей та світовий тренд, що демонструє недовіру до фундаментальних основ держав Західної Європи – як за межами цієї частини світу, так і у європейських країнах ([Новое время](#)).

За інформацією Укрінформ, наступна конференція пройде 19–21 лютого 2021 р. Заявив про це її голова Вольфганг Ішингер, закриваючи форум 16 лютого. «Сподіваюся, що дебати про оптимізм для Європи, оптимізм і стабільність на нашому континенті та навколо дасть поштовх новій фазі обговорень наступного року», – сказав він ([Укрінформ](#)).

У цьому році Мюнхен зібрав понад 30 лідерів держав і 100 міністрів оборони та закордонних справ.

Україну представляв особисто Володимир Зеленський, для якого це був дебют у Мюнхені ([Корреспондент](#)).

Президент виступив на окремій сесії Townhall on Ukraine, присвяченій Україні. В. Зеленський нагадав про складну ситуацію в Україні, анексію Криму Росією, конфлікт на Донбасі. Він розповів про готовність влади вести діалог з мирним населенням ОРДЛО та провести місцеві вибори на Донбасі, які будуть визнані світом. Президент наголосив, що проведення виборів на Донбасі неможливе без дотримання елементарних безпекових і політичних умов, Конституції України та міжнародних стандартів демократичних виборів.

Розповів В. Зеленський і про необхідність провести черговий обмін полоненими, адже понад 200 осіб утримується на Донбасі, а ще 100 – у Криму та в РФ.

Президент України повідомив про новий підхід до розведення сил на Донбасі. Пропонується запровадити «секторний принцип». Перехід від одного сектора до наступного може відбутися лише після того, як Спеціальна моніторингова місія доведе, що в секторі відсутні будь-які незаконні збройні формування, озброєння та військова техніка.

Також В. Зеленський заявив, що Україну вже не можна назвати корумпованою країною. За його словами, боротьба з корупцією ведеться постійно, і будь-які звинувачення стосовно хабарництва та обкрадання – неправдиві ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Президент України Володимир Зеленський наголосив, що війна на Донбасі є питанням загальноєвропейського значення.

«Я хочу звернути увагу, що не зовсім коректно говорити “війна в Україні”. Це війна у Європі. І вона разом з анексією Криму вже триває стільки ж часу, як і Друга світова війна, – шість років», – сказав він, виступаючи на Мюнхенській конференції з безпеки.

В. Зеленський також заявив, що Україна, як ніхто інший, прагне припинити цю війну. «І ми будемо щасливі, коли згадки про Україну як зону небезпеки взагалі зникнуть з міжнародних доповідей. Але це має відбутися тільки тоді, коли на Донбасі запанує міцний мир і Україна відновить свою територіальну цілісність у рамках міжнародно визнаних кордонів», – зазначив він ([Інтерфакс](#)).

На полях Мюнхенської конференції з безпеки Президент України Володимир Зеленський зустрівся з головою Міжнародного валютного фонду (МВФ) Крісталіною Георгієвою.

Повідомляється, що сторони обговорили законопроекти, які допоможуть Україні вийти на стабільне економічне зростання і забезпечити механізми захисту своїх громадян. Зокрема, ішлося про хід судової реформи, побудову системи верховенства права, так званий законопроект про банки.

«Наша зустріч з Крісталіною Георгієвою була, як завжди, конструктивною. Обговорили останні події та позитивні досягнення в нашій

економіці, які принесуть користь кожному українцю. Наш діалог з МВФ змістовний, а відносини – дружні», – заявив В. Зеленський ([День](#)).

Держсекретар США Майк Помпео і міністр закордонних справ Німеччини Хайко Маас провели двосторонню зустріч на полях конференції. Сторони домовилися про підтримку України і її реформ в умовах агресії з боку Росії.

Крім того, з Х. Маасом зустрівся і міністр закордонних справ України В. Пристайко. На зустрічі з українським колегою німецький міністр заявив про необхідність виконання мінських угод ([РБК–Україна](#)).

Особливої уваги заслуговує зустріч Володимира Зеленського та Генерального секретаря НАТО Єнса Столтенберга. Під час перемовин були ретельно обговорені нагальні питання, пов'язані з Україною, зокрема продовження виконання відповідних річних національних програм під егідою Комісії Україна – НАТО.

Важливо, що Столтенберг наголосив, що НАТО очікує додаткової допомоги України у міжнародних місіях. Враховуючи бойовий досвід українців як у російсько-українській війні, що триває вже шість років поспіль, так і участь у миротворчих місіях у багатьох «гарячих» точках світу – можна зрозуміти, чому в НАТО високо цінують нашу державу. А це може бути додатковим аргументом для ймовірного надання офіційним Брюсселем «зеленого світла» Україні для отримання статусу партнера розширених можливостей ([Главком](#)).

Проте на Мюнхенській конференції не обійшлося без скандалу за участю України... У день відкриття конференції з безпеки на її сайті було оприлюднено план під назвою «Дванадцять кроків щодо зміцнення безпеки в Україні та в усьому євроатлантичному регіоні».

Документ підготувала Група лідерів з питань євроатлантичної безпеки (Euro-Atlantic Security Leadership Group). До неї входять голови трьох великих міжнародних організацій (зокрема Мюнхенської конференції з безпеки), а також голова Російської ради з міжнародних справ.

Як зазначалося, ці 12 кроків допоможуть вирішити різні аспекти конфлікту в Україні, зокрема безпекові, гуманітарні, політичні, економічні питання.

Що саме передбачав план про «12 кроків»:

1. Відновлення Спільного центру з контролю і координації (СЦКК).
2. Розширення теми переговорів «нормандської четвірки» із включенням проблеми припинення боїв.
3. Збільшення кількості пунктів пропуску на Донбасі.
4. Розшук зниклих безвісти.
5. Розмінування на Донбасі.
6. Відновлення інфраструктури за участю Євросоюзу, західних компаній і Російської Федерації.
7. Створення на Донбасі зони вільної торгівлі з особливим оподаткуванням.

8. Поетапне зняття санкцій проти Росії за результатами виконання мінських угод.
9. Усунення радіаційної небезпеки на Донбасі.
10. Новий діалог між євроатлантичними структурами про побудову взаємної безпеки.
11. Підтримка і визначення областей взаємодії між ЄС і Росією.
12. Запуск нового національного діалогу з проблем ідентичності ([РБК–Україна](#)).

В експертному середовищі, МЗС України та серед низки західних дипломатів план викликав подив і критику, оскільки був складений без участі України (що особливо підкреслив у Мюнхені Володимир Зеленський), а також містив чимало суперечливих позицій.

В українському Міністерстві закордонних справ заявили, що цей план не відповідає офіційній позиції України.

А колишні дипломати США, чиновники і експерти Атлантичної ради оприлюднили спільну заяву, де розкритикували план і вказали, що агресія Москви в Україні – проблема, яку потрібно вирішити шляхом відновлення суверенітету і територіальної цілісності України, починаючи з Донбасу.

Зрештою, план був знятий із сайту Мюнхенській конференції з безпеки через кілька годин після публікації, 14 лютого, але потім знову оприлюднений через добу ([Новое время](#)).

Голова Мюнхенської конференції з безпеки Вольфганг Ішінгер потрапив у базу скандального сайту «Миротворець» за підписання плану з мирного врегулювання на Донбасі.

Автори ресурсу звинувачують Ішінгера в «замаху на суверенітет і територіальну цілісність України», «участі в пропагандистських заходах Росії (країна-агресор) проти України» та «маніпулюванні суспільно значущою інформацією» ([Кореспондент](#)).

В інтерв'ю Gazeta.ua політолог К. Батозський заявив, що цей документ повністю написаний не в українському дусі, а з позиції людей, які хочуть просто припинити війну на Сході за будь-яку ціну. Мовляв, треба просто зупинити насильство, і цього буде достатньо для вирішення проблеми. Не хочуть робити висновки з цієї війни. Що треба, аби вона не повторилась?

«Це не перший випадок появи таких документів чи проросійських заяв. Навряд це було зроблено навмисно під цю Мюнхенську конференцію. Майже той самий колектив авторів, особливо з українського боку, послідовно відстоюють проросійську позицію. Ця ситуація виникла через те, що представники західних країн побачили, що в Україні до влади прийшов новий Президент, який бере курс на примирення. Європа таким чином вирішила допомогти В. Зеленському сформулювати остаточну позицію. Проте традиції ЄС передбачають діалог. Тому вирішили запросити до процесу створення цього документа ще й російську сторону. Те, що отримали на виході, відображає виключно позицію Кремля. До цього треба зважено

ставитись. Але й не відступати від своєї чіткої лінії та не йти на поводу в Росії», – сказав К. Батозський (Gazeta.ua).

Незважаючи на це, політолог Р. Бортнік у коментарі ГолосUA заявив, що Мюнхенська конференція з безпеки може закласти початок для політичного врегулювання конфлікту на Донбасі.

«Мюнхенська конференція не пройшла даремно для України. Уперше від Президента Зеленського почули багато нових підходів щодо врегулювання конфлікту на Донбасі. (Президент України) В. Зеленський намагається сьогодні виглядати більш компромісно, ніж керівництво Кремля. Нові заяви Президента про діалог з народом Донбасу, спільне управління кордоном і розлучення сил можна розцінювати, як певний компроміс між Росією і Україною», – сказав Р. Бортнік (ГолосUA).

Також ряд зустрічей провів у Мюнхені і міністр оборони України А. Загороднюк. Так, він зустрівся зі своїми колегами – главами оборонних відомств Німеччини та Фінляндії. На зустрічі з Аннегрет Крамп-Карренбауер, міністром оборони ФРН, А. Загороднюк попросив про підтримку Німеччини в питанні набуття Україною статусу партнера НАТО з розширеними можливостями ([Новое время](#)).

Міністр оборони України зазначив, що восени Україна може очікувати підвищення статусу з розширеними можливостями, якщо темп реформ буде збережено: «Основні підсумки Мюнхена такі: зменшення уваги до України на рівні експертів і Міністерства оборони не спостерігається – увага дуже велика, є велика підтримка. Є повна підтримка нашого курсу реформ, вони знають про наш курс реформ» ([Цензор.НЕТ](#)).

Понад 30 зустрічей провів у Мюнхені і п'ятий Президент України Петро Порошенко – він не був частиною офіційної делегації України та приїхав на конференцію на запрошення організаторів форуму ([5 канал](#)).

У цілому можна констатувати, що Мюнхенська конференція з безпеки була корисною для України, особливо на тлі зростаючої нестабільності у світі. Наша держава конче потребує міжнародних майданчиків на кшталт Мюнхенської конференції.

Дуже важливо, що цього року українська делегація, як і попередні рази, не проігнорувала міжнародного заходу у Мюнхені, використавши непогану можливість нагадати людству про існуючі серйозні виклики безпеці України – безпеці, яка є невід'ємною складовою усією глобальної стабільності.

Перед початком Мюнхенської конференції українська влада не заявляла про свої очікування, тож складно говорити, наскільки вони справились. Анонсована зустріч міністрів закордонних справ країн «нормандського формату», на жаль, так і не відбулась, хоча їм є що обговорити.

Огляд зарубіжних ЗМІ

Спікер парламенту Естонії Хенн Пиллуаас на зустрічі в Таллінні з головою парламенту України Дмитром Разумковим запевнив, що Естонія продовжує підтримувати суверенітет України та її процеси реформ ([Baltic Times](#), Латвія).

Відносини між Естонією та Україною відмінні. Ми тісно співпрацюємо на різних рівнях. Я сподіваюся, що ці відносини в майбутньому стануть ще сильнішими. Естонія продовжує підтримувати події в Україні у фокусі міжнародних організацій.

Естонія надасть Україні консультативну підтримку в рамках проведення реформи у сфері верховенства права ([ERR News](#), Естонія).

20 лютого Центр Східного партнерства Естонії та Бюро з обслуговування проектів ООН (UNOPS) підписали Меморандум про взаєморозуміння та підтримку правової реформи України.

Естонія зосередить свою увагу на наданні допомоги і консультуванні щодо Пакету допомоги з реформи прокуратури, координувати цей напрям буде колишній генеральний прокурор Естонії Лавлі Перлінг.

Колишній генеральний прокурор Естонії Лавлі Перлінг:

Керівництво української прокуратури докладає зусиль, щоб за допомогою реформ прокуратури зробити своє суспільство справедливим і більш відкритим. У співпраці з Центром Східного партнерства я рада поділитися своїми знаннями, досвідом та енергією з українськими колегами. Я на сьогодні не працюю в естонській прокуратурі, проте діяльність моїх колег і установи, якій я віддала понад 20 років, продовжує надихати мене.

Заступниця генерального секретаря ООН із політичних питань і миробудівництва Розмарі Дікарло заявила, що Організація Об'єднаних Націй планує зібрати у 2020 р. 158 млн дол. на надання допомоги жителям Донбасу ([UN News](#), США).

158 млн дол. буде достатньо для надання гуманітарної допомоги 2 млн осіб. Загальна кількість людей на Донбасі, які потребують гуманітарної допомоги, становить 3,4 млн осіб, із яких 1,1 млн – віком від 60 років.

На полях Мюнхенської конференції з безпеки держсекретар США Майк Помпео і міністр закордонних справ Німеччини Хайко Маас домовилися про підтримку врегулювання ситуації в Україні та її реформ перед лицем агресії Росії ([U.S. Department of State](#), США).

Міністри закордонних справ України, Грузії і Молдови спільно звернулись до ЄС щодо важливості підтримки регіону «Східного партнерства» (Agenda.ge, Грузія).

На полях Мюнхенської безпекової конференції міністри закордонних справ України, Грузії і Молдови підписали спільне звернення до членів Європейської комісії про важливість належної фінансової підтримки регіону «Східного партнерства» в рамках наступної «Багаторічної фінансової перспективи» ЄС на 2021–2027 рр., формування якої наразі триває в інститутах Євросоюзу.

Так, глави зовнішньополітичних відомств трьох асоційованих партнерів закликали ЄС під час стратегічного бюджетного планування на наступні сім років врахувати масштаби реформ, які здійснюють Україна, Грузія і Молдова в процесі європейської інтеграції.

Спільне звернення міністрів є черговим свідченням єдності підходів України, Грузії і Молдови до питання майбутнього розвитку «Східного партнерства» на основі принципу диференціації та ідеї поглиблення діалогу в форматі «ЄС + три асоційовані партнери».

Президент України Володимир Зеленський на зустрічі з Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом на полях Мюнхенської конференції з питань безпеки заявив, що здійснювані в Україні реформи наближають її до членства в Північноатлантичному альянсі ([Голос Америки](http://GolosAmeriki.com), США).

Ми модернізуємо сектор безпеки й оборони країни відповідно до стандартів альянсу.

Міністр оборони України Андрій Загороднюк на Мюнхенській конференції з безпеки заявив, що НАТО у жовтні розгляне заявку України на партнерство з розширеними можливостями ([Deutsche Welle](http://DeutscheWelle.com), Німеччина).

Близько двох тижнів тому нами була оновлена заявка на партнерство з розширеними можливостями – так званий ЕОР (Enhanced opportunity partner). Заявка розглядатиметься в жовтні. Зараз ми проводимо переговори з країнами-членами альянсу, щоб вони підтримали цю заявку.

Ми йдемо в НАТО. Крапка. Є тільки питання тактичного плану, яким чином ми побудуємо план. Зараз ми робимо фокус на партнерство з розширеними можливостями. План дій щодо членства також стоїть на порядку денному. Ми вже заручилися підтримкою багатьох країн НАТО. З деякими ще працюємо.

Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку – 2030»

Офіційна інформація

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук заявив, що за п'ять місяців роботи уряд запустив дешеві кредити, знизив платіжку, подолав рейдерство та викоринив корупцію на топ-рівні. І більшість позитивних перетворень відбулися в Україні вперше ([Цензор.НЕТ](#)).

Перше, на чому зосередився уряд, – це аудит держави. Ми провели оцінку наявного населення, щоби розуміти кількість людей, їхній віковий та гендерний склад. Так само провели аудит державних кадастрів природних ресурсів. Уперше в історії України вже об'єднано карти кадастрів. Цієї весни ми плануємо оцифрувати всю територію України. Це дозволить нам проводити інвентаризацію та аналізувати наявні ресурси.

Ми викоринили корупцію на найвищому рівні в державі. Це знає бізнес і наші міжнародні партнери. Роботи ще дуже багато, але на топ-рівні корупції в уряді, парламенті та Офісі Президента немає. Нам вдалося повернути довіру до України. Крім того, маємо серйозний прогрес – уряд викоринив системне рейдерство. Уже ніхто пошепки не переписує в реєстрах власність однієї людини на іншу. Протягом 24 годин ми реагуємо на рейдерство і виключаємо негідників із реєстрів. Уже зараз бачимо, що системного рейдерства дійсно немає.

Також команді уряду, завдяки вирішенню проблеми з утворенням ціни на газ, вдалося зменшили платіжки на опалення.

Це завжди було одним з найважливіших питань, які українці ставили перед владою. І я можу сказати, що ми – перший уряд, який дійсно зменшив платіжку для людей. Багато років ціна на газ в Україні була не прозорою та не ринковою, і тому сума в платіжках для населення тільки зростала. Ми взяли курс на створення ринкових умов і це дало моментальний результат – за грудень 2019 р. для більшості українських споживачів платіжка була зменшена. В деякий містах перерахунок сягнув 30 %.

Для того, щоб перезапустити економіку, людям необхідно забезпечити доступ до дешевих ресурсів. Гроші не мають бути «дорогими». Розуміючи це, Президент України виступив з ініціативою створення програми дешевих кредитів «5–7–9 %», яку ми, команда уряду, підтримали та імплементували в короткі строки. І вже в січні вона почала повноцінно працювати. Ми хочемо стимулювати середній клас і робимо це просто зараз за допомогою надання йому дешевого ресурсу для початку власної справи. Але це не кінцева зупинка, у планах уряду зробити всі кредити з такої ставкою під 5–7–9 %. І наступний крок для нас у цьому напрямі – це дешеві іпотеки на житло.

Додатковим стимулом для перезавантаження економіки стануть розпочата урядом програма приватизації збиткових держпідприємств та передача об'єктів у концесію інвесторам.

Велика приватизація – це ще один крок до ефективності. Приватизація – це про залучення інвестицій і створення нових робочих місць за рахунок передачі у приватну власність збиткових, нестратегічних об'єктів, що належать державі. В уряді ми провели прозорі конкурси й уже перші два порти мають переможців. Туди зайдуть інвестиції. Це величезний крок до розвитку. Наразі ще 12 об'єктів у нас готові до концесійних конкурсів.

Крім того, серед результатів роботи уряду за перші п'ять місяців – підготовка до старту програми «Велике будівництво», презентація додатку «Дія», створення Офісу протидії рейдерству, об'єднання геокадастрів, закриття нелегальних АЗС та забезпечення готовності уряду до запуску ринку землі.

Загальна концепція реформування та її реалізація

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Тимофій Милованов вважає діяльність уряду Олексія Гончарука суперуспішною та суперективною ([Цензор.НЕТ](#)).

Я вважаю, що її потрібно назвати суперуспішною, суперективною. Наприклад, щодо мого конкретного міністерства я вам скажу певні речі, які ми робимо. Можна говорити про ринок землі, можна говорити про ринок праці, про приватизацію, про концесії. Це все досить контраверсійні в медійному полі питання, але насправді нічого там немає неправильного, навпаки, все робиться так, як потрібно.

НАДС презентувало підсумки роботи за 2019 рік: публічний звіт Голови Олександра Стародубцева ([Урядовий портал](#)).

У 2019 р. перед Національним агентством з питань державної служби (НАДС) стояло багато непростих завдань. Серед них – кадрове забезпечення перезавантаження влади, залучення нових людей на державні посади, діджиталізація та автоматизація процесів, внутрішня реорганізація.

Голова НАДС Олександр Стародубцев:

Перезавантаження влади. Станом на лютий 2020 р. НАДС оголосило 116 конкурсів на категорію А і прийняло 1904 заявки. За результатами конкурсних відборів Національне агентство сформувало 71 шорт-лист, з допомогою яких суб'єкти призначення вже обрали 38 переможців.

Головне завдання НАДС у питанні підбору кандидатів на керівні державні посади – підбір людей з гарними навичками управління і високим рівнем знань у предметній галузі. Часто це люди з бізнесу, люди з успішним досвідом реалізації крутих проектів і стартапів в Україні, або просто

першокласні спеціалісти у своїй галузі. Чимало таких людей уже приходять на конкурси, але потреба в них досі є. Тому, користуючись нагодою, закликаю всіх небайдужих фахівців подаватись на конкурси.

Одним із спецпроектів НАДС, спрямованих на залучення кандидатів на топ-посади, стала серія відео-інтерв'ю О. Стародубцева з переможцями конкурсів на категорію «А» – відео-подкаст РОСCLICK: <https://www.youtube.com/channel/UCosDsJelzAlKZhGLEIRhdcw>.

Удосконалення процедури проведення конкурсів. Нове керівництво НАДС зробило низку кроків щодо спрощення процедури відбору кандидатів. Згідно із затвердженими урядом змінами, було спрощено процедуру найму та звільнення державних службовців. Крім того, було виключено обов'язкове тестування кандидатів на знання спеціального законодавства, а також дозволено повторно використовувати успішні результати тестування, яке кандидати раніше проходили у Центрі оцінювання. При цьому, зважаючи на важливість керівних посад, була додана ще одна вимога – добросовісність та дотримання правил етичної поведінки.

Діджиталізація. У 2019 р. НАДС запустило ряд електронних сервісів, які допомагають структурувати інформацію про державні вакансії, зробити її пошук зручним, швидким і доступним, навіть в смартфоні.

Help Desk кандидата на державну службу (<https://help-candidates.com.ua/>) – сервіс, який надає інформаційну підтримку користувачам під час пошуку вакансій, фільтрує та відображає актуальні вакансії державної служби за категоріями (А, Б, В) та регіонами.

HRMIS/ПоClick – сучасна система обліку та управління персоналом на державній службі. Наразі проект уже запущено у трьох пілотних установах: НАДС, Міністерстві цифрової трансформації та Міністерстві фінансів. HRMIS сприятиме вдосконаленню обміну інформацією між державними органами щодо кадрового планування та підбору персоналу, структури зайнятості, кадрової статистики, підвищення кваліфікації та розвитку державних службовців, управління ефективністю та винагород. Кінцева мета проекту – упровадження електронної системи в усіх державних органах України.

Портал управління знаннями (<https://pdp.nacs.gov.ua/>) – це єдина онлайн-база освітніх програм та програм підвищення кваліфікації для державних службовців. Провайдери і викладачі розміщують на порталі інформацію про свої навчальні курси, а споживачі можуть у режимі онлайн зареєструватися на них. Система пошуку ділить навчальні програми за тематикою, формою навчання, регіоном. Станом на 24 лютого на Порталі знань представлено 508 навчальних програм, зареєстровано 84 провайдери, 124 викладачі і майже 11 тис. користувачів. Минулого року ми фактично відкрили величезний ринок навчання державних службовців для всіх приватних провайдерів освітніх послуг. Від цього виграють усі: бізнес отримує нові можливості для розвитку, а державні службовці можуть обирати навчальні програми від кращих гравців ринку.

Career-бот (<https://t.me/CareerGovUABot>) – телеграм-канал, який є справжнім помічником і консультантом для кандидата. Він дозволяє шукати актуальні вакансії на сайті career.gov.ua за: категоріями посад (А, Б та В), шестизначним кодом вакансії та ключовим словом.

Крім того, у лютому НАДС завершило інтеграцію даних про вакансії державної служби між порталом Career.gov.ua та онлайн-сервісами з пошуку роботи Work.ua та Robota.ua. Тепер споживачі можуть із легкістю знаходити вакансії державної служби на звичних для себе ресурсах.

Одним із ключових напрямів роботи НАДС на 2020 р. – оновлення агентства, яке має стати зразком організаційних трансформацій для всієї державної служби. Наприкінці 2019 р. розпочалася зміна організаційної структури агентства. А вже на початку 2020 р. була проведена загальна стратегічна сесія з визначенням цілей та напрямів діяльності.

Наразі стратегічну роботу проводять уже окремі відділи і департаменти агентства, кожен за своїм напрямом. Їхнє завдання – перейти на сучасні методи управління проектами. Крім того, було розроблено новий логотип НАДС, який відображає цінності і сенси, які агентство закладає у свою діяльність.

Досвід перезавантаження НАДС як центрального органу влади має стати прикладом для інших ЦОВВ, вважає О. Стародубцев. Ми маємо стати прикладом, який можна буде використовувати як зразок на державній службі. Усім переможцям конкурсів я надсилаю пам'ятку про перші кроки на посаді. Це короткий документ, але він базується на моєму непростому досвіді з організаційних змін у НАДС. Упевнений, що для тих, кого тільки чекає цей шлях, така пам'ятка має стати в нагоді.

Упродовж 2020–2021 рр. ключовими напрямами роботи НАДС будуть:

1. HR-функція в органах влади. Зокрема, прийняття нового закону про публічну службу, побудова єдиної мережі HR та бази знань і впровадження системи оцінки результатів роботи держслужби за чіткими КРІ.

2. Рекрутинг. Напрямок передбачає спрощення процедури добору персоналу та створення кадрового резерву. А також побудову професійного Центру оцінювання та покращення сприйняття державної служби як роботодавця.

3. Модель заробітної плати. Робота буде спрямована на впровадження категоризації посад та врегулювання системи заробітної плати. Все, що ми пропонуємо державі, ми спочатку випробовуємо на собі. Це стосується і організаційних моментів, і, наприклад, побудови нової системи оплат. Ми наразі розробляємо нову модель оплати і почнемо випробовувати її всередині агентства.

4. Професійний розвиток. Реорганізація Української школи урядування, налагодження механізму визначення потреб у навчанні та запуск найбільш затребуваних програм.

5. НАДС як приклад змін. Зокрема, реорганізація НАДС, побудова служби клієнтської підтримки та бази знань і запровадження програми стажування і підготовки талантів для інших ЦОВВ.

Запуск нових проектів НАДС відбувається за підтримки партнерів та донорських організацій. Багато речей просто неможливо реалізувати виключно внутрішніми ресурсами НАДС. Тому підтримка наших партнерів є такою важливою.

Повна версія публічного звіту голови НАДС доступна за посиланням: http://bit.ly/Publ_zvit_2019.

Реформа державного управління та реформа державної служби, як їхня складова, реалізуються за підтримки Проекту «Допомога Україні у зміцненні управління державними ресурсами», який реалізує Європейський Союз у партнерстві зі Світовим банком. Головною метою проекту є підвищення прозорості та ефективності управління державними ресурсами в Україні за рахунок автоматизації персональної інформації про оплату праці та посилення функцій та систем управління державними фінансами. У тому числі розробка та впровадження інформаційної системи управління персоналом в установах державного управління та системи нарахування заробітної плати державних службовців шляхом впровадження системи HRMIS.

Підтримка комплексної реформи державного управління в Україні (EU4PAR) – це проект, який фінансується ЄС у рамках надання технічної допомоги уряду України у проведенні реформи державного управління. EU4PAR підтримує стратегію та управління реформи державного управління, нову державну службу, підзвітне урядування вдосконалення державних послуг тощо.

Конференція з питань українських реформ цього року збере у Вільнюсі понад 400 учасників делегацій високого рівня ([Урядовий портал](#)).

На Міжнародній конференції з питань реформ в Україні, яку цього року прийматиме Литва 7 липня, очікується понад 400 представників делегацій високого рівня з ЄС, НАТО та інших зацікавлених країн і міжнародних інституцій, організацій громадянського суспільства та бізнесу, науковців, представників української діаспори та медіа. Про це йшлося на першому засіданні робочої групи з проведення конференції під головуванням віце-прем'єр-міністра з європейської та євроатлантичної інтеграції Д. Кулеби.

Конференція у Вільнюсі стане четвертою; перша відбулася у 2017 р. у Лондоні. Формат заходу покликаний підсилити та продемонструвати світу процес реформування, який Україна здійснює для побудови сильної, успішної європейської демократії.

Віце-прем'єр-міністр з європейської та євроатлантичної інтеграції Дмитро Кулеба:

Унікальність щорічної конференції з питань реформ полягає в тому, що це єдиний міжнародний захід високого рівня за межами України, присвячений виключно Україні. Цей шанс не можемо змарнувати.

Необхідно забезпечити підготовку та проведення конференції на високому рівні. Для цього потрібна належна координація всіх залучених органів та активна комунікація заходу за межами країни. Саме тому було ухвалено рішення про створення цієї Робочої групи для вирішення стратегічних питань і загальної координації з підготовки та організації. Цьогорічна конференція буде своєрідним міжнародним представленням результатів та планів нового українського уряду.

Конференція включатиме засідання на високому політичному рівні за участі Президента та Прем'єр-міністра України, а також панельні дискусії за участі міністрів, парламентарів, представників громадянського суспільства. Планується обговорити пріоритети амбітного плану реформ уряду та можливості, які він відкриває. Зокрема, йтиметься про структурні реформи в економічній сфері, заходи з покращення бізнес-клімату, впровадження належного урядування, розвиток цифрової держави та інші. Представники бізнес-спільноти дізнаються про можливості для інвестицій в Україні. Окремо представники офіційних делегацій обговорять безпекову ситуацію та підтримку України в захисті її суверенітету та територіальної цілісності.

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук зазначив, що всі цілі кожного міністерства за напрямками об'єднані основною ідеєю: людина – головний пріоритет нашого уряду ([Урядовий портал](#)).

Кабінет Міністрів ще на початку тижня подав до Верховної Ради України Звіт про хід і виконання Програми діяльності уряду у 2019 р.

Уряд має стратегію та команду для реалізації всіх завдань, які перед нами поставив Президент В. Зеленський. Від самого початку ми наполегливо працюємо для досягнення макроекономічної стабільності, підвищення інвестиційної привабливості та покращення умов ведення бізнесу в Україні.

За його словами, у результаті ми маємо стабільний обмінний курс гривні, рекордно низький рівень інфляції, зниження облікової ставки НБУ до 11 %, а також просування України в міжнародних рейтингах.

Ми ліквідували корупцію в уряді на топ-рівні. Нашій країні починають довіряти. Маркерами такої довіри стала підтримка наших міжнародних партнерів, зокрема узгоджено програму співпраці з Міжнародним валютним фондом.

Уряду вдалося встановити механізм, який дозволив місцевій владі здійснити перерахунки платіжок на тепло. Вартість платіжок за опалення знизилася до 30 % залежно від міста.

Більше того, українці за два тижні отримали загалом 27,1 млн грн за державною програмою «Доступні кредити 5–7–9%», яка запрацювала 1 лютого. У роботі ще 2500 заявок. Лише у 2020 р. очікуємо видати понад

50 тис. доступних кредитів, створити до 90 тис. нових робочих місць і залучити близько 2 млрд грн внутрішніх інвестицій у сферу малого бізнесу.

Крім того, уряд веде рішучу боротьбу з тіншовими ринками. Ми за один день закрили всі гральні зали, прибрали їх з українських вулиць. А в січні правоохоронці та органи контролю відпрацювали майже 4 тис. нелегальних АЗС по всій країні. Ціна на пальне знизилася в середньому на 2 грн, а офіційні продажі пального збільшилися на 6 %, а це означає, що збільшилась і кількість податків, які сплачуються в бюджет.

На митниці вперше запрацювали всі сім сканерів, які були закуплені ще давно, але жодного дня не працювали. Тепер час на перевірку вантажу скоротиться до 10 хв.

Крім того, уряд запускає централізований облік деревини. Відтепер жодних «чорних лісорубів» під прикриттям територіальних управлінь Держлісагентства не буде. Наш ліс – під захистом держави. Звільнено найбільш одіозних лісівників Закарпаття й Харківщини.

На початку лютого торгівлю всією необробленою деревиною перевели на електронні аукціони. А це – прозоре ціноутворення та виведення ринку деревини з тіні. До речі, ще восени ми запустили онлайн-реєстр заготівлі деревини та електронну мапу рубок.

Прем'єр-міністр сказав і про Офіс протидії рейдерству, який уже успішно захищає права власності людей: «Кожна людина, чії права власності порушено, може сюди звернутися. Уряд реагуватиме миттєво».

Відновлюємо й інфраструктуру. Знайшли переможців у конкурсах на концесію портів «Ольвія» та «Херсон». Це нові робочі місця, великі інвестиції в розвиток портів і міст. При цьому порти залишаються у власності держави. В «Ольвію» буде інвестовано 3,4 млрд грн за п'ять років, а «Херсон» отримає 300 млн грн за чотири роки.

Дерегуляція та розвиток підприємництва

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук заявив, що протягом двох тижнів українським підприємцям було загалом видано 27,1 млн грн на бізнес за державною програмою «Доступні кредити 5–7–9 %», а ще **2500 заявок у роботі** ([Західна інформаційна корпорація](#)).

До цієї програми планують долучитися ще 11 банків, що може істотно збільшити кількість виданих кредитів.

Крім того, для підприємців, які не мають застави, було розроблено кредитні гарантії.

Тобто банк замінює заставу спеціальним фінансовим інструментом. Завершуємо всі юридичні процедури, щоб банки змогли невідкладно налагодити цю роботу.

Також починається всеукраїнський навчальний тур для підприємців, які виявляють бажання пройти комплексне безкоштовне навчання з підвищення своїх бізнес-компетенцій.

Жоден українець не повинен отримати відмову лише через низький рівень підготовки. Ця програма – насамперед про підтримку. Уряд надасть її кожному, хто лише починає свій підприємницький шлях до успіху.

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

Віце-прем'єр-міністр, міністр розвитку громад та територій України Денис Шмигаль заявив, що пріоритетом для міністерства є створення Національної програми справедливої трансформації вугільних регіонів ([Міністерство розвитку громад та територій України](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Віце-прем'єр-міністр, міністр розвитку громад та територій України Д. Шмигаль очолить Координаційний центр трансформації вугільної промисловості України.

Уряд має створити Координаційний центр трансформації вугільної промисловості на чолі з віце-прем'єром Д. Шмигалем. Обов'язково включити до складу представників вугільних підприємств, місцевої влади, голів ОДА відповідних областей. Проблеми подальшого розвитку галузі необхідно вирішити системно.

У свою чергу Д. Шмигаль заявив, що держава має взяти на себе вирішення проблем у вугільній галузі, адже це питання існування понад 60 міст.

Віце-прем'єр-міністр, міністр розвитку громад та територій України Денис Шмигаль:

На сьогодні пріоритетом для міністерства є створення Національної програми справедливої трансформації вугільних регіонів. Це довготермінова програма. Ми провели вже три зустрічі з керівництвом Світового банку, з міжнародними експертами, лідерами шахтарських профспілок. Будемо спільно працювати над тим, як краще трансформувати галузь.

Програма розвитку українського експорту

Міністр інфраструктури України Владислав Криклій заявив, що розширено регулярне авіасполучення України з Турецькою Республікою ([Урядовий портал](#)).

За результатом успішних переговорів на рівні авіаційних влад України та Туреччини було істотно розширено регулярне авіасполучення з Турецькою Республікою. Тижнева частота для здійснення пасажирських

перевезень на більшості маршрутів збільшена майже удвічі. Для сполучення Одеса – Стамбул знято обмеження на кількість рейсів. Вантажні перевезення – також без обмежень. Відтепер 11 міст України мають можливість прямого авіаційного сполучення з Туреччиною: Київ, Одеса, Херсон, Миколаїв, Харків, Дніпро, Львів, Чернівці, Вінниця, Івано-Франківськ, Запоріжжя. Це поштовх до розвитку регіональних аеропортів. Дякую Державіаслужбі за гарну роботу. Не зупиняємось на досягнутому. Крокуємо впевнено і на захід до вільного неба.

Розширення регулярного міжнародного та внутрішнього авіасполучення українських міст є важливою частиною комплексного розвитку авіаційної галузі Української держави. Ми лібералізуємо міжнародні авіаперевезення, модернізуємо регіональні аеропорти, створюємо рівні умови для заходу авіакомпаній і розвитку прозорого та конкурентного ринку пасажирських і вантажних перевезень авіатранспортом. Наше стратегічно важливе завдання зробити літак для українців доступним і зручним засобом пересування як у міжнародному, так і внутрішньому сполученні.

За результатом переговорів було встановлено таку частоту для здійснення пасажирських перевезень (сукупна тижнева на кожному маршруті для призначених авіакомпаній кожної сторони): Київ – Стамбул, 24; Одеса – Стамбул, без обмежень; Львів – Стамбул, 28; Херсон – Стамбул, 21; Запоріжжя – Стамбул, 21; Харків – Стамбул, 28; Вінниця – Стамбул, 14; Миколаїв – Стамбул, 14; Івано-Франківськ – Стамбул, 14; Дніпро, Чернівці, Севастополь – Стамбул, 7 на кожному маршруті; Донецьк, Сімферополь – Стамбул, без обмежень; Київ – Ізмір, 21; Київ – Даламан, 10; Київ – Анкара, без обмежень.

У 2019 р. Україна експортувала товарів і послуг до Євросоюзу на 25 млрд дол. США ([Урядовий портал](#)).

У 2019 р. експорт українських товарів в країни ЄС зріс на 3 %, а послуг – на 7,7 %. Загалом за експорт товарів і послуг в країни ЄС Україна отримала понад 25 млрд дол. США: 20 млрд 752 млн дол США – за товари та 4 млрд 288 млн дол США – за послуги.

Про це повідомляє Державна служба статистики України.

У 2019 році найбільшу частку коштів за експорт товарів Україна отримала від країн Євросоюзу – 41,5 %. Частка експорту послуг до країн ЄС – 28,1 %.

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Дмитро Кулеба:

Постійне зростання експорту українських товарів на ринки ЄС – це знак якості. Україна входить к трійку найпотужніших експортерів сільськогосподарської продукції для країн Євросоюзу. Наша мета – суттєво збільшити експорт до ЄС і промислових товарів. Промисловий безвіз, над яким ми зараз працюємо з Євросоюзом, значно зміцнить українські позиції.

Загалом Україна експортувала в інші різні країни світу товарів та послуг на 63,7 млрд дол. США – на 11 % більше ніж у 2018 р.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 235 країн світу. Серед країн, з якими торгувала Україна, найбільше українських товарів купили у Китаї.

Експорт до Китаю у грошовому вимірі зріс на 63 % порівняно з 2018 р. Обсяги експорту товарів до Росії за цей період знизилися на 11 %.

Топ-позиціями українського експорту товарів у 2019 році були:

- продукти рослинного походження – 12,9 млрд дол. США, 25,8 % від загальної суми (зокрема зерна експортували на 9,6 млрд дол. США);
- недорогоцінні метали та вироби з них: 20,5 %, 10,3 млрд дол. США;
- мінеральні продукти – 9,7 %, 4,9 млрд дол. США.

Порівняно з 2018 р. Україна набагато більше продавала в інші країни добрив (зростання втричі), оптичних приладів та апаратів (+22 %), наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів (+32 %), перлів, дорогоцінного або напівдорогоцінного каміння (+44 %).

В топі експорту послуг – послуги зі страхування, транспортні та поштові.

Реформа трудового кодексу

Міністр соціальної політики Юлія Соколовська зазначила, що реорганізація казенних підприємств дасть змогу покращити якість засобів реабілітації та послуг для людей з інвалідністю ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Уряд прийняв постанову, яка передбачає реорганізацію казенних підприємств шляхом їхнього перетворення в державні комерційні підприємства.

Відповідне рішення було прийняте за ініціативою Мінсоцполітики 19 лютого 2020 р. і дозволить покращити якість забезпечення технічними засобами реабілітації (ТЗР: протези, ортези і тд.) людей з інвалідністю.

Планується реорганізувати высим підприємств, що входять до сфери управління Мінсоцполітики і забезпечують технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю.

Рішення допоможе підприємствам налагодити конкурентоспроможне виробництво в умовах ринку, на якому сьогодні працює близько 90 компаній. Це, у свою чергу, дозволить зробити засоби реабілітації більш якісними, враховувати індивідуальні потреби людей з інвалідністю, у тому числі дітей. Крім того, оскільки ці підприємства надають реабілітаційні послуги, ринкові умови дозволять покращити також якість послуг, а не лише технічних засобів реабілітації. Тобто це можливість для наших підприємств підвищити власну

ефективність та конкурувати на ринку, а не фактично утримуватися від нього.

Міністр соціальної політики наголосила на тому, що підвищення якості функціонування підприємств сприятиме розвитку соціальних послуг у регіонах, орієнтованих на задоволення потреб людей з інвалідністю, проведенню необхідних реабілітаційних заходів.

У Верховній Раді доопрацюють законопроект Кабінету Міністрів № 2708 про новий Трудовий кодекс ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Робоча група Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів провела заключне засідання з обговорення проектів Трудових кодексів та законопроектів про працю.

Працівниками секретаріату комітету сформована порівняльна таблиця, до якої увійшли всі пропозиції, які надійшли в комітет до законопроекту про працю, а також ті, що були озвучені учасниками проведених робочих груп. Ця порівняльна таблиця буде передана малій робочій підгрупі, яка вже на наступному тижні розпочне свою роботу над постатейним опрацюванням нового доопрацьованого законопроекту.

Реформа системи національної безпеки та оборони

Генеральний директор Директорату з питань національної безпеки і оборони Офісу Президента України Іван Апаршин заявив, що протягом двох–трьох місяців з'явиться військова стратегія України, де буде задокументований курс України на членство в НАТО ([Цензор.НЕТ](#)).

Набуття Україною членства в НАТО – це взагалі питання сьогодні не обговорюється. Найближчим часом указ Президента, стратегія національної безпеки та оборони, там також є пряме посилення, що кінцева мета України – повноправне членство України в НАТО. Найближчим часом, протягом двох–трьох місяців буде військова стратегія. Там також буде пряма норма щодо вступу України до НАТО.

Прагнення України до членства в альянсі підтверджено практичними кроками.

Бюджет збільшено. Державне оборонне замовлення, хоч і з затримкою, вже сьогодні затверджено. Сьогодні знову-таки на рівні комітету будуть деякі внесені зміни...

У рамках робочого візиту до штаб-квартири ООН 20 лютого міністр закордонних справ України Вадим Пристайко провів зустріч із Генеральним секретарем ООН Антонію Гутеррішем ([Міністерство закордонних справ України](#)).

Упевнений, що світова організація може відігравати активну роль і на інших напрямках урегулювання російсько-українського конфлікту, зокрема в

контексті можливого розгортання операції з підтримання миру, а також у відновленні та реінтеграції постраждалих регіонів України.

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш підтвердив відданість резолюціям ООН щодо поваги суверенітету та територіальної цілісності України в рамках її міжнародно визнаних кордонів, а також запевнив у подальшій готовності надавати практичну допомогу українцям у ці непрості часи.

Минулого року в Збройні сили України надійшло понад 7,4 тис. нових і модернізованих зразків озброєння і військової техніки ([Цензор.НЕТ](#)).

Представник Департаменту військово-технічної політики, розвитку озброєння і військової техніки Міністерства оборони України полковник Владислав Шостак:

Для потреб Збройних сил України поставили понад 2 тис. одиниць приладів нічного бачення, більш як 1,2 млн шт. боєприпасів різного призначення і майже 11,3 тис. шт. піротехнічних засобів для літаків.

Також до армії було поставлено: шість літаків, 16 вертольотів, 64 безпілотні авіаційні комплекси, 45 одиниць бронетанкового озброєння і техніки, 810 одиниць автомобільної техніки, 3409 одиниць ракетно-артилерійського озброєння, 23 одиниці засобів РЕБ, 635 засобів зв'язку, 868 засобів захисту інформації, 77 засобів інженерного озброєння, 600 засобів хімічного захисту, 600 реактивних піхотних вогнеметів РПО-16.

Реформа правоохоронної системи

Генеральний прокурор України Руслан Рябошапка вважає, що перший етап переатестації прокурорів у Генеральній Прокуратурі України був успішним ([Цензор.НЕТ](#)).

Звичайно ж я оцінюю те, як ми пройшли перший етап переатестації, дуже високо. І мені здається, що те, що зробили ми, такого не робили до цього не те що в Україні, але, напевно, у всій Східній Європі. У принципі, ми можемо бути свого роду лідерами цього процесу і навіть ділитися цим позитивним досвідом.

На першому етапі переатестації кількість прокурорів скоротилася на 50 %, оскільки ці люди не здали тести на знання законодавства або на загальні здібності, а також не пройшли перевірку на добросовісність.

Оновлення влади та антикорупційна реформа

Прем'єр-міністр Олексій Гончарук на нараді щодо запуску оновленої системи моніторингу податкових ризиків при реєстрації податкових накладних з ПДВ заявив, що уряд викоринює тіньові схеми з ПДВ ([Урядовий портал](#)).

Ліквідація тіньового ринку ПДВ дозволить державі економити 1–2 млрд грн щомісяця.

Оборудки з податком на додану вартість – це багаторічна проблема в Україні. Тіньовий ринок ПДВ оцінюється мільярдами гривень у місяць. Уряд викоринює ці схеми.

(...). Оновлена система моніторингу дає змогу автоматично, на основі чітких критеріїв, визначити тих, хто намагається ухилятися від сплати податків. Водночас краще захищає права сумлінних платників податків.

Ті, хто працюють «у білу», лише виграють: правила будуть чіткі та зрозумілі. Держава почала жити в новій реальності, де є нетерпимість до схематозів та сприяння тим, хто працює чесно. І це мають усвідомити як в податковій, так і в бізнесі.

Конвертаційні центри, «пересорти» – повинні зникнути назавжди і доручив голові Державної податкової служби С. Верланову взяти це під особистий контроль.

Уряд працює над тим, щоб корупції і тіньових схем у державі не залишилось, а працювати чесно було набагато вигідніше, ніж «у тіні».

Голова ДПС Сергій Верланов:

Система зупиняє накладні там, де для цього є реальні підстави. Яскравий приклад – у минулому році завдяки роботі системи моніторингу зупинили реєстрацію податкових накладних на близько 10 млрд грн (0,56 %). Після розгляду, зареєстрували накладних тільки на 3,4 млрд грн. Тобто майже 6 млрд грн хотіли просто вкрасти з українського бюджету. Ми ці схеми припинимо.

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук заявив, що в Кабінеті міністрів немає корупції ([Цензор.НЕТ](#)).

Я думаю, що за останні місяці багато хто відчув, що на вищому рівні влади корупції не стало. В уряді її точно немає. Але ще багато корупції залишилося на середньому рівні, на місцях.

Нульова толерантність до корупції – уряд перезавантажує ДФС ([Урядовий портал](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук вимагає знищити корупцію в органах ДФС. Про це йшлося на зустрічі з новопризначеним т. в. о голови Державної фіскальної служби С. Солодченком.

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

В Україні має бути нульова толерантність до корупції на всіх рівнях. Вимагаю тотального перезавантаження в ДФС. У системі не повинно залишитися жодного працівника, який залучений у корупційні схеми.

Очікуємо від нового керівництва ДФС докорінних змін у системі роботи служби.

ДФС повинна змінити принцип роботи – чесні підприємці можуть працювати спокійно, а злочинці – будуть покарані.

Уряд затвердив Положення про Офіс фінансового контролю (Міністерство фінансів України).

Кабінет Міністрів України затвердив Положення про Офіс фінансового контролю. Це наступний логічний крок у становленні нового органу. Положенням визначаються його основні завдання, функції та повноваження.

Зокрема, у затвердженому Положенні йдеться, що Офіс фінконтролю здійснюватиме контрольні заходи в міністерствах, інших органах виконавчої влади, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах, суб'єктах господарювання державного сектора економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували) кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують (використовували) державне чи комунальне майно. Контрольні заходи також здійснюватимуться у суб'єктах господарської діяльності незалежно від форми власності за судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні.

Що саме контролюватиметься?

Новостворений орган відповідатиме, зокрема, за перевірку:

- використання і збереження державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, у тому числі цільового, ефективного та результативного використання коштів державного бюджету та місцевих бюджетів;
- дотримання законодавства на всіх стадіях бюджетного процесу щодо державного і місцевих бюджетів;
- дотримання законодавства про закупівлі;
- цільового використання і своєчасного повернення кредитів (позик), отриманих під державні (місцеві) гарантії;
- реалізації інвестиційних проектів, інших проектів (програм), що підтримуються міжнародними організаціями;
- законності та правомірності витрат бенефіціарів (партнерів) у межах виконання спільних операційних програм прикордонного та транскордонного співробітництва;
- стану і достовірності бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Крім того, у Положенні передбачено реалізацію інституту фінансової аналітики, тобто проведення аналізу ризиків щодо керування ресурсами держави з подальшим здійсненням контрольних заходів за високоризиковими операціями. Це дасть змогу рухатися до автоматизації процесів та опрацювання інформації в інформаційно-аналітичних системах Офісу фінконтролю. Відтак підвищиться якість виконання завдань, скоротиться час

на збір, обробку та аналіз інформації щодо діяльності підконтрольних установ, а пріоритет діяльності перейде до забезпечення своєчасного реагування на проблемні питання щодо дотримання законодавства.

Децентралізація та реформа державного управління

Міністр соціальної політики України Юлія Соколовська заявила, що Мінсоцполітики буде здійснювати грошову компенсацію об'єднаним територіальним громадам за виконання функцій фронт-офісу у сфері соціального захисту населення ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Уряд 26 лютого 2020 р. схвалив Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для компенсації частини витрат на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення».

Нова команда міністерства зробила все, щоб у законі про Державний бюджет України на 2020 р. було вперше визначено бюджетну програму для компенсації частини витрат на здійснення заходів з реалізації державних програм соціального захисту населення, на яку ми передбачили 150 млн грн. Мінсоцполітики є їхнім головним розпорядником. Урядом сьогодні затверджено механізм використання цих бюджетних коштів.

Право на отримання грошової компенсації мають виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, які надають послуги з приймання документів для призначення соціальних допомог, пільг, субсидій, компенсацій, грошового забезпечення, послуг окремим категоріям населення тощо, та здійснюють їх передачу структурним підрозділам з питань соціального захисту населення в електронній формі за допомогою програмного комплексу «Інтегрована інформаційна система “Соціальна громада”».

Міністерство соціальної політики вважає одним із пріоритетів розвиток послуг соціального характеру на рівні громад, постійно працює над тим, щоб наблизити соціальні сервіси до людей, зробити їх максимально простими і зручними, підвищити їхню якість. Наша мета – щоб у перспективі адміністративні послуги соціального характеру могли надаватися в кожній ОТГ.

Лідер партії «Слуга народу» Олександр Корнієнко заявив, що партія розпочинає консультації з регіонами щодо зміни Конституції в частині децентралізації ([Цензор.NET](#)).

Результати обговорень (у Києві) зводитимуть у єдину систему, і далі будуть з регіонами обговорюватися ці зміни. Потім після кожного обговорення будуть делегати, які приїдуть до Києва і поділяться, що там проходило в регіонах. Це перша частина, пов'язана з відкритим

обговоренням з людьми. Друга частина – це паралельний процес консультацій із фракціями, пошук консенсусу всередині парламенту. Звичайно, в цих процесах ми прислухаємося до думки наших друзів і партнерів.

Віце-прем'єр-міністр України, міністр розвитку громад та територій Денис Шмигаль повідомив, що кількість ЦНАПів в Україні має зрости майже вдвічі ([Міністерство розвитку громад та територій України](#)).

Громадяни в усіх населених пунктах і громадах повинні отримувати швидкі та якісні адмінпослуги. На сьогодні в Україні функціонує майже 800 центрів надання адмінпослуг, поступово ця цифра має зрости до 1400.

Під час конференції «Наближаючи послуги» Програми «U-LEAD з Європою», що відбулась в Українському домі за участі провідних європейських експертів, Д. Шмигаль підкреслив, що на сьогодні реформа децентралізації є найуспішнішою в країні. Про це свідчить висока довіра до реформи з боку населення – понад 80 %, згідно із соціологічними дослідженнями.

Центри надання адміністративних послуг, за словами віце-прем'єр-міністра, є прикладом «кристалізації» цієї реформи, оскільки вони допомагають регіонам розвиватися та збільшувати свій потенціал.

Мета амбітна – 1400 (ЦНАПів. – Прим.), тому сьогодні завдяки нашим донорам – Європейському Союзу, Німеччині, Данії, Естонії, Польщі, Швеції – ми маємо змогу за допомогою Програми «U-LEAD з Європою» здійснити наступний крок і цього року відкрити наступні ЦНАПи, які для багатьох громадян дадуть якісні, швидкі, надійні, прості адміністративні послуги.

(...).

Відзначимо, що Програма «U-LEAD з Європою» є однією з найбільших програм міжнародної технічної допомоги для України з підтримки децентралізації та покращення якості надання адміністративних послуг для населення. До кінця 2020 р. за сприяння та допомоги програми в Україні буде відкрито до 600 ЦНАПів європейського стандарту.

Віце-прем'єр-міністр розвитку громад і територій України Денис Шмигаль упевнений, що перший етап адміністративно-територіальної реформи в Україні буде завершено в останній день цього року ([Цензор.НЕТ](#)).

В останній день цього року перший етап адміністративно-територіальної реформи в Україні буде завершено. Усі утворені ОТГ з 1 січня 2021 р., які будуть називатися просто громадами, перейдуть на прямі міжбюджетні відносини. 25 жовтня будуть вибори, де обиратимуться всі депутати і голови всіх затверджених громад. 25 липня ЦВК оголосить початок виборчої кампанії. До цього часу ми маємо завершити всі технічні і технологічні речі з формування перспективних планів ОТГ.

Перспективні плани сформовано на основі математичного моделювання і розрахунку ідеального плану створення громад в Україні, але не скрізь ідеальний план зіставляється з ментальним сприйняттям людей, їхніми бажаннями та історичними передумовами.

Тому сьогодні ми маємо знайти компроміс між ідеальними розрахунковими планами та особливостями в регіонах. Це складно, тому що дуже важко відділити маніпуляції місцевих політиків чи фінансово-промислових груп від дійсно історичних укладів, які створювалися сотнями років між сусідніми громадами.

Також розглядається питання подальших етапів існування громад.

У всьому світі немає такого, щоб створили ОТГ і забули. Завжди існує механізм урахування суспільної думки щодо того, як громадам змінюватись далі. Ці речі також треба прописувати в законі. Треба, щоб усі знали, що якщо сьогодні їх із поважних причин об'єднують, то в майбутньому вони зможуть відокремитися. Якщо це буде нестерпно або будуть інші якісь нюанси. Це також елемент компромісу.

Ми теж розглядаємо такий підхід. Будемо вести розмову з тими громадами, які утворилися поза правилами і декларували, що вони будуть спроможними. Далі їхні лідери мають проявити високі менеджерські якості, щоб вивести такі громади на дійсний рівень спроможності.

Реформа освіти та науки

Уряд визначив порядок розподілу коштів на інклюзію в дитсадках, школах і профтехзах, корекційні засоби та розвиткові заняття ([Міністерство освіти і науки України](#)).

У 2020 р. уряд спрямував 504 млн 458 тис. грн на розвиток інклюзивної освіти у профтехзах, школах і дитячих садках. Постанову, яка визначає, скільки коштів отримає кожна область і на що їх витратять, була прийнята 26 лютого 2020 р. під час засідання Кабінету Міністрів України.

Міністр освіти і науки Ганна Новосад:

Якісна освіта має бути доступною для кожного учня, незалежно від національності, місця народження чи особливостей освітніх потреб дитини. Це наше глибоке переконання, і тому ми продовжуємо послідовний розвиток інклюзивної освіти в Україні. Якщо на початок 2019 р. в нас було трохи більше 12 тис. дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах, то на початок 2020 р. ця цифра становила 19 345 учнів. Фактично ми бачимо зростання на 61,2 % впродовж лише 2019 р. Для нас це надзвичайно потужний і важливий показник.

Місцева влада зможе витратити 504 млн на:

- оплату корекційно-розвиткових занять і придбання спеціальних засобів корекції. Для учнів інклюзивних класів шкіл – 410,1 млн грн,

вихованців інклюзивних груп дитсадків – 87,5 млн грн, слухачів інклюзивних груп закладів профосвіти – 4,9 млн грн;
– придбання спеціальних засобів корекції для слухачів інклюзивних груп закладів профосвіти – 1,8 млн грн.

Цією постановою ми, зокрема, вносимо зміни до вже існуючого Порядку надання субвенції для підтримки осіб з особливими освітніми потребами. Вони нададуть місцевій владі більше повноважень для перерозподілу субвенції. Наприклад, за ці кошти тепер зможуть закуповувати обладнання для інклюзивно-ресурсних центрів, які будуть відкриті цього року.

Відтепер учні українських шкіл вивчатимуть оновлений предмет «Захист України» замість «Захисту Вітчизни» ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Міністр освіти та науки Ганна Новосад:

Було неправильним те, що на п'ятому, майже шостому році війни радянську назву предмета так і не змінили. Це один з проявів радянської парадигми.

Це важливий акцент, і я рада, що ми нарешті його поставили. Тепер не менш важливе завдання – покращувати зміст цього предмета і матеріально-технічне забезпечення шкіл.

«Захист України» буде обов'язковим для вивчення у 10–11 класах.

За допомогою цього предмета учням мають надати знання та уміння для оборони країни та навчити їх діяти в надзвичайних ситуаціях.

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук заявив, що 705 успішно сертифікованих учителів початкових класів отримуватимуть щомісячну доплату в розмірі 20 % посадового окладу ([Цензор.НЕТ](#)).

Місцева влада нараховує педагогам як цю надбавку, так і надбавку за престижність.

Реформа охорони здоров'я

Понад 90 % медзакладів готові долучитися до другого етапу медичної реформи ([Цензор.НЕТ](#)).

В. о. голови Національної служби здоров'я Оксана Мовчан:

Від початку прийому заяв близько двох тижнів тому до Національної служби здоров'я подали свої пропозиції понад 1,5 тис. спеціалізованих медзакладів системи охорони здоров'я. Це понад 8,5 тис. заяв на 26 пакетів медичних послуг, тобто на пакети, що покривають усі види медичної

допомоги. 1,5 тис. закладів – це понад 90 % усіх лікарень, що зареєстровані в електронній системі охорони здоров'я.

Серед закладів є такі, що подаються майже на всі пакети медичних послуг, а є такі, що подаються на окремих пакетах.

До контрахтування з НСЗУ долучилися понад 50 приватних медичних закладів.

Це свідчить про те, що комерційний медичний центр спростовує міфи, що тарифи на лікування в стаціонарі є економічно не вигідними.

Директор департаменту комунікацій НСЗУ Тетяна Бойко:

Дуже поширеним є міф про закриття лікарень та звільнення працівників. На цьому спекулюють політики. У місцевої ради є так звана госпітальна рада, яка приймає рішення щодо госпіталізації пацієнтів з певними захворюваннями до певних лікарень. Лікарні зараз подаються до нас на контракт за 26 пакетами медичних послуг, максимум. Кількість цих пакетів залежить від потужності цих лікарень, наявності персоналу та обладнання.

Коли лікарня стане комунальним некомерційним підприємством вона отримає більше можливостей розпоряджатися коштами, які до неї надходять. Для таких лікарень буде скасовано тарифну сітку зарплат, і головний лікар зможе встановлювати зарплату для працівників, або через фінансовий план лікарні узгоджені з місцевою владою, або ж через колективний договір між головним лікарем та працівниками лікарні.

Заступник глави МОЗ Віктор Ляшко заявив, що Кабінет Міністрів найближчим часом відновить посаду головного державного санітарного лікаря і покладе його функції на заступника міністра охорони здоров'я ([Корреспондент](#)).

Коли є загроза виникненню епідемії, більшість питань лягає на плечі головного державного санітарного лікаря. Ця посада була свого часу ліквідована і рішенням уряду її буде відновлено. Найближчим часом функції головного державного санітарного лікаря будуть покладені на заступника міністра охорони здоров'я, і я думаю, що система працюватиме чітко і якісно.

Президент України Володимир Зеленський утворив тимчасову робочу групу з питань реформування системи охорони здоров'я та затвердив її склад ([Цензор.НЕТ](#)).

Робоча група має до 1 березня 2020 р. проаналізувати перебіг реформування системи охорони здоров'я України. Зокрема, щодо реалізації державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій для первинної допомоги та готовності закладів охорони здоров'я до реалізації цих самих гарантій для інших видів меддопомоги. За результатами цього аналізу робоча група має внести пропозиції щодо подальшого реформування вітчизняної медицини: щодо фінансування,

удосконалення системи підготовки та безперервного професійного розвитку лікарів, інших медичних працівників, підвищення рівня їхньої заробітної плати, наукового супроводу системи охорони здоров'я.

Очолив робочу групу голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування М. Радущкий.

Цього року в Україні виділено кошти на ремонт 220 опорних лікарень ([Цензор.НЕТ](#)).

Президент Володимир Зеленський:

Ми знайшли кошти, яких не було в міністерстві, окремо – кошти від грошей НАК «Нафтогаз», і ми так сказали, що 220 опорних лікарень буде відремонтовано цього року. Це тільки початок. Люди це обов'язково побачать і почують.

Наразі багатьох українців налякало питання опорних лікарень, що нібито будуть закриватися лікарні, лікарі залишаться без заробітних плат.

Це не є правдою. Реформа повинна бути направленою навпаки на те, щоб збільшити заробітну плату лікарям, і головні речі – це щоб було поліпшення умов для лікарів та пацієнтів.

Міністр охорони здоров'я Зоряна Скалецька заявила, що МОЗ збирає робочу групу для розробки національної стратегії охорони здоров'я, яка буде розрахована до 2030 року ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністерство охорони здоров'я збирає робочу групу, всіх наших експертів, науковців академічних – готувати національну стратегію–2030 «Здоров'я нації».

Пенсійна реформа

Кабінет міністрів у 2020 році проведе міжнародний аудит Пенсійного фонду ([Цензор.НЕТ](#)).

Прем'єр-міністр Олексій Гончарук:

У Пенсійному фонді зараз плануємо міжнародний аудит професійною аудиторською компанією, щоб розібратися, що там відбувається з точки зору витрат. Ми дуже уважно подивимося, як адмініструються ці кошти, щоб отримати відповідь на питання, де вони можуть бути заощаджені за рахунок скорочення адмінвитрат ... так званого фроду.

Повна реформа системи потребує кількох років.

Питання пенсійної реформи дуже тісно пов'язане з тим, як розвиватиметься система оподаткування. У нас вже утворено робочу групу, яка має напрацювати пропозиції щодо реформування податкової системи України.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

Невелика, але спроможна. Шахівська ОТГ надихає на об'єднання (Децентралізація).

Шахівська ОТГ була першою сільською громадою, створеною в Донецькій області у 2015 р., на першій хвилі децентралізації. Тоді життя в новому форматі обрали три тисячі сільських жителів. Невелика, але спроможна Шахівська ОТГ відтоді у вирішенні багатьох питань була першою на Донеччині серед сільських громад. Що нового з'явилося у Шахівській ОТГ за минулий рік, як змінилась інфраструктура чи покращилось життя сільських жителів, цікавився разом із журналістами Донецький офіс Програми «U-LEAD з Європою».

До громади доєднався Золотий Колодязь

У грудні минулого року Шахівська ОТГ першою в регіоні приєдналася до об'єднаної громади сусідньої Золотоколодязької сільради. Наприкінці року відбулись довибори депутатів, тепер громада знову вчиться жити в новому, трохи збільшеному форматі.

Цього чекали майже два роки, обговорення та рішення сесії були прийняті, залишалось провести вибори. Уже були готові піти на вибори у 2018 р., про їх проведення навіть оголосила ЦВК, але довелося відтермінувати через безпекову ситуацію в Донецькій області. Довиборів дочекались лише у 2019 р.

У 2015 р. в Шахівську ОТГ об'єдналися 14 сіл з Добропільського району. Після доєднання Золотого колодязя додалися ще вісім сусідніх сіл. Загальна кількість населення громади виросла, тепер їх 4,2 тис. жителів.

Кількість депутатів теж виросла, замість 14 їх стало 21. Уже відбулася сесія сільради за участю нових депутатів від Золотого Колодязя. Колишній голова сільради Т. Сидоренко стала виконувати обов'язки старости.

Секретар сільради Людмила Омельченко:

Збільшилась територія та населення Шахівської ОТГ. Виріс і бюджет громади. Рішенням сесії ми об'єднали бюджети. На 2020 р. він становить 91,7 млн грн, з яких 78 млн грн – власні доходи. Глинодобувні підприємства – основні, хто наповнює бюджет об'єднаної громади.

Наблизити життя в приєднаних селах до рівня того, який за чотири роки вже зробили в Шахівській ОТГ – головне завдання перед місцевим самоврядуванням. У Золотому Колодязі, в приміщенні сільради, створюють віддалене робоче місце адміністратора ЦНАПу. Місцевим жителям не доведеться їхати в Шахівський ЦНАП, документи можна здати на місці, навіть певні послуги отримати відразу. Наразі триває конкурс на посаду адміністратора. (...)

Бєбі-бокси та безкоштовне харчування в школі

Третій рік поспіль у громаді реалізується проєкт «Здорова дитина – щаслива мати». Коли в сім'ї народжується дитина, місцем проживання якої реєструють Шахівську громаду, від сільського бюджету їй дарують «придане». До бєбі-боксу входить одяг для новонародженої дитини, ковдра, прилади для купання, іграшки, пляшечка для молока, корзина для білизни. Загальна вартість набору становить 3,5 тис. грн. Враховують і стать дитини, є набори і для хлопчиків і для дівчаток.

Місцевий дитсадок «Тополька» відвідують 53 дитини. Дошкільний заклад переповнений, дїтлахів привозять із п'яти сіл громади як шкільним автобусом, так і батьки самостійно. Минулого року за рахунок місцевого бюджету тут утеплють будівлю, зробили благоустрій території, замінили каналізацію. Встановили альтанки та сцену для виступів на дитячі свята. Загалом вклали майже 1,2 млн грн. Цього року планують провести внутрішній ремонт.

Продовжує оновлюватись і Шахівська опорна школа. Капітальний ремонт зробили за рахунок обласного бюджету, за ці ж гроші закупили частину обладнання. Кожного року власними силами громада докуповує те, чого не вистачає школі. Тут є власний 3D-принтер, сучасний фрезерувальний станок, єдиний на всю Донецьку область серед навчальних закладів.

Усі учні молодших класів тут харчуються безкоштовно, за рахунок сільського бюджету. Діти пільгових категорій старших класів також забезпечені безкоштовним харчуванням. Їдять двічі на день, вартість цих порцій на одного учня становить 40 грн. (...)

Оптимізація освіти

Наприкінці минулого року Шахівська сільрада прийняла рішення про оптимізацію школи в селі Никанорівка. Її відвідують лише 17 учнів. Як закінчиться поточний навчальний рік, її закриють. Дітей та вчителів переведуть до Шахівської опорної школи. Що робити з будівлею Никанорівської школи, будуть вирішувати. Поблизу розташований заказник «Гектова балка», отже, можна зробити туристичний центр та розвивати туризм у сільській громаді.

Шахівська опорна школа не буде єдиним навчальним закладом на всю громаду. Своя школа залишиться у Золотому Колодязі, бо село не має належного транспортного сполучення з центром громади. Поки ця школа перебуває у спільній власності територіальних громад Добропільського району, після закінчення навчального року її забере Шахівська ОТГ.

За паспортом їдуть з Маріуполя

Найпопулярніша послуга в Шахівському сільському ЦНАПі – оформлення закордонних паспортів. За документом до села в Добропільському районі їдуть жителі Дружківки, Краматорська, Доропїлля, навіть із Маріуполя, Харківської та Дніпропетровської областей. Приваблює невеличка, порівняно з містами, черга, можливість записатись за телефоном

та потрапити без попереднього запису, якщо встигають оформити тих, хто в черзі.

Шахівський центр адмінпослуг відкрився у вересні 2018 р., уже з листопада тут почали оформлювати паспорти. За цей період видали 1,2 тис. закордонних паспортів.

До сільського ЦНАП їдуть жителі Дружківки, Краматорська, Доропілья, навіть Маріуполя, Харківської та Дніпропетровської областей. (...)

Нещодавно Шахівська ОТГ встановила реєстр громади. Туди вже перенесли відомості з реєстру виборців, залишилось поновити інформацію, додати відомості про неповнолітніх. Функціонування реєстру громади дасть можливість пришвидшити надання послуг з реєстрацією місця проживання, зняття з реєстрації чи видачі довідок про склад сім'ї тощо.

Минулого року Шахівська громада отримала інституційну підтримку від Програми «U-LEAD з Європою» в напрямі модернізації роботи Центру адміністративних послуг. Спеціалісти проходили навчання, відвідали інші регіони, де функціонують успішні ЦНАПи з метою вивчення кращих практик надання адмінпослуг. На базі регіонального офісу Програми U-LEAD фахівці обласного департаменту економіки проводили навчання для адміністраторів ЦНАПів, у яких брали участь представники з Шахівської ОТГ.

Сміття вивозять регулярно

До об'єднання в селах не було організованого вивозу сміття. У 2016 р. громада створила КП «Шахове 2016», основними напрямками роботи якого було вирішення питань водопостачання та вивіз сміття. За цей час встановили 200 контейнерів. За рахунок обласного екологічного фонду громада придбала два сміттєвози. Щомісячна плата за вивіз ТПВ становить 19 грн з людини. Відходи везуть на сміттєзвалище під село Світле Добропільського району. Організовувати вивіз сміття тепер будуть і в селах Золотого Колодязя, які доєдналися до Шахівської ОТГ.

Медичні послуги стануть ближче

Триває капітальний ремонт місцевої амбулаторії в Шахівській громаді. Два роки поспіль на нього витрачали гроші інфраструктурної субвенції, таку ж суму додавали з місцевого бюджету. Уже готові покрівля, утеплення будівлі, благоустрій. Тривають внутрішні роботи, які планують завершити до травня. У відновлення амбулаторії за цей час вклали близько 10 млн грн, повідомляє О. Шапко, заступник Шахівського сільського голови.

Восени минулого року встановили пелетний котел – він економить бюджетні гроші, опалює приміщення ЦНАП і в подальшому буде опалювати амбулаторію.

Наприкінці минулого року в громаді створили некомерційне підприємство «Центр надання медико-санітарної допомоги». Раніше питаннями медицини опікувалась районна рада, тепер це робитиме Шахівська сільська рада. Шукають сімейного лікаря, готові дати зарплатню в 25 тис. грн, допомогти з житлом.

Загалом у громаді буде три лікарі, у тому числі з вузькою спеціалізацією. Те, що законодавство дозволяє зробити в галузі медицини, тут планують зробити, щоб максимально наблизити надання медичної допомоги місцевим жителям. Раніше в будівлі амбулаторії була лікарня, в тому числі зі стаціонарним відділенням. Як ефективно використати вільні приміщення нової амбулаторії, будуть вирішувати. У рамках реформування медицини громаді вдалось зберегти всю мережу ФАПів.

У Дзвиняцькій сільській об'єднаній громаді в Івано-Франківській області за сприяння програми USAID DOBRE запустили сервіс для виготовлення біометричних паспортів та презентували проект відновлювальної енергетики «Сонячна громада» ([Децентралізація](#)).

Тепер у Дзвиняцькій об'єднаній громаді можуть прийняти всі необхідні дані для виготовлення ID-карток та біометричних паспортів. Вартість обладнання, що закупила програма USAID DOBRE, – близько 300 тис. грн. Послугу надаватимуть у нововідкритому центрі надання адміністративних послуг, створеному за підтримки програми «U-LEAD з Європою».

Голова Дзвиняцької громади Микола Волочій:

Ми багато працювали, аби крім покращення інфраструктури у громаді запустити такі зручні сервіси для наших мешканців. Тепер їм не потрібно буде їхати за довідками до району чи вистоювати довгі черги за документами. Завдяки нашим партнерам ми надаватимемо якісні послуги вдома.

За словами голови громади, паспортним сервісом зможуть скористатися близько 8 тис. мешканців Дзвиняцької громади та ще 30 тис. із довколишніх населених пунктів. А це значний потенційний дохід для бюджету об'єднаної громади.

Керівник програми DOBRE Беррі Рід:

Перевага децентралізації – впроваджувати саме ті послуги, які затребувані серед людей. Люди кажуть, що їм потрібно, і громада виконує це для них. Нам пощастило бути частиною цієї великої справи тут разом з громадою, обласною владою та іншими донорами. У Штатах у нас кажуть: найкраще врядування – близьке до людей врядування. І ваша громада – це приклад такого якісного самоврядування.

Як Станіславська громада ставиться до укрупнення та як розвивається сьогодні: розмова з головою ОТГ ([Децентралізація](#)).

Станіславська ОТГ з Херсонщини на початку децентралізації ставилася до реформи скептично, проте, побачивши успіхи колег, вирішила взяти відповідальність за свій розвиток. Із двох сільських рад на об'єднання погодилася лиш одна, проте зараз ідеться про укрупнення. Станіславську ОТГ планують об'єднати із сусідньою Олександрівською громадою, яка раніше відмовилася створювати одну громаду.

Голова громади Володимир Желуденко:

Коли почалася реформа, у мене був певний скепсис. Це було нове. Тим паче, за моєю спиною стоїть 5000 людей, і вести їх, самому не знати куди – це було б нерозумно. Тому довелося довго вивчати. Ми об'їздили пів України і все ж вирішили об'єднуватися.

Станіславська сільська рада пішла з пропозицією про об'єднання до сусідніх Широкобалківської та Олександрівської сільських рад. Перша – погодилася, друга – вирішила піти своїм шляхом.

Як змінюється свідомість людей?

На вибори Станіславська ОТГ вийшла у жовтні 2017 р. Сьогодні в громаді проживає близько 8 тис. людей. Великих бюджетоутворюючих підприємств у громаді немає, а скарбничка ОТГ наповнюється за рахунок малих підприємств та фермерів. Завдяки додатковим повноваженням бюджет росте, проте наразі ОТГ залишається дотаційною. (...)

Місцеві доходи збільшилися, але цей процес потребує додаткового часу. Треба перебудувати свідомість громад. Кожен член громади повинен зрозуміти, що все залежить від нього особисто. Якщо я буду ухилятися від податків, то в громаді не буде грошей і розвитку.

Не відразу громада готова була брати відповідальність.

Коли ми тільки об'єдналися, я зібрав усіх керівників навчальних закладів. Якраз на той час вийшов новий закон, який давав їм можливість фінансової і господарської автономії. Я їм запропонував стати господарями – ми даємо кошти, а вони ними розпоряджаються. Керівники не захотіли, і вирішили, що краще, щоб фінансуванням займалася бухгалтерія сільської ради. Через рік одна школа вийшла з ініціативою взяти відповідальність, потім ще садочок. Це говорить про те, що змінюється свідомість людей – вони хочуть керувати своїм закладом.

Що вдалося зробити?

Аби зрозуміти свій план дій, громада почала розробляти стратегію розвитку. У цьому Станіславській ОТГ допомогла програма USAID DOBRE. Пріоритетом розвитку громада бачить туризм.

Станіславська громада розташована на узбережжі Дніпровського лиману – саме тут Дніпро впадає в Чорне море. Місце, де прісна вода перетікає у солону морську, видно неозброєним оком. До скель та лиману вже приїзять туристи, проте громада не отримує від цього прибутку.

Перш ніж розвивати туристичну інфраструктуру, громада вирішила почати зі сміття – завдяки роздільному сміттєзбиранню зробити громаду та її туристичні місця чистішими.

Коли ми почали думати про туристів, ми побачили, що скелі у смітті, тому почали готувати проект роздільного збору сміття. Завдяки програмі DOBRE закупили 10 майданчиків для роздільного збирання. Поки що ми тільки сортуємо пластикові і скляні пляшки. Звичайно, відразу ми цю проблему не вирішимо, але принаймні частина сміття вже йде не в лиман, а на вторинну переробку. У майбутньому плануємо збільшувати кількість

майданчиків. Спочатку люди не зрозуміли цього і контейнери повільно наповнювалися. Ми проводили інформаційну кампанію, зокрема, по школах. Зараз люди починають більше сортувати сміття.

Також цього року за рахунок субвенції купили сміттєвоз.

Не всі люди в селі розуміють пріоритет сміття, питають: навіщо витратили кошти на ті контейнери і сміттєвоз. Кажуть: краще б дорогу відремонтували. Я намагаюсь пояснити, що якщо ми зараз не займемося сміттям, то завтра наші діти і внуки будуть жити в купі бруду. Це ж і наше здоров'я. І порядок у громаді вплине на розвиток ОТГ.

Спільно з програмою DOBRE також встановили майданчики активного відпочинку на березі лиману. Це також елементи туристичної інфраструктури.

Ми думали, що ці майданчики будуть користуватися попитом лише влітку. Хотіли їх на зиму прикрити, сховати від вандалів. Проте виявилось, що люди там і в холодну пору відпочивають, тому вандали до майданчиків не дістались.

Аби про Станіславську громаду знали не тільки туристи, а й інвестори, представники ОТГ їздять на різноманітні виставки, форуми, презентують себе на подіях та розповідають про себе в соцмережах.

Чи готова Станіславська громада до укрупнення?

Сприймаю укрупнення нашої громади з Олександрівською позитивно. Адже вони розташовані поряд, мають спільну лікарню та музичну школу. До того ж, відповідно до розрахунків, укрупнена громада матиме 10 000 населення та індекс спроможності 3,6.

По-перше, усі громади розташовані на березі Дніпровського лиману. Відстань невелика – 5–7 км від однієї до іншої громади. У нас одна лікарня на три громади, одна музична школа. Географічно і ментально так сталося, що всі три наші громади переодружувалися, перекумалися, всі один одного знають. До того ж, ми географічно в «апендициті», біля лиману та Миколаївської області, і більше нікого до нас не можуть приєднати.

Чим більша громада, тим більше коштів ми зможемо акумулювати і втілити більші інфраструктурні проекти. Я також чув про громади до 60 000 населення, і я думаю, що це не раціонально – це будуть громади важко керовані. Якщо громаду порівняти із сім'єю, то не на всіх може вистачити уваги. Я вважаю, 10 000 – це оптимальна громада. У таких, менших, громадах більша суспільна довіра до влади.

Новини із соціальних мереж

Головні тези міжнародних партнерів на «Форумі реформ»:

ЄС готовий сприяти розвитку економіки України та подальшій реалізації Угоди про асоціацію.

Після виборів 2019 р. в Україні громадські експерти мають більший вплив на проведення реформ.

Ukraine Reform Conference – чудова нагода для міжнародної спільноти підтвердити свою відданість суверенітету, безпеці та процвітанню України ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Цикл публічних обговорень змін до Конституції України розпочався з Донецької області ([Мінрегіон](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Ми «доженемо» всіх корупціонерів і «тіньових схемарів», де б вони не ховалися. Сьогодні уряд припиняє схематоз із ПДВ. Позавчора ми почали перезавантаження ДФС, учора – Центренерго, сьогодні – припиняємо оборудки з ПДВ. Уряд ліквідує всі тіньові схеми, зокрема нечесні тендери чи податкові схеми. Ліквідація тіньового ринку ПДВ дасть можливість державі економити 1–2 млрд грн щомісяця. Майже щодня ми фіксуємо випадки, як хтось на місцях намагається збагатитися через оборудки.

Один із прикладів – торік система моніторингу зупинила реєстрацію податкових накладних на близько 10 млрд грн (0,56 %). Зареєстрували після їхнього розгляду накладних лише на 3,4 млрд. Решту 6 млрд грн просто намагалися з бюджету вкрати. Ми з цими схемами боремося!

Сьогодні Нова податкова запустила оновлену систему моніторингу подакових ризиків при реєстрації податкових накладних з ПДВ. Ті, хто не платять податки, зустрінатимуть опір від держави. Їм працювати точно не буде комфортно. Уся «тінь» на наших ринках до кінця вже цього року має піти в історію. При цьому український уряд захищає чесний бізнес, який працює «в білу».

Саботажники, схематозники довго тут не протримаються. Одразу йдуть на вихід. Якщо в області фіксуватимуть корупцію, кадрові рішення прийматимуться миттєво. Наголошую: чесному бізнесу буде комфортно працювати, його ми захистимо ([Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

На засіданні [Кабінету Міністрів України](#) прийняли низку соціально важливих рішень:

1. Уряд посилить соціальні гарантії людей з інвалідністю. Зокрема, йдеться про першочергове обслуговування у будь-яких касах транспорту, а також на всіх підприємствах, установах та організаціях, які надають будь-які послуги населенню. Сьогодні схвалили відповідні зміни до Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні». Документ буде передано до парламенту.

2. Студенти на лінії зіткнення отримуватимуть соціальну стипендію від 890 грн до 2 360 грн (для дітей-сиріт і позбавлених батьківського піклування).

Соцстипендія вже виплачується дітям учасників Революції Гідності, учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, батьки яких померли і низці інших категорій.

207 Героїв України отримають одноразову грошову допомогу від держави. Для кожного з них передбачено близько 105 тис грн (50 прожиткових мінімумів). Більше дізнавайтесь у моєму Telegram-каналі: <https://t.me/PMHoncharuk> ([Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України](#)).

Уряд – надійний союзник громадського сектора у проведенні реформ і боротьбі з корупцією, запевняє [Олексій Гончарук – Прем'єр-міністр України](#) ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Тиждень до старту «Великого будівництва» – уже цього року українці побачать якісні зміни. На сьогоднішньому засіданні уряду ми затвердили перелік програм та проєктів, які фінансуватимуться коштом державного фонду регіонального розвитку (ДФРР). Це 402 проєкти, з них 206 – об'єкти програми «Велике будівництво». [Мінрегіон](#) розподілятиме гроші ДФРР між областями в залежності від затверджених ними планів будівництва на цей рік: 5,2 млрд грн ДФРР із 7,5 млрд грн, передбачених у 2020 р. А також затвердили порядок використання коштів на будівництво та реконструкцію: Запорізького мосту, траси Одеса – Мелітополь – Новоазовськ на ділянці «Одеса – Миколаїв – Херсон», траси Київ – Суми – Харків у межах Чернігівської та Сумської областей. Велике будівництво – це робочі місця для людей та якісна інфраструктура вже цього року ([Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України](#)).

Міжнародна спільнота підтримує прагнення України закріпити децентралізацію в Конституції. Коментарі експертів – за посиланням ([Децентралізація](#)).

Обговорення змін до Конституції в регіонах

З 27 лютого до 4 березня в регіонах проходитимуть куштові круглі столи для обговорення змін до Конституцій у частині децентралізації.

Розклад регіональних обговорень:

27.02 – Краматорськ: Донецька область

27.02 – Сєверодонецьк: Луганська область

28.02 – Херсон: Херсонська, Одеська та Миколаївська області

29.02 – Харків: Харківська, Полтавська і Сумська області

02.03 – Вінниця: Вінницька, Тернопільська та Хмельницька області

03.03 – Львів: Львівська, Закарпатська та Волинська області

03.03 – Київ: Київська, Житомирська, Рівненська, Чернігівська та Черкаська області

04.03 – Дніпро: Дніпропетровська, Запорізька та Кіровоградська області

04.03 – Чернівці: Чернівецька та Івано-Франківська області.

Організують обговорення обласні державні адміністрації. До участі в заходах запрошуватимуть представників органів місцевого самоврядування усіх рівнів та їхніх асоціацій.

Висловити свої пропозиції всі бажаючі можуть також онлайн:

на Facebook-сторінці «Публічні консультації зміни до Конституції – через консенсус»: <https://www.facebook.com/decentralizationUkraine/>;

у спеціальному розділі на порталі «Децентралізація»: <https://decentralization.gov.ua/constitution/offers>.

□ Питання, які обговорюватимуться під час заходів, є тут: <https://decentralization.gov.ua/.../pytannia-dlia-obhovorennia> (Децентралізація).

Президент Володимир Зеленський заявив про підписання указу про встановлення 26 лютого в Україні Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя.

Детальніше: <http://bit.ly/2NVIII9> (Офіс Президента України).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Просто зараз підсумки за результатами засідання [Кабінету Міністрів України](#) (Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України).

Президент України Володимир Зеленський поставив завдання найближчим часом провести повний фінансовий та кадровий аудит державних вугільних підприємств, а також створити Координаційний центр з трансформації вугледобувної галузі.

Більш детально: <http://bit.ly/38Z1a79> (Офіс Президента України).

«...Переходимо до дискусії на рівні областей. Хочемо почути всі думки – протилежні, незалежні, опозиційні. І виписати два-три варіанти можливого завершення адміністративно-територіальної реформи і реформи

конституційної. І вже цю структуровану думку суспільства передати в парламент и перенести дискусію в Верховну Раду. І на основі суспільної думки має бути прийняте рішення парламентарями», – зазначив віцепрем'єр-міністр, міністр розвитку громад та територій Д. Шмигаль під час презентації плану публічного обговорення змін до Конституції України в частині децентралізації влади, змін до законодавства щодо повноважень та захисту прав місцевого самоврядування в Україні і реалізації адміністративного нагляду за органами місцевого самоврядування ([Децентралізація](#)).

«Дуже прошу в найближчі два місяці – березень, квітень – закрити повністю всі борги перед шахтарями. Якщо не закриєте, буде справедливо, щоби весь уряд не отримував заробітну плату за ці місяці», – наголосив В. Зеленський під час Всеукраїнської наради працівників вугільної галузі України ([Офіс Президента України](#)).

Стартували публічні обговорення змін до Конституції України.

Цей діалог має закріпити реформовану систему місцевого самоврядування та нову територіальну організацію влади, а також децентралізацію владних повноважень.

Перша широка зустріч усіх зацікавлених сторін сьогодні проходить у Києві. Над конституційним майбутнім місцевого самоврядування працюватимуть голови та депутати місцевих рад з усіх регіонів України, а також асоціацій органів місцевого самоврядування, громадські організації спільно з народними депутатами, урядовцями, представниками Офісу Президента, експертами Ради Європи та іншими міжнародними партнерами. Саме такий формат підготовки змін до Основного Закону вибрала держава, щоби у результаті отримати спільне бачення конституційного фундаменту місцевого самоврядування ([Децентралізація](#)).

Президент України В. Зеленський наголошує на необхідності створення Національної програми справедливої трансформації вугільних регіонів, яка передбачатиме перекваліфікацію та нові робочі місця для шахтарів, вирішення питання доступу до освіти для дітей гірників, а також налагодження сервісів у шахтарських містах.

Детальніше: <http://bit.ly/3a4JS90> ([Офіс Президента України](#)).

Президент утворив тимчасову робочу групу з питань реформування системи охорони здоров'я.

Докладніше: <http://bit.ly/2HLTxF6> ([Офіс Президента України](#)).

Президент України В. Зеленський привітав з поверненням на батьківщину українців, які були евакуйовані з китайського міста Ухань та наразі перебувають на обсервації в медичному центрі «Нові Санжари» у

Полтавській області. Глава держави висловив надію, що невдовзі всі вони зможуть вирушити до своїх родин.

Детальніше: <http://bit.ly/2HFJ7af> (Офіс Президента України).

Цього і наступного тижня в регіонах пройдуть публічні консультації щодо змін до Конституції в частині децентралізації

Вже завтра, 25 лютого, в Києві для представників влади, громадськості та експертів відбудеться презентація плану публічних обговорень змін до Конституції України щодо децентралізації, повідомили в партії [Слуга Народу](#).

Голова партії О. Корнієнко повідомив, що обговорення проходитимуть у форматі публічних консультацій. Спочатку цикл зустрічей у регіонах, а згодом – підсумкова в Києві. Кінцевий етап – формування тексту змін до Конституції, розповів політик ([Децентралізація](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Нульова толерантність до корупції на всіх рівнях – уряд переавантажує ДФС. Раніше сумлінний бізнес потерпав від податківців, які при цьому не помічали тіньові схеми. Це явище припиняємо раз і назавжди – в органах [Державної фіскальної служби України](#) не повинно залишитися жодного корумпованого працівника, включаючи найвище керівництво. Плюс, підхід до роботи з бізнесом буде цілком іншим – чесні підприємці зможуть працювати спокійно, а злочинці – будуть покарані. Таке завдання поставив новопризначеному керівнику ДФС С. Солодченку. Очікую швидких та якісних результатів ([Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Уряд створює умови для максимального залучення інвестицій в енергетичний сектор. Сьогодні ранок почався виступом на Українському енергетичному форумі. Задля ефективного надрокористування уряд спрощує доступ інвесторів на ринок, ліквідує тіньові ринки та корупційні схеми. Ми розробили «Інвестиційний атлас надрокористувача», який містить понад 100 привабливих для малого та середнього бізнесу об'єктів. Цьогоріч уряд запропонує майже 30 тис. кв. км потенційних нафтогазових ділянок. Уже в першому півріччі 2020 р. запрацює е-кабінет надрокористувача. Скоротиться кількість відмов заявникам – це мінімізує корупційні ризики та прискорить процес погодження та отримання спецдозволів. Галузь надрокористування, яка протягом багатьох років асоціювалася виключно з корупцією, щодня стає відкритішою та прозорішою для українських та іноземних інвесторів ([Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Президент України В. Зеленський узяв участь у церемонії нагородження переможців першого конкурсу на здобуття грантів від Українського фонду стартапів.

Детальніше: <http://bit.ly/2SKRb9c> (Офіс Президента України).

Уряд посилює заходи безпеки задля запобігання занесенню і поширенню коронавірусу на території України. З 20-ї години сьогодні у всіх людей, хто приїжджатиме з країн, де зареєстровані випадки захворювання коронавірусом, перевірятимуть рівень температури тіла. Температурний скрінінг буде проводитися для всіх пасажирів у основних аеропортах України, а також починаючи з восьмої ранку 25 лютого для подорожуючих через пункт пропуску «Тиса» на Закарпатті. Згодом такий самий режим працюватиме і на решті прикордонних пунктів. Медична система України абсолютно готова до надання допомоги тим, у кого раптом будуть виявлені симптоми хвороби. Підготовлені відповідні інфекційні бригади – вони забезпечені всіма необхідними санітарно-епідеміологічними засобами (Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України).

Зміни до Конституції та нове законодавство для децентралізації потрібні вже цього року

Лише змінивши Конституцію, можна закріпити незворотність децентралізації та її результати, збалансувати систему адміністративно-територіального устрою, створити повноцінне місцеве самоврядування на всіх рівнях. З цим погоджуються всі. Критику викликає навіть не стільки зміст конституційних змін, скільки конкретні формулювання, термінологія, строки і спосіб впровадження. Тому новий законопроект, який буде напрацьований після широких обговорень, що незабаром стартують у регіонах, навряд чи дуже відрізнятиметься від попередніх по суті, але буде більш чітким і однозначним, вважає заступник міністра розвитку громад та територій В. Негода.

За його словами, одночасно зі змінами до Конституції треба обговорювати зміни до законодавства, які дозволять провести вибори на новій територіальній основі громад та районів, розмежувати повноваження і забезпечити місцеве самоврядування необхідними ресурсами.

У кінцевому результаті, сподіваюсь, уже цього року ми маємо отримати нове і сучасне правове поле в частині місцевого самоврядування і адміністративно-територіального устрою, що дасть нам змогу забути про постійні ремонти застарілого законодавства і сконцентруватися на питаннях розвитку регіонів та громад, зазначив заступник міністра ([Децентралізація](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Тіньових ринків та схем в Україні не буде. Усі тіньові ринки уряд ліквідує. Ідеться, зокрема, і про нелегальні лісопилні по всій країні. Минулого тижня був з робочою поїздкою в Чернігівській області, щоб

проінспектувати стан лісового господарства у регіоні. Висновок: керівника Чернігівського обласного управління лісового та мисливського господарства О. Зінченка необхідно відсторонити через значні порушення в державних лісгоспах регіону. До цього він очолював Харківське облуправління, де зараз ми теж виявляємо великі порушення. Тільки за 2019 р. виявлено незаконних рубок на понад 350 млн грн. Але, попри це, у червні 2019 р. попереднє керівництво Держлісагентства, незадовго до приїзду Президента В. Зеленського до Харкова, вирішило чомусь перевести О. Зінченка до Чернігова. Ці схеми більше не пройдуть. Також дав доручення керівникам ОДА вжити дієвих заходів щодо запровадження електронного обліку деревини всіма лісокористувачами, а керівництву Держлісагентства – сформуванню мапу місць легального перероблення деревини з можливістю надання громадськістю повідомлень про незаконні лісопилні.

Уряд уже запровадив низку заходів з контролю та легалізації діяльності в лісовому господарстві. Робота всіх лісокористувачів тепер відкрита та прозора. Вони будуть працювати виключно в системі Електронного обліку деревини. Так, перевірити легальність деревини за номером бирки, номером автомобіля та товарно-транспортною накладною можна через сервіс open.ukrforest.com.

Держлісагентство запровадило пілотний проект «Ліс у смартфоні» з онлайн-мапою лісів, яка доступна для всіх українців.

З початку лютого уряд запровадив пілотний проект з продажу всієї деревини на електронних аукціонах. Проте немає активності комунальних лісгоспів щодо виставлення деревини на е-майданчику Прозорро. Продажі та інших електронних майданчиків. Підприємства Чернігівоблагролісу не виставили жодного кубометра деревини. Комунальні лісгоспи мають включитися в цей процес якнайшвидше. Крок за кроком ми знищуємо корупційні схеми та зловживання в лісовій галузі по всіх областях України ([Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України](#)).

Шість років після Майдану: що змінилося в органах правопорядку?

Після завершення Революції Гідності минуло майже шість років. Що за цей час змінилося в органах правопорядку? Які результати реформи поліції? Про це розповідає М. Каменєв ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Сьогодні в [Мінрегіоні](#) говорили про закони, необхідні для продовження децентралізації і проведення місцевих виборів на новій територіальній основі.

«Ми маємо декілька варіантів розвитку подій, але треба почути експертів, суспільство і представників установ, організацій та органів місцевого самоврядування», – віце-прем'єр-міністр, міністр розвитку громад та територій Д. Шмигаль ([Децентралізація](#))

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Сьогодні виступив у парламенті з двома важливими доповідями:

- про ситуацію у Нових Санжарах;
- звіт уряд –2019.

1. Учора прибув у Нові Санжари, щоб переконатися, що наші громадяни в безпеці. Усім необхідним люди забезпечені. На минулому тижні їздив на Полтавщину, щоб особисто переконатися, як там відбувається медична реформа. Полтавщина готова.

2. Про хід і результати виконання Програми діяльності уряду у 2019 р.:

✓ Аудит. Ми провели масштабний аудит країни: оцінку наявного населення; держкадастрів природних ресурсів; усіх об'єктів соціальної інфраструктури. Ми сформували генеральний план розвитку України, зокрема, у сферах освіти й охорони здоров'я.

✓ Енергетична безпека. Ціна на газ могла бути в три-чотири рази вища, ніж зараз. Тому ми за рекордний термін провели анбандлінг «Нафтогазу» – перетворили нашого енергетичного регулятора на ефективну європейську модель, що дало нам можливість укласти договір про транзит газу у ЄС.

✓ Ми викоринили корупцію на найвищому рівні в державі. Завдяки цьому нам вдалося повернути довіру міжнародних партнерів до України.

✓ Інвестиції. Інвестор хоче рівних правил для всіх. Маємо серйозний прогрес – уряд викоринив системне рейдерство. Уже ніхто пошепки не переписує в реєстрах власність однієї людини на іншу. Реагуємо протягом 24 годин.

✓ Ухвалили закон про концесії. Уже перші два порти мають переможців через прозорі конкурси. Туди зайдуть інвестиції. Наразі ще 12 об'єктів у нас готові до концесійних конкурсів.

✓ Передали на приватизацію понад 500 об'єктів за чотири місяці. Це більше, ніж за 10 років до цього. Наразі готові ще близько 300 об'єктів.

✓ Зменшуємо обсяг тіньової економіки – гральний бізнес, АЗС, обіг деревини, забудовники, надрокористування.

✓ Змінили підхід роботи Держслужби охорони праці. За січень маємо на 25 % більше повідомлень про офіційне працевлаштування.

✓ Запустили додаток «Дія», а це – синхронізація багатьох реєстрів.

✓ Першого березня стартує «Велике будівництво» – 4000 км доріг, 100 садочків, 100 шкіл, 100 стадіонів, понад 200 приймальних відділень екстреної медичної допомоги. У нас є чіткий план і стратегія, що робити. Ми впевнено виконуємо ті завдання, які перед нами поставив народ України та Президент В. Зеленський.

Більше дізнавайтесь у моєму Telegram-каналі: <https://t.me/PMHoncharuk>

Звіт уряду – за посиланням: <https://program.kmu.gov.ua/report>
(Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України).

ДФРР-2020. Розпочався процес оцінки та відбору інвестпрограм і проектів

20 лютого відбулось перше цього року засідання комісії для оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку.

Станом на 19 лютого від регіонів надійшли пропозиції щодо фінансування 480 проектів. Наразі не провели конкурсний відбір проектів на 2020 р. Сумська та Черкаська облдержадміністрації.

10 % коштів спрямовуються на проекти спортивної інфраструктури та 10 % – на проекти енергоефективності державних і комунальних закладів освіти та охорони здоров'я. Не більше 10 % коштів ДФРР спрямовуються на реалізацію проектів – переможців «Всеукраїнського громадського бюджету». Співфінансування з місцевих бюджетів повинно бути не менше 10 %. Календарний план реалізації проектів має становити один-три роки. За рішенням регіональної комісії цей термін може бути продовжений до чотирьох років за умови, що такі проекти буде реалізовано в поточному році, зазначив В. Негода.

Більше: <https://decentralization.gov.ua/news/12181> (Децентралізація).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Уряд продовжує захищати та підтримувати українців у соціальній, економічній та екологічній сферах:

✓ □ 1 млрд 354 грн державної допомоги отримують більше 1 млн ветеранів війни та жертв нацистських переслідувань. Це виплата від 570 до 4120 грн для кожного.

✓ □ Уряд розподілив 4 млрд грн на підтримку аграріїв у 2020 р. Кошти будуть спрямовані на здешевлення кредитів, компенсацію вартості придбаної с/г техніки та інше. У подальшому кошти також спрямують на розвиток фермерства, тваринництва, садівництва, виноградарства та хмелярства, а також на переробку с/г продукції.

✓ □ 705 успішно сертифікованих учителів початкових класів отримуватимуть щомісячну доплату у розмірі 20 % посадового окладу. Цю надбавку, так само, як і надбавку за престижність, нараховує вчителям місцева влада. У 2020 р. освітня субвенція зросла на 10,8 млн грн порівняно з 2019 р.

✓ □ Уряд створить нові робочі місця та забезпечить зростання промислового виробництва. Засновуємо Координаційний центр з питань промисловості, який працюватиме під моїм керівництвом. Це посилить співпрацю між представниками промисловості й органів державної влади задля вирішення нагальних проблем галузі та уникнення кризових ситуацій у промисловості.

✓ □ Об'єднали роботу двох комісій щодо опіки українських політв'язнів у РФ. Так, робота Єдиної комісії пришвидшить надання своєчасної допомоги (у т. ч. матеріальну для тих, хто повернувся з полону).

✓ □ Одним із пунктів Програми дій уряду є зменшення рівня забруднення довкілля. Крок у цьому напрямі вже зробили – схвалили законопроект «Про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення». Запроваджуємо інтегрований дозвіл для підприємств – перелік вимог до обсягів забруднення та необхідних заходів для захисту довкілля. Підприємства будуть щорічно звітувати про виконання умов інтегрованого дозволу. Такий дозвіл отримують усі великі підприємства в ЄС. Якщо підприємство не виконує вимоги, це дозвіл можуть скасувати, тобто робота підприємства зупиняється, доки не будуть виконані всі умови дозволу.

✓ □ Прибираємо бюрократичні складності під час отримання спецдозволів на користування надрами. Зокрема, скасовуємо необхідність погодження з обласними радами надання надр щодо користування для корисних копалин загальнодержавного значення та для цілей, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин. Плюс подати заяву та документи на отримання дозволу без проведення аукціону можна буде через Е-кабінет надрокористувача. Уряд і надалі надаватиме підтримку тим, хто цього потребує. Ми робимо всі необхідні кроки для покращення якості життя людей в Україні ([Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України](#)).

Наша позиція – кожна обласна державна адміністрація повинна оприлюднити проекти перспективних планів. Якщо до цього не дослухаються, ми пропонуватимемо уряду повертати ці проекти документів як такі, що не пройшли належним чином громадське обговорення, сказав В. Негода, заступник міністра розвитку громад та територій <https://decentralization.gov.ua/news/12173> ([Децентралізація](#)).

Президент України В. Зеленський ініціює створення колегії за участі відомих лікарів країни, які до 1 березня проаналізують перебіг медичної реформи. З квітня розпочнеться другий етап реформування галузі. Детальніше: <http://bit.ly/39KTfu5> ([Офіс Президента України](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Дізнайтеся результати рішень, які були прийняті на сьогоднішньому засіданні уряду. (Посилання на відео: [Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України](#)).

Ситуація на лінії розмежування в зоні проведення Операції об'єднаних сил у Луганській області, де сьогодні вранці незаконні збройні формування здійснили атаку на позиції українських військових, перебуває під контролем

української сторони, наголошує Президент В. Зеленський. Детальніше: <http://bit.ly/37EESHw> (Офіс Президента України).

У діях В. Зеленського патріотично настроєна частина соціуму вбачає «зраду», спостерігаючи за його маневрами навколо Кремля. В інституті префекта знаходять посилення впливу президента, хоча насправді в законопроекті № 2598 (2019 р.) він реально переходить в оперативне управління уряду, на відміну від проєкту № 2217-а (2015 р.), де закріплювалось підпорядкування префекта главі держави. Детальніше про перспективи змін у Конституції в частині децентралізації влади читайте у матеріалі ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Реформи не повинні робитися довго

«Навіть позитивні зміни під час децентралізації, яку зараз підтримують майже 70 % жителів країни, можуть втратити, якщо ми затягуватимемо з їхнім завершенням. Тому вже до осені, до чергових місцевих виборів, ми плануємо створити спроможні громади по всій країні, дати їм необхідні повноваження та джерела ресурсів. Ми маємо план і знаємо, як закінчити реформу – які рішення і коли прийняти. І зараз важливо не відійти від цього плану і не втратити шанс створити одну з найкращих систем місцевого самоврядування у Європі. Або ми закінчуємо реформу, і кожна громада, кожен її житель отримують можливості для розвитку, або втрачаємо найдорогоцінніше – час і віру людей у зміни на краще», – зазначив заступник міністра розвитку громад та територій В. Негода ([Децентралізація](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Уряд ліквідує тіньові ринки і корупційні схеми в різних галузях. Два тижні тому я давав доручення надати інформацію про факти ймовірного незаконного видобування корисних копалин у регіонах. На сьогодні це зробили лише три ОДА – Тернопільська, Харківська та Чернівецька. Сім областей взагалі нічого не подали, решта 15 областей – надали інформацію частково або повністю відсутню інформацію щодо координат цих об'єктів.

До кінця цього тижня в уряді та керівництва Держгеонадра має бути вся інформація від усіх областей. Держгеонадра також підготують відповідний план заходів. Уряд ліквідує тіньові ринки і корупційні схеми в різних галузях – обіг деревини, гральний бізнес, забудовники, АЗС. Усі органи держави мають розглядати це як комплексну стратегію. Ті, хто думають, що це тимчасові заходи для «галочки» – дуже помиляються. Без документів працювати ніхто не буде. Це – нова реальність. Без жодних виключень ([Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України](#)).

Під головуванням Президента України В. Зеленського відбулося засідання Ради національної безпеки і оборони України, на якому схвалено

Стратегію нацбезпеки і оборони «Безпека людини – безпека країни». Детальніше: <http://bit.ly/39HOL7v> (Офіс Президента України).

Розпочинаємо «Форум реформ»! Долучайтеся онлайн (Посилання на відео: [Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Українці за два тижні отримали загалом 27,1 млн грн за державною програмою «Доступні кредити 5–7–9 %». У роботі ще 2500 заявок. Наразі ще 11 комерційних банків долучаються до програми, тому очікуємо суттєве зростання кількості виданих кредитів. А для підприємців, що не мають застави, уряд розробив окремий механізм – кредитні гарантії. Це означає, що банк замінює заставу спеціальним фінансовим інструментом. Завершуємо всі юридичні процедури, щоб банки змогли невідкладно налагодити цю роботу.

Плюс, цього тижня розпочнемо всеукраїнський навчальний тур для підприємців, які захочуть пройти комплексне безкоштовне навчання з підвищення своїх бізнес-компетенцій. Жоден українець не повинен отримати відмову лише через низький рівень підготовки. Ця програма – насамперед про підтримку. Уряд надасть її кожному, хто лише починає свій підприємницький шлях до успіху. Докладніше – на сайті: <https://5-7-9.gov.ua/> (Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України).

Що ж насправді містить законопроект № 2684, проти якого активно «включилися» деякі ЗМІ? Насправді проект закону № 2684 – це:

- можливість для підлітків з 14 років отримувати інформацію про власне здоров'я;
- змога для підлітків з 14 років обирати собі сімейного лікаря.

Законопроект не змінює умови проведення пластичних операцій, зміни статі чи абортів. Детальніше читайте у статті [Halyna Skipalska](#) (Реанімаційний Пакет Реформ - РПР).

В останній день цього року перший етап адміністративно-територіальної реформи в Україні буде завершений.

Про це в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» сказав віце-прем'єр-міністр, міністр розвитку громад та територій Д. Шмигаль ([Децентралізація](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Уряд захищає людей праці: цивілізовані умови роботи та легальне працевлаштування для українців. Наразі практично кожен п'ятий українець працює неофіційно. Найчастіше – у сільському господарстві, оптовій та роздрібній торгівлі, будівництві, транспорті та кур'єрській діяльності. Ці працівники не захищені. Фактично вони безправні у відносинах з роботодавцем.

Легальний ринок праці – це не лише податки до бюджету, а, насамперед, створення цивілізованих умов праці для людей. Що вже зробили?

✓ Перший етап – інформаційний. 600 інспекторів праці по всій Україні провели особисту роз'яснювальну роботу для понад 180 тис. роботодавців у сфері торгівлі, при цьому, у понад 56 тис. випадках до візитів долучались Пенсійний фонд, Державна податкова служба, Державна служба зайнятості та органи місцевого самоврядування. Як результат – лише за два тижні до ДПС надійшли понад 107 тис. повідомлень про укладення трудових договорів з 202 тис. працівниками. Загальна динаміка працевлаштування у сферах, де проводилась інфокампанія, зросла порівняно до січня 2019 р. на 25,8 %.

✓ Другий етап триває – це інспекційна кампанія з 10 до 21 лютого. Інспектори перевірятимуть роботодавців, що мають потенційно незадекларованих четверо і більше осіб. Мета нашого уряду на 2020 р. – це +200 тис. нових легальних робочих місць та скорочення пошуку роботи в середньому з 3,6 до двох місяців. За п'ять років – 1 млн робочих місць ([Олексій Гончарук - Прем'єр-міністр України](#)).

Брифінг за результатами засідання Ради національної безпеки і оборони України. (Посилання: [Офіс Президента України](#)).

На полях Мюнхенської конференції з питань безпеки відбулася зустріч Президента України Володимира Зеленського з Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом. Детальніше: <http://bit.ly/2HsX6jn> ([Офіс Президента України](#)).

Попри домовленості, досягнуті під час Нормандського саміту у грудні 2019 р., на Донбасі не настало повне припинення вогню – за два останні місяці українські позиції були обстріляні понад 400 разів, заявив Президент України В. Зеленський. Детальніше: <http://bit.ly/2Sy3exr> ([Офіс Президента України](#)).

Україна й надалі робитиме все, щоб наступний саміт лідерів України, Німеччини, Франції та Росії у Нормандському форматі відбувся в погоджені терміни – у квітні 2020 р., наголошує Президент В. Зеленський.

Детальніше: <http://bit.ly/31VEtOA> ([Офіс Президента України](#)).

Зміни до Конституції в частині децентралізації можливі до місцевих виборів.

Так, у нас є план. Можна за дві сесії встигнути, якщо планувати на початку четвертої сесії 3–4 вересня голосувати 300 голосами за законопроект «Про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади». «Четверта сесія якраз дуже вдало розпочинається – першого вересня, а

виборчий процес місцевих виборів розпочинається п'ятого вересня», – сказав голова партії «Слуга народу», перший заступник голови однойменної фракції у Верховній Раді О. Корнієнко в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна».

За його словами, у найближчі два тижні в регіонах буде проведено обговорення законопроекту «Про внесення змін до Конституції про децентралізацію влади».

«Ці обговорення завершаться 25 лютого великим зібранням у Києві, де будуть представники асоціацій, мери, керівники місцевих органів влади, експерти всілякі, представники донорів. Після нього ми виходитимемо на концепцію, потім – комісія з правової реформи, де все це фіналізується. Тобто приблизно наприкінці лютого – початку березня ми плануємо вийти на текст», – сказав О. Корнієнко ([Децентралізація](#)).

Експертний погляд

(Слово і Діло)

216 народних депутатів внесли до Верховної Ради проєкт постанови про звільнення директора НАБУ А. Ситника, якого звинувачують у тому, що він не вніс до декларації інформацію про дороговартісний відпочинок на турбазі в Рівненській області, за який платили інші люди.

Доктор юридичних наук, експерт Центру політико-правових реформ Борис Малишев:

Навіть якщо депутати знайдуть достатню кількість голосів за звільнення директора НАБУ і проголосують більшістю, юридичного значення це не матиме. Згідно зі ст. 6 закону України про НАБУ, Верховна Рада може звільнити директора бюро за пропозицією не менш як третини народних депутатів України від конституційного складу, тобто 150 осіб. Під постановою підписалося більше депутатів, але це все одно не дає права звільнити директора НАБУ. У постанові народні депутати звертаються до Президента України, щоб він ужив заходів. Однак це також не передбачено законом про НАБУ.

Постанова Верховної Ради, протокол про корупцію, який раніше отримав директор НАБУ, не є підставою для звільнення А. Ситника. Стаття закону України про НАБУ каже, що підставою для відставки директора НАБУ є вступ у силу обвинувального судового рішення проти нього. Відповідно до закону – це не єдина підстава, але в цьому разі вона найбільш доречна з усього переліку.

Цю історію варто розцінювати, як спробу тиску на орган досудового розслідування, під слідство якого потенційно можуть потрапити народні депутати, у тому числі ті, які підписалися під постановою.

Депутати, можливо, як об'єкт моніторингу з боку НАБУ, намагаються вплинути на А. Ситника, щоб дискредитувати орган в очах суспільства. Далі, за необхідності, можуть послабити позиції НАБУ, якщо діяльність буде спрямована на розслідування потенційних корупційних дій тих чи інших депутатів.

(Слово і Діло)

Керівник ОПУ А. Єрмак повідомив, що візит Президента України В. Зеленського до США може відбутися найближчим часом.

Політолог Михайло Дяденко:

Є кілька напрямів, у яких можуть бути зацікавлені США, зокрема економічний, політичний та військово-політичний.

Д. Трамп напередодні виборів, як ніколи, зацікавлений у тому, щоб американський бізнес посилював свої позиції в усьому світі, у тому числі в Україні, яка є немалим ринком для інших країн. Розвиток торговельно-

економічних відносин, інвестиції США в економіку, запуск ринку землі та участь Штатів у приватизації деяких об'єктів на території України – серед актуальних питань.

Щодо політичної зацікавленості в Україні, то йдеться про виборчі перегони у США. Українська команда спробує зберегти нейтралітет у боротьбі між республіканцями і демократами. Звичайно, якщо в рамках законодавства можливе якесь сприяння Д. Трампу, команда В. Зеленського його надасть. Однак триматися винятково сторони Трампа Президент України навряд чи погодиться.

Важливим залишається військово-політичний напрям. Підтримка України, що сусідить із Польщею, яка є проамериканською країною в ЄС, дозволить американцям формувати свого роду коло лобістів інтересів США на європейській арені. Німеччина, Франція, деякі інші країни незадоволені пануванням Америки. Зараз США зацікавлені посилювати ті країни, які можуть належати до союзників.

Є надія, що оновленій команді України вдасться налагодити комунікацію з адміністрацією Трампа. Призначення А. Єрмака в ОПУ може цьому сприяти, оскільки Штати від початку виступали проти призначення А. Богдана і натякали, що це може ускладнити відносини між країнами.

За підсумком може вийти дуже ефективний діалог. А. Єрмак є хорошим комунікатором із РФ, а Трамп підкреслював, що, хоча і не піде на поступки, але не проти встановити нормальні відносини з Путіним.

Експерт із питань міжнародної політики та Близького Сходу аналітичного центру «Український інститут майбутнього» Ілія Куса:

В Україні поки немає бачення відносин із США. Досі не розставлені пріоритети, немає плану виходу на якісь інші сфери співпраці, крім кластера безпеки і політики, до якого той самий А. Єрмак раніше втягнув В. Зеленського. Саме він просував ідею, що потрібно робити все, щоб сподобатися Трампу, у тому числі погоджуватися на розслідування щодо Байдена, яке призвело до скандалу торік.

Не бачу в цьому нічого історичного. В Україні американський напрям у глибокій кризі, і сумнівно, що ми скоро з нього вирвемося, оскільки в нас немає бажання його розвивати.

Цьогоріч, поки проходять вибори, Україна повністю залежить від внутрішньої американської політики. Більше того, наша зовнішня політика в американському напрямі залежить від суб'єктивних чинників, таких як порожній візит до Вашингтона, фото з американськими політиками і фото Зеленського та Трампа, які потискають руки в Білому домі.

(Слово і Діло)

Глава НАК «Нафтогаз України» А. Коболев вважає, що компанію після анбандлінгу можна приватизувати.

Президент Центру глобалістики «Стратегія XXI» Михайло Гончар:

Немає сенсу повністю приватизувати «Нафтогаз». Можна згадати приклад приватизації «Укрнафти». На перший погляд все було добре, начебто державно-приватне партнерство: половина пакету акцій у руках державного «Нафтогазу», а половина – в руках групи «Приват». Результат такої приватизації – падіння видобутку нафти і газу вдвічі. При цьому початковою метою було нарощувати.

Мета приватизації державної компанії – збільшувати її виробничі показники. Однак на прикладі «Укрнафти» ми бачимо, що результат абсолютно протилежний. Усе тому, що в паразитарного олігархічного капіталу інша логіка: вкласти мінімум інвестицій та викачати максимум того ресурсу, який є.

Приватизація «Нафтогазу» за моделлю «Укрнафти» призведе до таких самих наслідків. Він не виключив, що місцевий олігархат нікого не підпустить із серйозних зарубіжних компаній, які й самі неохоче прагнуть до України.

Приватизація НАК «Нафтогазу» – це може бути «Укрнафта»-2. Основний актив у цьому контексті – «Укргазвидобування». Візьмуть під контроль, розтягнуть на шматки і будуть добивати. При цьому кажучи, що інвестувати не вигідно, оскільки дуже низькі ціни на газ, будемо, мовляв, підтримувати те, що є. А підтримувати вже не виходить, тому що потрібно робити глибоке буріння, для чого потрібні великі гроші. Тому, звичайно, краще і простіше викачати те, що є, а «після нас хоч потоп».

Такі заяви нині недоречні, іноді варто звертати увагу на зарубіжний досвід. У Норвегії, де найвищі ціни на газ у Європі та великі запаси газу, нафтовидобувна компанія залишилася в державній власності. При тому, що компанія зразкова з точки зору менеджменту та ефективності роботи.

Приватизація – не панацея, достатнім буде вихід на IPO. Потрібно підготувати «Укргазвидобування» і НАК до цього шляху. Через механізм IPO можна продати якийсь пакет і побачити реальну його вартість. Однак не потрібно кидатися в приватизаційні схеми, які погано закінчуються.

[\(Слово і Діло\)](#)

У Міжвідомчу комісію з міжнародної торгівлі (МКМТ) при Мінекономрозвитку була подана скарга від найбільших українських виробників палива. У своїй скарзі виробники просять ввести мита на російське дизельне паливо і скраплений газ. Основним доводом виробників є демпінг з боку російських експортерів завдяки державній підтримці.

**Член наглядової ради Інституту енергетичних стратегій
Юрій Корольчук:**

Основним ініціатором є «Укртатнафта», яка й раніше критикувала постачальників-імпортерів. До процесу підтягнулися «Укрнафта», а також дочірня компанія «Нафтогазу» «Укрвидобування». У випадку останньої, це спроба впливати на ринок. Тому вони йдуть за внутрішнім гравцем у надії отримати частину ринку.

Чи є сенс вводити додаткові мита? Певні рішення, які стосувалися автогазу та дизельного палива вже були, але «Укртатнафта» нічого не виграла від цього. Тепер вони пропонують більш радикальні кроки.

Ініціатива в основному вигідна «Укртатнафті», яка хоче збільшити свою частку на ринку. Проблеми вітчизняних нафтопереробних підприємств не будуть вирішені, про конкуренцію на ринку також говорити не доводиться.

Чи буде це захистом вітчизняного виробника? Якби «Укртатнафта» забезпечувала на 90 % інтереси держави, армії, держкомпаній – так. Державі потрібно було б якось підтримати компанію, адже вона працює на країну. Проте компанія працює у своїх інтересах, а не на державу.

Прив'язка до РФ виглядає взагалі дивно, оскільки незрозуміло, чому попередні п'ять років ніхто не переймався цим питанням. Крім того, імпорт з РФ повністю не зупиниться. У кращому випадку, «Укртатнафта» збільшить свою присутність на ринку у два рази – з 15 % до 30 %.

У цьому контексті важливим є міжнародний аспект. З якої країни будуть поставляти нафту? Азербайджан може бути зацікавлений. Представники мережі «Сокар» уже приїжджали в Україну, зустрічалися із В. Зеленським. Уже є певні паралельні процеси.

У разі впровадження мита ціни на паливо зростуть. Для дизпалива подорожчання буде в середньому на 50 дол. на тонні, для пропан-бутану – на 40 дол. Отже, у середньому дизельне паливо подорожчає на гривню, автогаз – на 50–60 коп.

Частина людей переорієнтуються на інші джерела. Теоретично, підуть на заправки, які контролюються групою «Приват». Важливу роль відіграватиме відчуття ринку. Хто заправлявся дешевше, той буде шукати заправки дешевше. Двоє з трьох ідуть туди, де дешевше.

Поки немає однозначних висновків з приводу того, чим закінчиться цей процес. Заява повинна супроводжуватися рішенням. Можливо, спробують обійтися без впровадження мит. Наприклад, будуть нарощувати поставки нафти, але запропонують пільговий механізм для тих, хто буде поставляти нафту.

[\(Слово і Діло\)](#)

У Верховній Раді зареєстровано проєкт закону «Про військово-консалтингову діяльність», який передбачає створення «приватних армій» для надання послуг за кордоном.

Політолог-міжнародник Володимир Воля:

ПВК в Україні – можливість легальної участі в проведенні різних заходів у різних кліматично-географічних умовах. Виникає можливість запозичення різноманітного закордонного військового досвіду. Отримання важливої інформації, яка може бути цінною для оборонного сектора України і для зовнішньої політики.

Для громадян України, які мають належну підготовку і бажання – це легальний спосіб заробляти чималі гроші тим, хто підготовлений і звик до умов, коли потрібно місяцями і роками строго дотримуватися дисципліни. При цьому переважна більшість із тих, хто не бажає служити в армії або спецслужбах, у таких приватних компаніях надовго не затримуються.

Одна з проблем полягає в тому, що відбудеться відтік якоїсь частини кращих військовослужбовців з контрактної служби в ЗСУ, НГУ і силові структури. Державні структури програють конкуренцію за кращих фахівців, і це негативно може вплинути на кадрову ситуацію в силових структурах та на комплектацію сил в ООС.

Військовий експерт Олег Жданов:

Відсоток відтоку кадрів не буде критичним. Одна справа – тренуватися у складі підрозділу спецназу сил спеціальних операцій ЗСУ і взяти участь десь у військовій компанії під егідою ООН, НАТО, як в Іраку, а зовсім інша – коли наймають за гроші. Ризик бути скаліченим чи загинути зростає в рази. Таких фанатів військової справи не дуже багато. Будуть такі люди, але не критичний відсоток. Крім того, багато українських військових сьогодні воюють у багатьох воєнізованих організаціях, починаючи від Іноземного легіону Франції, закінчуючи приватними компаніями в будь-якій країні світу.

Приватні військові компанії використовуються спецслужбами в більшості своїй розвинутими країнами залежно від фінансових можливостей і масштабу. Однак, яка потужність повинна бути державної машини для того, щоб їх контролювати всередині країни і в тому числі за кордоном? Цим ПВК ставлять конкретні завдання. Це інструмент спецслужб. Для держави потрібно мати сильну економіку, досить фінансів, щоб їх наймати, утримувати, ставити завдання і контролювати.

[\(Слово і Діло\)](#)

Верховна Рада України станом на середу, 19 лютого, розглянула 649 поправок до другого читання законопроекту про ринок землі. Усього в документі 4018 правок.

Політолог, керівник Фонду «Українська політика» Кость Бондаренко:

У документі дуже багато правок, але більшу частину з них можуть відкликати. Це предмет закулісних домовленостей.

Не виключено, що одна із фракцій оголосить, що знімає свої правки, але замість цього буде контролювати впровадження закону. Фракції, які знімуть правки, почнуть вдаватися до популістської риторики.

Певну кількість правок можуть об'єднати в один розділ. Подано дуже багато правок, які, по суті, стосуються однієї літери чи коми. Такі правки можуть бути розглянуті у варіанті редагування. Із-понад 4000 тис. правок однієї миті може залишитися близько 700 правок, наприклад. У такому разі законопроект проголосують швидше.

Президент наполягає на якнайшвидшому голосуванні, а спікер ВР закликає не відходити від Регламенту. Напевно, відходити від Регламенту не будуть, але зроблять максимально все, щоб зменшити кількість правок.

(...) Навіть у найближчі кілька тижнів можуть проголосувати. Це питання торгів. Але ось імплементація буде довгою. Такого, щоб сьогодні ухвалили, а завтра розкупили землю, не буде. Закон просто відкриває шлях до цього процесу.

Затягування з ухваленням земельного закону не позначиться на співпраці з МВФ. Закон ухвалюють не стільки в інтересах народу чи МВФ, скільки на догоду транснаціональних корпорацій. Звичайно, про це ніхто не скаже. Говоритимуть, що зробили все для захисту інтересів пересічного українця.

(Слово і Діло)

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Т. Милованов допускає, що в майбутньому Україна може здавати в концесію не тільки об'єкти транспортної інфраструктури, а й соціальні об'єкти, серед яких лікарні та університети.

Директор Інституту соціально-економічної трансформації Ілля Несходовський:

Звичайно, це тільки пропозиція, а не конкретне рішення. Але тим не менш, концесія повинна приносити прибуток. Це можливо при передачі об'єктів інфраструктури, портів, мостів, доріг. У світі поширена така практика – шукають інвесторів, які б змогли інвестувати в об'єкт. Однак концесія соціальних об'єктів, лікарень, шкіл безглузда та не принесе прибутку.

Це безглузда ідея, оскільки в країні повинна зберігатися державна мережа лікувальних і освітніх установ. За бажання надавати такі медичні або освітні послуги зазвичай створюють окремі структури. Для цього є приватні школи, університеті, клініки.

Практики передачі в концесію соціоб'єктів у світі не існує. Хто тоді буде надавати громадянам хоча б якісь безкоштовні послуги?

Держава повинна як мінімум гарантувати безкоштовну первинну медичну допомогу, безкоштовну освіту в школах, щодо ВНЗ також є гарантії. Крім того, є ризики в озвученій пропозиції. Є давно напрацьовані схеми. Наприклад, людина приходиться у державну медичну установу, чує у відповідь, що з різних причин їй не можуть надати потрібну послугу, а далі клієнта перенаправляють до комерційної структури, яка належить головному лікарю.

Не можна назвати озвучене міністром спробою прихованої форми приватизації. Це, мабуть, просто припущення, яке сире і зовсім не реалістичне.

(Слово і Діло)

За даними НБУ, протягом 2019 р. ставки за кредитами у гривні, включаючи іпотеку, значно зменшилися, тенденція продовжиться у 2020 р.

Експерт у сфері нерухомості Олег Приходько:

Наразі не варто перебільшувати значення рішення НБУ щодо зниження облікової ставки, зокрема в питанні придбання нерухомості.

Сьогодні існують декілька іпотечних програм, які передбачають 10–15 % річних за умови короткого терміну користування та додаткових обмежень. Загалом на українському фінансовому ринку цієї послуги вартість іпотеки становить 18–25 % річних без урахування прихованих додаткових платежів, що, безперечно, не є досяжним для більшості споживачів.

Після чергового зниження облікової ставки НБУ до 11 %, дійсно, заговорили про ймовірне зниження іпотечних кредитів. У доступній іпотечці, хоча б на рівні 10–12 %, терміном до 10 років, зацікавлені абсолютно всі учасники цього процесу: банки з фінансовими установами, девелопери із забудовниками та інвестори з покупцями нерухомості. Але існують причини, які стримують пониження відсотків за користування кредитними коштами.

Облікова ставка повинна бути щонайменше 7 %, але таке зниження стримує інфляція. (...)

Не лише іпотека, а й інші кредитні програми банків мають бути збалансованими в загальному портфелі виданих кредитів. Не можуть ставки за іпотечними кредитами істотно відрізнитися від інших програм.

Загальний стан економіки країни та добробуту населення мають показувати зростання на фоні політичних євроатлантичних спрямувань.

Дешеві кредити – це рушій розвитку економіки держави. У тому числі кредити за іпотекою. Однак зниження облікової ставки – це лише позитивний сигнал на майбутнє в питанні зниження процентних ставок за іпотекою.

(Слово і Діло)

Голова Комітету Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики депутат О. Ткаченко заявив, що закон про мову, який ухвалили в останні дні каденції минулої Ради, переглянуть.

Директор Агентства моделювання ситуацій Віталій Бала:

Не виключено, що повернення до мовного питання призведе до чергового загострення в країні, що дуже вигідно агресору. Це точно не те, що об'єднує країну, за що так люто виступає В. Зеленський. Якщо будуть займатися мовним законом – для опонентів це буде одним з аргументів, щоб загострити ситуацію всередині країни ще більше.

Земельна реформа та мовний закон – саме ті засоби, за допомогою яких можна йти на достроковий розпуск Верховної Ради.

Час від часу до мовного питання звертаються знову і знову. На його думку, це відбувається, коли потрібно переключити увагу громадян з якихось більш системних речей, наприклад, абсолютного провалу в економіці. Отже, у людей викликають певні емоції. Часто це роблять перед виборами.

Якщо в документ і вносити правки, то тільки в одному випадку – квоти потрібно вводити не на українську мову, а на іноземні. У нас навпаки. Тому це єдине, що можна було б змінити.

Або в нас не розуміють, що відбувається, і показують, що вони дурні, або влада свідомо йде на поступки агресору.

Керівник Центру правового аналізу та дослідження політичних ризиків, політолог Михайло Дяденко:

Будь-які спроби внести якісь зміни завжди призводять до того, що певні політичні сили, політики починають кричати «зрада», говорити про те, що влада йде на угоду з агресором, здає позиції тощо.

При цьому деякі правки до закону дійсно доцільно внести. Зокрема, потрібно врахувати зауваження Венеціанської комісії – прирівняти умови використання російської мови до інших мов.

Це проблема закладена в нинішньому документі. До використання російської мови, дійсно, більш жорсткі умови, ніж для решти мов. Це подекуди дискримінаційні моменти, які варто було б усунути шляхом внесення змін до закону.

(Слово і Діло)

Президент України В. Зеленський висловив бажання, щоб протягом наступних чотирьох років рівень середньої зарплати в Україні наблизився до рівня зарплат у Польщі.

Президент Центру антикризових досліджень Ярослав Жаліло:

Таке бажання не можна назвати недосяжним, але слід врахувати, що за ці чотири роки Польща також буде йти вперед, тому прив'язуватися до якогось рівня складно.

Найголовніше при досягненні мрії – розуміти, звідки візьмуться більш високі доходи. Підвищення заробітної плати можна досягти шляхом підвищення продуктивності праці. Тобто для того, щоб досягти такого рівня зарплат, як у Польщі, нашій країні потрібно отримати польський рівень продуктивності праці.

Є фактори, за рахунок яких формується продуктивність праці. Насамперед важливі інвестиції. По-друге, за рахунок власних вкладень держави в якість людського капіталу. Це освіта, професійні навички, добропорядність тощо. По-третє, є фактор механізації роботи. Можна за рахунок більш ефективної організації виробничого процесу також підвищити продуктивність.

Україні потрібно ретельно працювати за цими трьома складовими, щоб наздогнати Польщу.

Також при зіставленні зарплат важливо врахувати валютний фактор. Поляки отримують зарплату в злотих, а українці – у гривнях. Гривня і польські злоти мають різну купівельну платоспроможність щодо долара. Потрібно розуміти, як буде рухатися курс цих валют. Тенденція така, що курс гривні останнім часом зміцнюється щодо основних валют. За минулий

рік ревальвація гривні становила понад 15 %. Це наближає показник рівня зарплати, якщо його порівнювати з польським. Це вже загальнодержавні моменти. Суть у тому, що держава повинна забезпечити міцну національну валюту в довгостроковій перспективі.

Економіст додав, що в разі виникнення кризових явищ у фінансовій сфері ситуація буде складніша. Восанне країна проходила такий провал у 2014–2015 рр. Якщо такий або схожий провал повториться, розрив збільшиться.

З іншого боку, уже сьогодні є перелік професій і підприємств в Україні, де співробітники отримують приблизно таку саму зарплату, як ті, хто виїжджає і працює на підприємствах у Польщі.

Звичайно, коли йдеться про Польщу, потрібно мати на увазі переважно некваліфіковану працю. Більшість українців працюють саме на таких роботах. Якщо виїжджають медики, професори, ситуація інша.

В Україні навіть на сьогодні зарплати можна порівняти з польськими. До того ж, коли людина живе вдома, витрати значно менші.

(Слово і Діло)

20 лютого біля містечка Нові Санжари (Полтавська обл.) сталися масові заворушення у зв'язку з розміщенням у місцевому медичному закладі евакуйованих з Уханя.

Керівник Центру правового аналізу та дослідження політичних ризиків, політолог Михайло Дяденко:

Можна припустити, що до нагнітання масової паніки були долучені чиновники, вищі посадові особи.

Склалося негативне сприйняття того, що відбувалося в Україні. Але не можна сказати, що світ кардинально змінить ставлення до України через ситуацію з евакуацією українців та іноземців з Уханя. Звичайно, у новинах, на багатьох іноземних сайтах було відображено те, що відбувається. У багатьох, напевно, реакція на евакуацію викликала щонайменше подив. Це не дає плюсів Україні. Але якщо цього більше не повториться, згодом усе забудеться.

Не варто пов'язувати інформаційну політику держави та реакцію громадян. Можна нагадати ситуацію, коли за день до евакуації на в'їзді в санаторій «Медобори», що неподалік Тернополя, мешканці провели молебень проти розміщення в санаторії евакуйованих із Китаю українців.

Якщо в деяких людей печерне мислення, жодна влада не допоможе. Це просто діагноз суспільству. На жаль, ми не склали іспит на зрілість.

Політолог-міжнародник Володимир Воля:

Події, що відбулися, не прикрашають нашу країну, але кожна країна реагує по-своєму. Рівень страхів перед коронавірусом у багатьох країнах Європи, Азії, Америці дуже високий. У кожній країні є люди, які реагують по-різному, у тому числі аморально. Таких випадків було багато в сусідніх з КНР азіатських країнах. Хвиля антикитайських випадів прокотилася

цивілізованим Заходом – у Франції, Італії, США та інших країнах. На цьому тлі те, що сталося в Україні, є лише одним із безлічі епізодів.

(Слово і Діло)

За даними Центру Разумкова, рівень довіри до Президента України В. Зеленського був найвищим у вересні 2019 р., тоді йому довіряли 79,4 % громадян, а 13,5 % не довіряли. У лютому 2020 р. Президентіві довіряють 51,5 % респондентів, 40,6 % не довіряють.

**Політолог, директор Центру політичних досліджень «Пента»
Володимир Фесенко:**

Така тенденція очікувана та закономірна. Рейтинги Президента та нової влади в цілому тривалий час були аномальними. Рейтинги влади та Президента, зокрема, виходили за межі норми для української політики навіть після виборів. У жодного з українських президентів не було таких захмарних рейтингів, як у В. Зеленського.

Нині ситуація повертається в межі норми. Це закономірно для всіх президентів. Завищені очікування, які були після виборів, відходять на другий план, а події останнього часу не додають плюсів.

Насамперед рейтинги знизилися через соціально-економічну напругу. Є проблема з тарифами, хоча частково в цьому питанні була помилка уряду. Уряд О. Гончарука пообіцяв зниження тарифів, але відчутного реального зниження не відбулося, подекуди навпаки.

Крім того, відбилися на рейтингах проблеми навколо китайського коронавірусу.

При цьому в суспільства розвіюються завищені очікування, зростає розчарування і невдоволення. Звичайно, усе в сукупності неминуче спрацювало в мінус для В. Зеленського.

Катастрофічного падіння рейтингів не сталося. У Президента все одно показники залишаються вищими, ніж були в його попередників.

Ситуація з рейтингами для В. Зеленського – знак того, що потрібні рішучі дії. Зокрема, Президенту потрібно вдатися до рішучих заходів у соціально-економічній сфері, що складно і не дасть швидких результатів. Однак, якщо соціально-економічних результатів не буде, доведеться міняти уряд.

Найближчим часом позитивно на рейтинги Президента можуть вплинути ефективні дії в правовій сфері. Це стосується правоохоронних органів і колишнього Президента. У суспільства є запит на покарання представників влади, олігархату, які, на їхню думку, причетні до тих чи інших злочинів. Якщо влада буде рішучою в цьому напрямі, рейтингова ситуація може змінитися. Інше питання в тому, що потрібні не тільки дії, а й докази.

(Слово і Діло)

За останні два місяці в Україні ціни на паливо істотно знизилися, тільки автогаз за тиждень подешевшав на 40 коп.

Директор спеціальних програм науково-технічного центру «Психея» Геннадій Рябцев:

Зниженню цін на паливо послужили об'єктивні та суб'єктивні чинники. Серед останніх – неофіційне прохання Президента України В. Зеленського.

Під час зустрічі з трейдерами було сказано, що трейдери могли б перевести знижку для лояльних клієнтів, розмір якої становить близько долара, за розрахунками ОПУ, на стели АЗС. Трейдери погодилися за умови, що держава поборє тіньовий сегмент ринку нафтопродуктів.

Упродовж січня сторони намагалися виконати обіцянки. Трейдери знизили ціни на понад 2,5 грн за літр, а уряд зробив вигляд, що бореться з нелегальними АЗС. Спочатку заявляли про закриття 800 станцій, потім – 400, а зараз – 200. При цьому йшлося про те, що близько третини ринку перебуває в тіні.

Об'єктивна причина зниження цін на паливо полягає в тому, що нафтопродукти на кордоні зараз коштують набагато дешевше, ніж наприкінці минулого року. Крім того, курс гривні досить стабільний та не поспішає дешевшати.

У Східній Європі, Туреччині дизельне паливо, скраплений газ використовується як котельне паливо, тобто для генерації теплової енергії. Оскільки зима тепла, ті обсяги, на які розраховували виробники, не були викуплені. Отже, ціни для українських трейдерів виявилися нижчими, ніж вони самі очікували. Ресурсу виявилось більше, ніж потрібно. Навіть скраплений газ дешевшає впродовж півтора місяця, як мінімум.

Ці фактори сприяли тому, що в трейдерів були й об'єктивні підстави для того, щоб знижувати ціни на бензин і дизельне паливо.

Що буде далі? Поки немає ніяких форс-мажорних обставин, які могли би погіршити ситуацію для автомобілістів.

[\(Радіо Свобода\)](#)

20 лютого біля містечка Нові Санжари (Полтавська обл.) сталися масові заворушення у зв'язку з розміщенням у місцевому медичному закладі евакуйованих з Уханя.

Народний депутат Ірина Верещук:

Я цю проблему розклала б на декілька складових, тому що так важко сказати, чого більше. Тут і політична складова, тут і адміністративна, тобто менеджурвання, так би мовити, цієї проблематики, і морально-етична.

Скільки є людина, стільки є й інстинкти. Страх, паніка – це все те, що ми, на жаль, ще не можемо побороти. І якою б не була влада, якою вона не була б авторитарною чи автократичною – це те, чим можна, так би мовити, користуватися, як інструментами. І дуже шкода, що політики, які сьогодні є

на політичній мапі України, почасти використовують такі інстинкти людської психіки, людського організму і заграють із ними.

Лєвова частка тих людей, які прочитали в соцмережах, наприклад, на Львівщині чи на Тернопільщині про те, що до них їдуть, везуть, евакуйовують, як їх не називали б, лєдь не «прокажених» (так як там писали, це я зараз цитую), лєвова частка відповідальності лєжить на політиках.

Тут важливо все-таки зауважити. Бо я починаю вже для себе аналізувати як управлінець, яка мала у підпорядкуванні, напевне, таке ж містечко, як Нові Санжари. І я дивлюся очима міського голови маленького містечка, я дивлюся очима державного управлінця, позаяк закінчила академію державного управління, як приймаються управлінські рішення і де потім ті помилки стають фатальними.

Та комунікація, яка не відбулася між центральною владою і місцевою... А зараз я чула пряму мову міського голови, яка сказала, що лише вранці дізналася, що до нас мають привезти людей, і ці люди, можливо, є з Китаю, з Уханя. Тобто жодної інформації не було. Я як міський голова робила б так само. Якщо я не мала б інформації, якщо б я не була заангажована в процесі і не мала би впливу на цей процес, якщо б я точно не знала, куди саме, яку кількість, щоб я могла прокомунікувати зі своєю громадою, бо мене вибрала громада саме для цього, щоб я комунікувала.

А, отже, у п'ятницю Прем'єр-міністр з парламентської трибуни, розповідаючи про цю ситуацію, зокрема, сказав, що це і було рішення, власне, цього оперативного штабу приховати чи сховати, тому що це потрібно було заради безпеки.

Так. Це треба було зробити заради безпеки. І тут, я вважаю, була помилка. Це помилка, яку не врахували, як ризик. Бо якщо ми не знаємо, ми собі додумуємо. А добрі політики, опоненти допоможуть додумати. І так сталося. І так, на жаль, сталося.

(...) Так не можна! Це безвідповідально. Це безвідповідальність політиків, чиновників теж. Це теж є ті промахи, ті помилки, які треба найперше проаналізувати. Тому що ми ухвалюємо державницьке рішення чи те рішення, яке матиме вплив на подальші процеси. І, напевне, не можемо знати на 100 %, що буде саме ефективним, а що – ні. Але зменшити, мінімізувати ризики – це наш святий обов'язок. Зробити так, щоб воно було продумане, прораховане, а помилки виправлені. А якщо ми будемо множити такі рішення, то, звичайно, нічого доброго не буде.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Президент України В. Зеленський запропонував зміни в Конституції у зв'язку з децентралізацією.

Перший заступник голови парламентського Комітету з децентралізації та державної влади, депутат від «Голосу» Роман Лозинський:

Ми розуміємо, що децентралізація має завершитися змінами до Конституції. Але ми не знайшли консенсусу в сесійному залі, де було потрібно 300 голосів, та навіть у комітеті, де нас лише 26! Тому що коли презентували ті зміни до Конституції, то сказали дуже маркерну фразу: «Ці зміни не є предметом широкої дискусії». І саме це стало причиною такого собі «прокляття» змін до Конституції. Сподіваюся, зараз ми його знімаємо, і парламент починає нарешті говорити з людьми. І ми прийдемо до публічних консультацій у цьому питанні, і матимемо це собі за урок, і зможемо це інституціалізувати. Щоб публічні консультації були не зі згоди якоїсь партії чи депутата. Щоб вони стали частиною української політичної культури.

Минулий законопроект про зміни до Конституції мав безліч недоліків, відтак широке публічне й експертне обговорення може мінімізувати їх у новій версії документа, наголошує в коментарі Радіо Свобода.

Експерт з політики та громадянського суспільства
Олександр Солонтай:

Зміни до Конституції, які подавалися раніше, відкликані. І перед тим, як подати ці зміни, власне, і проводяться такі обговорення. Наскільки я розумію, це відбувається, щоб упередити ту (негативну) реакцію, яка була минулого разу. Тоді подавалися зміни до Конституції, і їхній текст виявився дуже неякісним. Також до його розробки і подання не залучали органів самоврядування. Виявилось, що долю самоврядування обговорюють без його представників, не кажучи вже про простих людей, членів громад! Тепер нам слід чекати такого обговорення в регіонах, а потім – появу нового тексту змін до Конституції, який, я сподіваюся, врахує ті численні помилки, яких припустилися минулого разу.

Тема змін до Конституції, які мають на меті створити прозоре, спроможне та дієве місцеве самоврядування, і тема зовнішньої політики не можуть бути пов'язані. Та й за логікою вони не є пов'язаними. Це суто внутрішнє питання України, як їй організувати життя місцевих громад, і це не може бути предметом мінських чи інших зовнішніх перемовин. Це все одно, що обговорювати на міжнародних майданчиках наші сімейні стосунки! Це питання суто внутрішньої політики – як в Україні влаштована система громад та місцевого економічного розвитку, як люди керують своїми містами, містечками і селами.

Префект, член Державної ради Франції Жак Рейс:

Інституція префекта існує 220 років, запроваджена ще Наполеоном. Але вона ніким не оскаржується у Франції: ані правими, ані лівими партіями. Вона пережила і монархію, і республіку, і останні політичні зміни. Франція, як і Україна, є демократичною країною, і для неї так само характерне публічне обговорення важливих питань. Зараз ми маємо дискусії щодо прав маленьких місцевих громад, які не хочуть долучатися до деяких глобальних процесів. Тривають дискусії щодо розподілу фінансів та щодо поділу сфер впливу місцевої та державної влади. Однак інститут префектів при цьому ніхто не ставить під сумнів. Цей інститут є умовою, одним з головних

інгредієнтів забезпечення децентралізації у Франції. Повноваження щодо контролю, які має префект, перебільшувати не варто. У Франції він не є міфічним ревізором із Гоголя, якого всі бояться. З близько 300 людей, які є у штаті префектури, лише 10–15 осіб займаються перевіркою роботи місцевої влади. Є безліч інших повноважень, як-от координація органів центральної влади на місцях, дорадча функція і модерування конфліктів, які виникають. І це не залежить від політичних орієнтацій місцевих рад, префект є політично відстороненим.

Немає якоїсь єдиної моделі, яку можна взяти і без змін помістити в український контекст. Саме українському народу належить у суверенний спосіб знайти модель, яка відповідатиме історичним традиціям і потребам держави, та дасть змогу якнайкраще організувати життя місцевих громад. Основним є принцип рівності прав, незалежно від того, живеш ти у великому місті, у маленькому селі чи містечку. І немає якоїсь «божественності» в інституті перфекта як такому, чи в місцевому самоврядуванні. Вам самим доведеться добирати співвідношення (повноважень), яке дасть бажаний ефект.

Голова партії «Слуга народу» Олександр Корнієнко:

Ітиметься саме про запобіжники від сепаратизму та від імовірних спроб місцевих рад визнати зовнішні впливи, а не про виконання вимог Кремля чи представників ОРДЛО. Саме безпекові питання та територіальна цілісність України є незмінними «червоними лініями» у процесі децентралізації.

Червоні лінії – незмінні, і вони є зрозумілими. Це безпекові питання. Ми хочемо провести цей дискурс із представниками місцевої влади, щодо того, як державі забезпечувати безпековий компонент у разі, якщо місцеві ради ухвалюють рішення, які суперечать Конституції та загрожують територіальній цілісності. Наприклад, якщо якась місцева рада Х ухвалює рішення від'єднатися від області, приєднатися до іншої країни, підтримати лідерів інших країн тощо. Які мають щодо цього запобіжники, крім уже існуючих? Ми знаємо, що діють певні запобіжники, ідеться про роботу правоохоронних органів, зокрема, служби безпеки. Ми маємо певний досвід і знаємо, як це працювало або не працювало.

Ідеться не про якісь особливі преференції для окупованих територій, а про запобіжники від можливих анексій, нових спроб окупації та проявів сепаратизму.

Коли модератори (дискусії) кажуть про «питання миру», вони теж мають на увазі передусім безпековий фактор. Як реалізувати це все під час децентралізації, надаючи місцевому самоврядуванню всі права, які треба дати (відповідно до Європейської хартії місцевого самоврядування та європейських практик), але при цьому зберігаючи мир і безпеку всередині нашої країни.

([Дзеркало тижня](#))

Координатор експертних груп Економічної експертної платформи

Олег Гетман:

Уже багато років українські економісти зазначають, що рівень перерозподілу через публічні фінанси в Україні завищений, такий рівень не дасть можливості досягнути швидкого економічного зростання і точно не дасть змоги команді Кабміну виконати обіцянки Прем'єр-міністра щодо зростання ВВП України на 40 % за п'ять років.

Хоча рівень загальнодержавних видатків за останні п'ять років і скоротився з майже 50 % від ВВП 2014 р. до приблизно 40 % 2019-го, це ще вкрай далеко від оптимальних для України 33–35 % від ВВП, що рекомендовано економістами.

Майже всі держави, що розвивалися, намагаючись досягти швидкого зростання (7–10 % на рік), істотно скорочували на першому етапі перерозподіл через публічні фінанси, надаючи приватному сектору більше можливостей і свободи. Лише пізніше, досягнувши рівня розвинутих держав, деякі з них почали нарощувати соціальні гарантії і, відповідно, «розмір уряду» та втрачали можливість швидкого зростання, яке відбувалося лише на рівні 2–4 % від ВВП на рік.

«Держава» повинна бути за розміром адекватною своїй спроможності. Тож Україні варто якнайшвидше скорочувати видатки, які перерозподіляються через публічні фінанси, хоча б до лінії тренду, – це близько 33 % від ВВП. А також, відповідно, знижувати податкове навантаження, передусім за рахунок найбільш шкідливих прямих податків.

Емпіричними дослідженнями, зокрема останніми дослідженнями Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), було доведено: різні податки мають неоднакові наслідки для економічного зростання. За результатами економетричного аналізу було визначено, що найбільше пригнічують економічне зростання прямі податки, далі йдуть непрямі – ПДВ та інші податки з продажу, акцизи, мита тощо, найменш шкідливими виявилися регулярні податки на землю і нерухомість.

Розглянемо детальніше питання щодо навантаження на заробітну плату в Україні. На сьогодні навантаження на фонд оплати праці становить: 22% ЄСВ + 18% ПДФО + 1,5% військовий збір = 41,5% (номінал). У перерахунку на ефективну ставку це 34% навантаження на фонд оплати праці.

За цим показником ми випереджаємо значну кількість навіть розвинутих країн, зокрема США (із навантаженням 31,7 %), Японію (32,6 %), Британію (30,9 %), Канаду (30,9 %), Австралію (28,6 %), Південну Корею (22,6 %), Ізраїль (22,1 %), Швейцарію (21,8 %), Мексику (20,4 %), Нову Зеландію (18,1 %), а також значну кількість країн, що розвиваються. Серед країн, що схожі на Україну за рівнем соціально-економічного розвитку та якістю державного врядування, наша країна серед лідерів за розміром шкідливого навантаження на працю.

Слід зазначити таке: що більшим є податкове навантаження, то сильнішими стають стимули для уникнення оподаткування. Надмірне оподаткування має наслідком прогресуючу тінізацію.

Податки на працю дестимулюють зайнятість як таку, збільшують вартість створення робочих місць, посилюючи тінізацію ринку праці, стимулюють трудову міграцію, дестимулюють працевісткі галузі.

То що ж заважає уряду швидко зменшити загальнодержавні видатки та, відповідно, знизити найбільш шкідливі прями податки?

По-перше, це все ще неефективна модель держави, яка дісталася у спадщину з часів СРСР. Тисячі неефективних держпідприємств, які роками витрачають ресурси платників податків, надвеликі бюрократичні фонди соціального страхування та інші малоефективні державні структури. Усе це необхідно терміново передати до приватного сектора, який значно ефективніший за державне управління.

По-друге, це неефективний і непрозорий розподіл соціальних виплат і пільг, серед одержувачів яких є значна кількість «мертвих душ», що отримують виплати, псевдопільговиків, які купили собі той чи інший статус, аби мати пільги, небідних власників великих маєтків, що отримують субсидії на комунальні послуги, тощо.

По-третє, хоч як дивно, але суттєво заважають процесу зниження розміру «держави» рішення Конституційного Суду, який, незважаючи на ст. 95 Конституції щодо збалансованості бюджету України, своїми рішеннями скасовує певні норми законодавства та поновлює зависокі економічно необґрунтовані пенсії та соціальні виплати. Ідеться, наприклад, про перерахунок пенсій колишнім прокурорам (рішення КСУ від 13 грудня 2019 р. № 7-р(П)/2019), виплату грошового утримання колишнім суддям (рішення КСУ від 8 червня 2016 р. № 4-п/2016) та багато іншого.

Однак головне – все ж таки бажання представників влади вирішити ці питання.

(...) На відміну від розвинутих країн, для України швидке економічне зростання є, безумовно, головним пріоритетом після фізичної безпеки. Відповідно, податкова, бюджетна та соціальна реформи мають бути спрямовані на максимальне економічне зростання.

[\(Центр політико-правових реформ\)](#)

Президент України запропонував певні зміни до Конституції України.

Експертка з конституційного права Центру політико-правових реформ Юлія Кириченко:

Конституційні зміни мають базуватися на концепції конституційної реформи, напрацьованій у відкритому режимі з широкими публічними обговореннями. Натомість Президент вніс окремі законопроекти з точковими змінами, розроблені в закритому від суспільства режимі. Негативний наслідок того підходу ми вже спостерігали, коли Президент відкликав на доопрацювання свій законопроект щодо децентралізації.

Експерти ЦППР проаналізували конституційні законопроекти, подані владою, та дійшли висновку, що вони спрямовані на посилення в країні ролі Президента. Проте нещодавнє опитування експертів показало: 35,3 % з них переконані, що найкращою формою правління для України є змішана, тобто парламентсько-президентська. Президентській формі правління перевагу віддали найменша кількість опитаних – 11,6 %.

Експерт з конституційного права Центру політико-правових реформ Олександр Марусяк:

Президент двічі вносив та двічі відкликав законопроект про зміни до Конституції України щодо децентралізації, який є вже восьмим законопроектом щодо конституційної реформи. Ані провладна більшість, ані Президент України не презентували громадянському суспільству цілісну концепцію реформи адміністративно-територіального устрою України, місцевого самоврядування та децентралізації. Конституційні зміни щодо децентралізації повинні готуватися в пакеті з іншими численними законодавчими актами, які комплексно регулюватимуть питання устрою держави, організації влади на місцях та функціональні особистості взаємодії органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади. Крім того, є численні порушення процедури і техніко-юридичні проблеми цього законопроекту, через які він і відкликаний Президентом України.

Виконавчий директор ВГО «Інститут “Республіка”» Олександра Гліжинська:

Президент під час своєї виборчої кампанії і після перемоги на виборах декларував відкритість, підкреслював важливість народовладдя в ухваленні важливих рішень. На практиці ж бачимо протилежне: конституційні зміни ніхто з представників влади не комунікує, а до процесу їх розробки не залучали ані громадян, ані спеціалістів.

І поки команда Президента не займається публічними комунікаціями з громадянами щодо змін до Конституції, замість неї це роблять громадські організації. Сьогодні ми разом з партнерами завершуємо серію публічних форумів «Конституційний процес в Україні: відкритий діалог з громадянами». Краматорськ – десяте місто, у якому відбудеться відкрите обговорення конституційних змін з політиками, представниками влади та громадськістю. Зібрані на кожному форумі думки та рекомендації учасників ми передамо народним депутатам – сподіваємося отримати відгук та реакцію на них, а потім їх втілення в життя. Таким чином, поки влада лише обіцяє, ми вже працюємо над механізмами народовладдя. Насамкінець хочу подякувати всім за участь, висвітлення та підтримку в організації конституційного діалогу між владою та громадськістю.

[\(Новое время\)](#)

Головний редактор Цензор.нет Юрій Бутусов:

Президент В. Зеленський проводить активні консультації, щоб замінити голову Кабміну і ряд міністрів найближчим часом. За даними

джерел Цензор.нет, це зараз основне завдання для голови ОП А. Єрмака. Передбачається, що О. Гончарук подасть у відставку сам у будь-який момент, коли про це скаже Президент.

(...) Багато ЗМІ називали кандидатуру С. Тігіпка – але вона ще далеко не стала планом дій В. Зеленського. Тігіпко свій серед своїх для всіх українських олігархів і власників найбільших телеканалів – а це для рейтингу влади в Україні має ключове значення. Тігіпко був творцем банку «Приват» спільно з Коломойським, працював з Кучмою і Пінчуком, працював із Суркісом і Медведчуком, вступив у Партію регіонів і в уряді Азарова працював (один період – разом з Порошенком). Клеймо ПР у суспільства вже забулося, але в С. Тігіпка є проблема, яка ставить весь цей проект під питання – люстрація. Як обійти люстрацію? Шляхом подачі в суд згідно з рішенням Європейського суду з прав людини. Але якщо Тігіпко виграє такий суд, значить, виникне прецедент повернення й інших високопоставлених керівників. За нашими даними, С. Тігіпку запропонували посаду першого віце-прем'єр-міністра, яка в Кабміні Гончарука досі залишається вакантною. Утім, не слід переоцінювати значення імені Тігіпка – цілком імовірно, що це чергова хвиля.

Серед кандидатів у Прем'єр-міністри або на пост першого віце-прем'єр-міністра – міністр внутрішніх справ А. Аваков. Він дієздатний, але в нього великий антирейтинг, і це значний стримувальний фактор для В. Зеленського. З іншого боку, всі власники основних телеканалів з Аваковим у хороших відносинах.

Ю. Вітренко, один з керівників «Нафтогазу», був одним із фаворитів і в серпні, коли Президент вибрав О. Гончарука. Його кандидатура компромісна, але разом з тим в Офісі побоюються повторення експериментів на такій високій посаді.

В. Хорошковський як кандидат у Прем'єр-міністри поки що не розглядається.

Вважаю, що у Президента можуть виникнути й нові варіанти на різні посади – не виключено, що почуємо й інших медійних людей. М. Саакашвілі, припустимо.

Критерії кандидатів досить розмиті. А медійність, репутація, компетентність і управлінський досвід у владі в нас поки що не поєднуються.

[\(Левый берег\)](#)

Міський голова Кропивницького Андрій Райкович:

Місто живе з назвою Кропивницький. У свідомості людей ця назва вже приживається. Дуже хотілося б, щоб політики не робили піар на назві міста. Це неправильно. Настане час, закінчиться війна, однозначно. Ми будемо жити спокійно, мирно, і в законний спосіб через проведення демократичного опитування зможемо вирішити питання так, як це буде до вподоби громаді міста. Політично активна громада сприйняла цю назву.

(...) Ми вказали напрями децентралізації, але сказати, що ефективно спрацював хоча б один із задекларованих напрямів, не можемо. Ми не скоротили чисельність чиновників, не визначили цілі. Ми не змогли в добровільний спосіб утворити ОТГ, адже це вирішує не одна посадова особа. Не вказані дати, коли має бути закінчено це об'єднання.

Ми ж паралельно проводимо цілий ряд реформ. Наприклад, реформа в медичній галузі пов'язана з децентралізацією. Ми створили госпітальні округи, а тепер їх треба помножити на нуль, викинути.

Ми створили в Кіровоградській області п'ять госпітальних округів, а тепер їх буде два. Відповідно, треба адмінреформу підігнати під ці госпітальні округи. Я не скептик, я оптиміст і хотів би, щоб реформування було ефективним і мало практичні позитивні наслідки.

Я хотів би виказати певні перестороги. Хотів би, щоб був діалог між владою і місцевим самоврядуванням. Ми мали честь спілкуватися з Президентом, з Прем'єром, але один раз. Цього недостатньо. Треба, щоб системно працював круглий стіл. Якщо ми реформуємось, то треба дуже часто звіряти позиції і слухати, отримувати інформацію як знизу, так і від науковців, фундаторів адмінреформи.

Я вважаю, що не на часі інститут префекта. «Смотрящі» в нас уже були. Вони і зараз є. Треба, щоб розвивалась економіка, щоб була стабільність у громаді, у суспільстві, а потім реформувати представництво влади. Зараз є облдержадміністрація. Вона виконує функції виконавчого комітету на площині облради. Це буде тільки збільшення чисельності. На мій погляд, великої ефективності ми можемо не отримати. Доречніше було б впроваджувати інститут префекта як експеримент на базі однієї області.

[\(Левый берег\)](#)

Міський голова Тернополя Сергій Надал:

Утім, люди не відчують упевненості в державі в цілому, в тому числі в державних органах. Інвестори, з якими ми спілкуємося, кажуть нам: окей, ви нам гарантуєте нормальне спілкування з представниками міськради. А хто гарантує митницю, податкову, відсутність тиску з боку поліції, інших правоохоронних органів? Вони не відчують впевненості, що цього не буде. І ми цього не можемо гарантувати.

(...) Реформа (децентралізації – Ред.) є дуже правильною. Україна робила дуже правильні кроки, починаючи з 2014 р. На жаль, у 2015–2016 рр. ситуація почала дещо змінюватися. Попри те, що органи місцевого самоврядування отримали певні повноваження, вони отримали й додаткові витрати.

(...) З попереднім урядом комунікація була кращою, більш конструктивною. На жаль, наразі цього не бачимо. Відбувається ігнорування не лише представників окремого міста, а навіть Асоціацій міст України – органу, який представляє інтереси всіх населених пунктів. Асоціація зібрала проблеми, пропозиції від представників різних міст України, зверталася з

цим до уряду, окремих міністрів, ініціювала спільні наради. Ми зустрічалися, знаходили якість порозуміння, хто і в чому може піти на зустріч. Фактично всі зацікавлені в одному – в розвитку країни. Можу сказати, що навіть за кількістю таких зустрічей, сьогодні їх значно менше, ніж було раніше.

(...) Свою реформу децентралізації запропонував Президент В. Зеленський. Він повернув проект на доопрацювання. Якраз із таким зверненням до глави держави зверталась і міська рада Тернополя. Зокрема, обурили повноваження префекта, що фактично означало формування вертикалі Президента.

Запровадження інституту префекта – це нормальна європейська практика. Питання в тому, які повноваження повинні в нього бути. Обурило якраз те, що префект одноосібно може припинити дію будь-яких рішень органів місцевого самоврядування. Тобто думка громади, депутатів може бути знівельована бажанням чи небажанням однієї особи. Її добрим чи поганим настроєм. До цього таких повноважень не мав ніхто: ні органи прокуратури, ні облдержадміністрація.

Сьогодні існує нормальна практика: якщо, на думку представників державних органів, органів прокуратури певні рішення місцевої ради є незаконними, вони можуть оскаржити їх у суді. І суд має право їх скасувати.

Крім того, у проекті закону пропонувалось позбавити (Тернопіль. – Ред.) статусу обласного центру. Тобто зрівнюються всі міста. Це серйозно впливає і на рівень надходжень, і на рівень розвитку міста. Це була ще одна причина, чому ми звертались до Президента.

Інший момент: щодо права органів влади розформувати або ліквідувати будь-яку територіальну громаду. Цією нормою взагалі нівелюється питання місцевого самоврядування. Тобто сьогодні захотіли – створили, завтра – розігнали. Як же тоді планування розвитку міста?.. Це, зокрема, ті аспекти, які обурили депутатів міської ради. І я хочу подякувати Президентіві, що він дослухався до наших зауважень і відкликав законопроект.

[\(Український кризовий медіа центр\)](#)

Т. в. о. голови Національної служби здоров'я України
Оксана Мовчан:

За два тижні з початку прийому заяв до Національної служби здоров'я України подали пропозиції понад 1,5 тис. спеціалізованих закладів охорони здоров'я. Це більше 8, 5 тис. заяв на 26 пакетів медичних послуг. Це пакети, які покривають усі види медичної допомоги в країні. 1,5 тис. закладів – це понад 90 % усіх лікарень, які зареєстровані в електронній системі охорони здоров'я.

Ці цифри змінюються в реальному часі, тому що заявки медичних закладів надходять і обробляються цілодобово.

Є заклади, які подають заявки на велику кількість пакетів послуг; інші спеціалізуються на окремих пакетах. Узаємозалежності між кількістю

пакетів, на які подається заклад, і тим, розташована лікарня у великому чи малому місті, немає.

Ми не орієнтуємося на назву – ми орієнтуємося на здатність лікарень надавати допомогу. І тут не можна сказати, що великі міста подаються на всі пакети, а в маленьких містах – на маленькі пакети чи невелику кількість пакетів. Під час прийняття рішень враховують і спроможність закладу, і «маршрут пацієнта», стан доріг на шляху до лікарні.

Серед лікарень, які подали заяви – 56 приватних закладів. Вони у першу чергу подаються на пакет пріоритетних послуг, де тариф підвищений. Але ми маємо з чогось починати. Дуже важливо показати, що є конкуренція за пацієнта, і це приведе до зростання якості надання послуг.

За окремими видами послуг лікарня може законтракуватися зараз, але має час до жовтня привести себе у відповідність до заявлених вимог. Це перехідний період допоможе медзакладам, які до останнього не вірили, що зміни відбудуться, і виявилися неготовими.

Дискусія, яка триває в уряді, відбувається за участі широкого кола виконавців, які відповідають за різні сфери життя українців; вона виходить за межі суто системи охорони здоров'я. Це дуже важливо, і це той факт, який забезпечить нам перемогу, і пацієнти будуть відчувати себе захищеними.

**Керівник прес-служби Національної служби здоров'я України
Лілія Гудзь:**

Станом на сьогодні 281 заклад подав заявки на контракт на надання допомоги пацієнтам з туберкульозом. З них 19 – туберкульозні диспансери, решта – багатопрофільні лікарні, які мають усі умови для надання таких послуг. Жоден пацієнт, який потребує такої допомоги, не залишиться без неї. У нього буде вибір серед багатьох лікарень.

**Керівниця Одеського обласного центру соціально значущих хвороб
Світлана Єсипенко:**

В Одеській області зміни у фтизіатричній службі, які зараз впроваджуються у всій країні, були впроваджені вже два роки тому. Із-понад 1600 тис. ліжко-місць, які існували станом на 2012 р., нині залишається 480, але і цього забагато.

Нині ця система чинить спротив і намагається залишитися в тому вигляді, у якому була сформована ще в радянський час, і намагається відгородити від соціуму пацієнтів, закрити їх у стаціонар на весь період лікування. Терміни госпіталізації скорочуються відповідно до всіх нормативних документів та клінічним дослідженням, які проводилися у світі. Розповіді про те, що заразні пацієнти вийдуть на вулиці – це брехня: пацієнти залишатимуться у стаціонарі, доки не перестануть виділяти мікобактерії. Лише після цього їх випустять для продовження амбулаторного лікування. ... Наше сприйняття туберкульозу – це також середньовіччя. Я хочу дожити до часу, коли наші пацієнти зможуть сміливо давати інтерв'ю про те, що вони перехворіли цією хворобою. Зараз люди навіть бояться показати своє обличчя через ставлення в суспільстві.

Директор департаменту комунікацій Національної служби здоров'я України Тетяна Бойко:

Заяви про масове закриття лікарень та звільнення медичних працівників у зв'язку з реформою не відповідають дійсності. Лікарні не закриваються, але вони будуть змінюватися – залежно від того, чи можуть вони надати якісні послуги пацієнту. Наприклад, є лікарня, у якій у хірургічному відділенні – 13 працівників. За рік вони провели дев'ять операцій. Місцева влада приймає рішення перепрофілювати це відділення – ці 13 працівників виходять на мітинг. Але, на нашу думку, це рішення правильне: допомога має бути безпечною. Для хірургів, які оперують настільки рідко, кожна операція – це експеримент.

Рішення щодо реорганізації/реструктуризації лікарень може приймати місцева влада, через госпітальні ради.

Після реформи рівень заробітної плати лікарів «вторинки» буде встановлювати головний лікар – обмежень у вигляді тарифної сітки вже не буде. Для цього у нього є два інструменти – фінансовий план та колективний договір, що укладається між працівниками лікарні і головним лікарем. ... Закликаємо медичних працівників не підходити до цього процесу формально: якщо умови не влаштовують їх, потрібно вести перемовини з керівництвом лікарні. Зараз кращі лікарі і медсестри мають отримувати більш гідні умови праці, тому що система побудована так, що кошти йдуть за пацієнтом. Кращі лікарі, яких обирають пацієнти, приносять доходи лікарні. А відповідно – головні лікарі мають стимулювати своїх кращих лікарів.

Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи

Офіційна інформація

Міністр соціальної політики України Юлія Соколовська заявила, що понад 200 Героїв України, або члени їх сімей отримають грошову винагороду ([Урядовий портал](#)).

На черговому засіданні 26 лютого 2020 р. урядом прийнято рішення, яке дозволить виплатити грошову винагороду 207 Героям України.

Кабінет Міністрів України схвалив розроблену Міністерством соціальної політики на виконання відповідного Указу Президента України Постанову «Про затвердження Порядку виплати одноразової грошової винагороди особам, яким присвоєно звання Герой України за здійснення визначного геройського вчинку».

Грошова винагорода виплачується в 50-кратному розмірі прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому присвоєно звання Герой України. У цьому році вона становитиме 105, 1 тис. грн.

На виплату грошової винагороди буде спрямовано 21,7 млн грн.

Президент України Володимир Зеленський на Мюнхенській безпековій конференції закликав розпочати залучення коштів до фонду відновлення Донбасу ([Цензор.НЕТ](#)).

Уперше цей фонд адмініструється Світовим Банком, Офісом Президента.

У цього фонду буде два вікна: одне для міжнародних партнерів і друге – для українських інвесторів і донорів.

Основними пріоритетами фонду є великі інфраструктурні проекти, робота з місцевим бізнесом та його доступне кредитування, турбота про найнезахищеніші верстви населення.

Головним завданням фонду буде подолання наслідків війни.

Заступник міністра соціальної політики України з питань європейської інтеграції Сергій Ніжинський заявив, що ми налаштовані на посилення співпраці з Хорватією у сфері соціальної політики ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Міністерство соціальної політики планує посилити динаміку двостороннього співробітництва з Республікою Хорватія щодо реформування та реалізації соціальної політики в Україні. Про це заступник міністра соціальної політики України з питань європейської інтеграції Сергій

Ніжинський заявив на зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Хорватії в Україні Аніцею Джамич.

У рамках зустрічі сторони обговорили актуальні напрями співробітництва, зокрема питання лікування у Хорватії поранених захисників України та реабілітації дітей, які постраждали внаслідок агресії Росії проти України, організації їхнього відпочинку та оздоровлення.

Окрема увага була приділена необхідності вивчення та використання досвіду міжнародних партнерів щодо запобігання та боротьби з домашнім насильством, надання соціальних послуг жертвам насильства.

Учасники зустрічі попередньо домовилися про моніторинговий візит до Луганської області із зазначених питань у березні 2020 р.

Підтримка внутрішньо переміщених осіб та жителів Сходу України

Міністр соціальної політики Юлія Соколовська заявила, що уряд запровадив соціальні стипендії студентам, які проживають на лінії зіткнення ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Уряд на черговому засіданні 26 лютого 2020 р. прийняв рішення щодо запровадження виплати соціальних стипендій студентам закладів фахової передвищої освіти та студентам з числа дітей, які проживають у населених пунктах на лінії зіткнення.

Постанова Кабінету Міністрів України також урегулює питання щодо:

- продовження виплати вже призначеної соціальної стипендії дітям учасників Революції Гідності, учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, батьки яких померли;
- порядку виплати соціальної стипендії студентам першого курсу навчання та студентам, які мають академічну заборгованість.

Прийняття акта дасть можливість привести у відповідність до норм чинного законодавства порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати соціальних стипендій, а також удосконалити порядок виплати соціальних стипендій.

Обліковано 1 441 446 внутрішньо переміщених осіб ([Урядовий портал](#)).

Станом на 17 лютого 2020 р., за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, узято на облік 1 441 446 переселенців з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим.

Міністр у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій, внутрішньо переміщених осіб України Оксана Коляда заявила, що діти з

тимчасово окупованої території зможуть отримати якісну освіту в будь-якому ВНЗ України ([Міністерство у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України](#)).

Діти з тимчасово окупованої території зможуть отримати якісну освіту в будь-якому ВНЗ України.

Ми розробляємо Державну цільову програму щодо максимального заохочення дітей та молоді, які змушені жити на тимчасово окупованій території, що дасть їм можливість отримувати саме українську освіту.

Програма буде передбачати різні механізми залучення молоді: надання стипендій на навчання в будь-якому ВНЗ України, забезпечення гуртожитками абітурієнтів та студентів із ТОТ, можливість подальшого навчання та стажування в іноземних ВНЗ, механізм подальшого працевлаштування.

Конкретні напрацювання програми будуть зроблені вже протягом найближчого часу.

Програма буде розроблена на виконання завдання Президента України В. Зеленського.

Напередодні він провів нараду щодо забезпечення молоді, яка проживає на тимчасово окупованих територіях, можливостями отримання паспорта громадянина України та сприяння абітурієнтам у вступі до українських закладів вищої освіти.

Президент України Володимир Зеленський:

Ці заходи мають мотивувати молодь до отримання української освіти та сприяти у влаштуванні подальшого життя на території, контрольованій Україною.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

Станом на 24 лютого 2020 року, за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, взято на облік 1 442 940 переселенців з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Програма HELP допомагає юристам та адвокатам БПД захищати права внутрішньо переміщених осіб ([Міністерство юстиції України](#)).

З 5 січня 2017 р. всі внутрішньо переміщені особи, а також особи, які подали заяву на отримання довідки ВПО, отримали право на безоплатну вторинну правову допомогу. Починаючи з цього часу і до 31 грудня 2019 р., місцевими центрами з надання БВПД було прийнято понад 18,8 тис. рішень про надання безоплатної вторинної правової допомоги за письмовими зверненнями від внутрішньо переміщених осіб.

Переважає більшість письмових звернень про надання безоплатної вторинної правової допомоги від ВПО надійшла до Маріупольського місцевого центру – понад 3,7 тис., Краматорського – понад 2,2 тис., Сєвєродонецького – майже 2 тис., Старобільського – близько 1,2 тис.

Заступник міністра юстиції Валерія Коломієць:

Найчастіше внутрішньо переміщені особи звертаються до місцевих центрів за отриманням правової допомоги у сфері цивільного законодавства, а також з питань соціального забезпечення, сімейного, адміністративного, спадкового та трудового права.

Для надання якісної правової допомоги внутрішньо переміщеним особам у межах проекту Ради Європи «Внутрішнє переміщення в Україні: розробка тривалих рішень» розроблений та впроваджується дистанційний курс HELP. Він містить міжнародні стандарти, включно з практикою Європейського суду з прав людини, та національні адаптаційні матеріали.

Проект підготували 34 сертифікованих тренери програми HELP Ради Європи з питань внутрішнього переміщення. За допомогою тренерів у 2019 р. успішно завершили навчання вісім груп юристів. У цілому, понад 260 працівників системи надання БПД, адвокатів і суддів узяли участь у восьми тижневому дистанційному навчанні.

Завдяки курсу HELP Ради Європи підготовлений пул адвокатів-експертів, які мають досягнення у захисті різних категорій прав внутрішньо переміщених осіб.

Цей курс цікавий тим, що в ньому представлений досвід інших держав з питань внутрішнього переміщення. Практика ЄСПЛ з цього питання надає можливості захищати права ВПО на національному рівні в судах.

Одним із багатьох питань, з яким звертаються внутрішньо переміщені особи до центрів та бюро правової допомоги – це встановлення фактів, що мають юридичне значення. Наприклад, про встановлення факту родинних відносин, народження дитини.

Працівники та адвокати системи БПД часто застосовують у своїй роботі практику Європейського суду з прав людини.

У Запоріжжі обговорили проблеми переселенців з Донбасу ([INFORM.ZP.UA](#)).

У Запоріжжі відбулася прес-конференція на тему: «Внутрішньо переміщені особи: досягнення та виклики-2020». Учасники обговорили, як і які проблеми переселенців з Донбасу (тимчасово переміщені особи) вирішуються в Запорізькій області.

Серед позитивних змін учасники відзначили, що завдяки зусиллям громадських організацій вдалося домогтися внесення змін до Виборчого кодексу. Тепер переселенці отримують право брати участь у голосуванні на виборах на тій території, де проживають. Людина, яка отримує довідку про реєстрацію як внутрішньо переміщена особа – матиме право проголосувати, пояснила А. Перепелиця, радниця із соціальної згуртованості Програми «Радник». Такі нововведення підштовхнули місцеву владу на територіях приділяти більшу увагу до ВПО, як до виборців. Нові правила для голосування набирають чинності 1 липня 2020 р. і будуть працювати в плюс не тільки для переселенців, а й для людей, які живуть і працюють не за місцем реєстрації.

Серед озвучених проблем, які на сьогодні не вирішено остаточно – це виплати пенсій, реєстрація місця проживання (дорослих і дітей), відновлення паспортів для переселенців.

Найбільше переселенців хвилює питання житла. У деяких регіонах уже знайшли рішення: створення місць компактного поселення, реконструкція гуртожитків і квартир міжнародними організаціями та проектами Українського фонду соціальних інвестицій (УФСІ). За соціальне житло платять «70/30» (70 % платить держава, 30 % – місцевий бюджет). При цьому житло не передається у власність.

У Запоріжжі поки ця програма не працює, проте діє в Приморській і Бердянській ОТГ. Ще дві програми діють не тільки для ВПО, але і для учасників АТО / ООС: Державні програми «Доступне житло» (50 % – держава, 50 % – власник, житло в новобудовах) та іпотечне кредитування (під 3 % річних для покупки житла не старше 25 років, для осіб не пенсійного віку. У 2019 р. за цією програмою в Запоріжжі придбали житло чотири сім'ї-переселенці й один учасник АТО.

Заступниця начальника управління адресного надання пільг і субсидій у Запорізькій державній адміністрації Лілія Єрохова:

На сьогодні в Запорізькій області зареєстровано 55600 внутрішньо переміщених осіб.

Представниця УФСІ Галина Ель Хатрі:

Фонд за підтримки уряду Німеччини реалізує програми щодо реконструкції житла для ВПО в Мелітополі (три гуртожитки), Токмаку (18 квартир) і Камиш-Зорянському ОТГ. Причому в останній, крім чотирьох квартир, ще й зробили утеплення школи. Плани робіт щодо проекту складені до 2022 р.

Керівниця Запорізького регіонального офісу БФ «Право на захист» Мирослава Сущенко:

Сьогодні докладаються зусилля в напрямі пошуку можливих варіантів житла для переселенців на територіях об'єднаних територіальних громад (ОТГ). Для цього спільно з громадами інвентаризують об'єкти нерухомості, щоб у подальшому надати вільні приміщення на Google-карту для вільного доступу, і паралельно займаються пошуком інвесторів для реконструкції приміщень ...

Захід відбувся в рамках проекту «Розвиток соціальної згуртованості в Україні шляхом посилення регіонального і місцевого соціального захисту внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та інших осіб, які постраждали від конфлікту», який реалізується Stabilization Support Services за підтримки посольства Великої Британії в Україні.

Компенсація переселенцям за оренду житла: Як це працює і чи можуть отримати ([РПД «Донецькіє новості»](#)).

В Україні переселенці можуть повернути частину грошей, сплачених за оренду житла завдяки податковій знижці. Однак, не все так просто, як здається на перший погляд, і не всі переселенці можуть скористатися такою можливістю. Про це повідомляє чат-бот «Юридичний радник для переселенців».

Так, повернути частину грошей, сплачених за оренду житла переселенцями, можливо завдяки податковій знижці, передбаченій Податковим кодексом України. Водночас податкова знижка становить певну суму витрат, на яку зменшується оподатковуваний дохід у вигляді заробітної плати, у результаті чого з бюджету повертається частина сплаченого податку на доходи фізичних осіб.

Щоб було зрозуміліше, правозахисники навели приклад. «Уявімо, що за 2019 р. ви отримали дохід у розмірі 108 000 грн у вигляді зарплати (ЗП) і оплатили з неї податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) в розмірі 19 440 грн. Припустимо, на оренду житла за 12 місяців було витрачено вами 48 000 грн (по 4 000 на місяць). Не маючи податкової соціальної пільги (ПСП), за чинним законодавством ви зможете претендувати на отримання податкової знижки (ПЗ) на оренду житла в розмірі 8 640 грн», – ідеться в повідомленні.

Таку суму правозахисники отримали, скориставшись формулою:

$$ПЗ = ПДФО - ((ЗП - П - ПСП) \times 0,18)$$

$$8\,640 = 19\,440 - ((108\,000 - 48\,000 - 0) \times 0,18)$$

Правозахисники відзначають, що який би не був дохід, максимальна сума, на яку можуть претендувати переселенці за оренду житла, у 2020 р. становить 141 690 грн.

Однак, претендувати на її отримання можуть не всі переселенці.

Так, щоб мати можливість повернути частину грошей, сплачених переселенцем за оренду житла у 2019 р., треба обов'язково відповідати декільком умовам:

– у переселенця і / або членів його сім'ї першого та другого ступеня споріднення (батьків, чоловіка / дружина, дітей, у т. ч. усиновлених; рідних братів / сестер, бабусі і діда з боку матері і з боку батька, онуків) не повинно бути у власності придатною для проживання житлової нерухомості, розташованої за межами тимчасово невідконтрольної уряду території України;

– переселенець і / або члени його сім'ї, перераховані вище, не повинні отримувати передбачені законодавством України бюджетні виплати для покриття витрат на проживання, тобто, адресну допомогу;

– переселенець повинен офіційно орендувати житло, тобто мати договір оренди, оформлений належним чином, і підтвердження оплати за оренду житла;

– переселенець повинен бути офіційно працевлаштованим і отримувати зарплату протягом 2019 р.

«З наведеного вище легко зрозуміти, що ті переселенці, які працюють неофіційно або є ФОП, і / або проживають без договору оренди, і / або отримують адресну допомогу, яку вони надають для проживання, фактично не можуть претендувати на отримання податкової знижки», – пояснюють правозахисники.

У разі, якщо всі умови збігаються, то для отримання податкової знижки за оплату у 2019 р. житла переселенцю треба до 31 грудня 2020 р. звернутися до податкової за місцем фактичного проживання і надати пакет документів:

- річну податкову декларацію про майновий стан і доходи;
- довідку про доходи за 2019 р.;
- копію паспорта та ідентифікаційного коду;
- копію довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеного особи;
- копію договору оренди житла;
- платіжні і розрахункові документи, що підтверджують факт сплати оренди житла у 2019 р.;

– заяву, в якій зазначено відомості про відсутність умов, які не дають право на отримання податкової знижки згідно з нормами законодавства.

При цьому частина грошей, сплачених за оренду житла, має бути повернута переселенцю протягом 60 календарних днів із дня подання ним пакета документів.

Кабмін затвердив програму забезпечення житлом переселенців та військових ([Інформаційне агентство «Вчасно»](#)).

Кабінет Міністрів України схвалив програму житлового забезпечення внутрішньо переміщених осіб та осіб, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність.

Метою нової програми є створення умов для реалізації права на житло учасників АТО/ООС, членів сімей загиблих (тих, хто пропав безвісти), померлих учасників АТО/ООС та переселенців, з урахуванням обґрунтованих потреб і можливостей зазначених категорій осіб, а також громад та держави.

Програму передбачається виконати протягом 2020–2025 рр. шляхом:

- визначення обґрунтованих потреб у житлі для осіб серед учасників АТО/ООС і переселенців, як здатних до самозабезпечення, так і тих, що потребують підтримки держави, зокрема, непрацевдатних осіб;

- визначення потреб громад у людських ресурсах та формування програм, спрямованих на реалізацію права на житло з урахуванням цих потреб;

- запровадження нових фінансово-інвестиційних та кредитно-фінансових механізмів державної підтримки працевдатних осіб серед учасників АТО/ООС та переселенців;

- впровадження програм забезпечення житлом непрацевдатних осіб, членів сімей загиблих (тих, хто пропав безвісти), померлих учасників АТО/ООС;

- співфінансування будівництва житла шляхом державно-приватного партнерства;

- співпраця між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у пошуку рішень, спрямованих на реалізацію права на житло, у тому числі шляхом аналізу існуючого житлового фонду та обґрунтованої його перебудови, а також можливого виділення земельних ділянок для відповідної забудови;

- удосконалення існуючих та розроблення нових законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань запровадження нових фінансово-інвестиційних та кредитно-фінансових механізмів державної підтримки.

У Кабміні підраховали, що для забезпечення житлом переселенців та військовослужбовців необхідно мінімум 13,8 млн кв. м житла загальною вартістю 189 млрд грн.

Зокрема, за даними уряду, на сьогодні зареєстровано понад 1,4 млн переселенців, щодо яких не визначено можливості для реалізації прав на житло.

Результати реалізації програми забезпечення ВПО тимчасовим житлом / ІНФОГРАФІКА (ГО «Громадський холдинг “ГРУПА ВПЛИВУ”»).

Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ» спільно з Міністерством у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб проаналізував результати реалізації програми забезпечення

ВПО тимчасовим житлом згідно р Постановою Кабінету Міністрів України № 769 від 4 жовтня 2017 р. «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на Сході України».

З 2017 р. до 2020 р. включно загальна сума коштів, передбачених бюджетом на тимчасове житло – 105 млн грн. Усього за бюджетні кошти за три роки було придбано 271 квартира та два житлових будинків.

Маріуполь став рекордсменом серед міст та ОТГ, які отримали кошти за цією програмою. За два роки місто отримало понад 35 млн грн. За ці кошти було придбано 183 квартири.

Переважну більшість коштів за програмою було розподілено між містами та ОТГ Луганської та Донецької областей.

Виконавчий директор ГО «ГРУПА ВПЛИВУ» Тетяна Дурнєва:

Програма 70/30 допомагає місцевій владі побачити в нових мешканцях громади не тягар, а ресурс. Чим активніше зараз органи місцевого самоврядування будуть брати участь у розподілі субвенції, тим більше шансів на збільшення фінансування програми у майбутньому.

Тепер внутрішньо переміщені особи можуть отримати юридичну допомогу онлайн ([Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України](#)).

Громадські організації Stabilization Support Services, Право на захист, Beetroot Academy за фінансової підтримки British Embassy Kyiv створили юридичний порадник для переселенців.

Це чат-бот, де внутрішньо переміщені особи можуть отримати юридичну допомогу 24/7.

За допомогою юридичного порадника можна отримати допомогу з таких питань:

- призначення пенсії;
- електронний портал Пенсійного фонду України;
- державна допомога (при народженні дитини, самотнім матерям, малозабезпеченим та багатодітним родинам);
- відновлення документів (трудової книжки, довідки переселенця, техпаспорта, водійського посвідчення, документів про освіту тощо);
- нові житлові програми (іпотека 3 %, субвенція для ВПО-АТО);
- працевлаштування;
- статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів;
- про КПВВ та пропуск;
- виборчі права переселенців;
- питання, пов'язані з інвалідністю та АТО тощо.

У Закарпатській області забезпечується виплата допомоги внутрішньо переміщеним особам ([Новини Закарпаття](#))

Станом на 1 лютого поточного року в структурних підрозділах із питань соціального захисту населення Закарпатської області на облік внутрішньо переміщених осіб перебуває 3683 особи, які перемістилися з тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополь, населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та населених пунктів, розташованих на лінії зіткнення. Із них: 1643 особи працездатного віку, 148 особи з інвалідністю, 775 осіб пенсійного віку, 1117 дітей.

Органами соціального захисту населення області відповідно до чинного законодавства своєчасно забезпечується призначення та виплата щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, у тому числі на оплату житлово-комунальних послуг. З початку 2020 р. було профінансовано та виплачено грошову допомогу у сумі 2082,4 тис. грн.

Президент України Володимир Зеленський підписав закон про безкоштовне харчування для дітей внутрішніх переселенців ([112.ua](#)).

Згідно із законопроектом, дітям грудного віку та дітям другого року життя, які входять до складу малозабезпечених сімей та/або постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, або серед внутрішньо переміщених осіб, коштом держави гарантується забезпечення дитячим харчуванням.

Харчування за кошти держбюджету надається дітям із вищезазначених категорій і під час навчання в дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів і форми власності.

Цей закон набирає чинності за три місяці від дня його опублікування.

Станом на 17 лютого 2020 р., за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, узято на облік 1 441 446 переселенців із тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Комплексна соціально-економічна програма забезпечення громадян житлом у Миколаївській області на 2018–2022 рр. ([Миколаївська обласна рада](#)).

Мета програми: створення належних умов для забезпечення житлом молодих сімей та одиноких молодих громадян, серед яких працівники бюджетної сфери, сфери освіти та охорони здоров'я, а також для

забезпечення житлом учасників АТО, членів їхніх сімей, внутрішньо переміщених осіб шляхом удосконалення існуючого та запровадження нового ефективного фінансово-інвестиційного механізму державної підтримки будівництва (придбання) доступного житла.

Відповідальні виконавці: управління містобудування та архітектури облдержадміністрації; департамент фінансів облдержадміністрації, департамент економічного розвитку та регіональної політики облдержадміністрації; Миколаївське регіональне управління Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву».

Для надання державної підтримки відповідно до Постанови КМУ від 10.10.2018 № 819 на Миколаївську область передбачено та фактично виділено коштів з державного бюджету у сумі 11 387 000,0 грн.

У 2019 р. державну підтримку на загальну суму 7 034 397,0 грн отримали 18 сімей, серед яких дві одержувачі – учасники АТО, 15 одержувачів – внутрішньо переміщені особи, один одержувач – із громадян, які потребують поліпшення житлових умов. Громадянами придбано 1052,36 кв. м. житла у м. Миколаїв.

Постановою КМУ від 27.11.2019 № 980 було затверджено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання пільгового довгострокового державного кредиту внутрішньо переміщеним особам, учасникам проведення антитерористичної операції (АТО) та/або учасникам проведення операції Об'єднаних сил (ООС) на придбання житла, за умовами якого учасники АТО та ВПО зможуть отримати пільговий кредит терміном до 20 років під 3 % річних.

Відповідно до розподілу коштів на Миколаївську область передбачено та фактично виділено кошти в обсязі 2 827 981,0 грн. з державного бюджету, а саме:

- для категорії «внутрішньо переміщені особи» – 586 786,0 грн;
- для категорії «учасники АТО/ООС» – 2 241 195,0 грн;

Мінрегіоном схвалено надання пільгових кредитів на загальну суму 2 241 195,0 грн. двом кандидатам – учасникам АТО та одному кандидату – внутрішньо переміщеній особі на загальну суму 586 786,0 грн. З громадянами укладено кредитні договори. Придбано 207,3 кв. м. житла.

Будинок для переселенців у Краматорську: як буде виглядати, де і коли побудують ([РПД «Донецкие новости»](#)).

Директор департаменту екології та природних ресурсів Донецької обласної державної адміністрації Сергій Натрус:

За дорученням Президента України В. Зеленського та голови Донецької ОДА П. Кириленка щодо забезпечення житлом переселенців і учасників АТО/ООС в Донецькій області закінчується проектування багатоповерхівки на 121 квартиру.

Зокрема, у будинку планується розмістити 11 однокімнатних, 11 трикімнатних, 99 двокімнатних квартир. Це перша споруда на території області, яка буде побудовано з нуля.

Цю будівлю планують будувати в районі «Епіцентру» і міської бібліотеки. Конфігурація обумовлена економікою і зовнішнім виглядом. Вважаємо, що нове житло повинно бути зручним і естетично красивим. Після отримання проекту буде проведено тендер у системі «Прозоро», де буде визначено переможця. Після отримання експертного висновку ми сподіваємося, що проект стане типовим.

Про квартирні питання внутрішньо переміщених осіб ([Нова Каховка](#)).

Управління праці та соціального захисту населення повідомляє про те, що на території Новокаховської міської об'єднаної територіальної громади проводиться робота щодо застосування норм Постанови КМУ «Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України» від 18 квітня 2018 р. № 280, якою затверджено Порядок виплати грошової компенсації за належні для отримання житлових приміщень для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.

Відповідно до Порядку мають право на отримання грошової компенсації внутрішньо переміщені особи, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки й оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та в період здійснення зазначених заходів, та визнані особами з інвалідністю внаслідок війни III групи відповідно до пунктів 11–14 ч. 2 ст. 7 або учасниками бойових дій відповідно до пунктів 19 і 20 ч. 1 ст. 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов відповідно до Житлового кодексу Української РСР та перебувають протягом року на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб.

Тобто головними вимогами для отримання воїнами-атовцями серед вимушених переселенців житла є реєстрація і перебування не менше року на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб та перебування на квартирному обліку.

Заступник міністра у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб України Руслан Калінін

заявив, що розроблено концепцію єдиної держпрограми з житла для переселенців і учасників АТО/ООС ([РПД «Донецкие новости»](#)).

Концепція єдиної державної програми забезпечення житлом переселенців і ветеранів АТО/ООС уже розроблена і через кілька тижнів буде представлена на затвердження уряду.

Після прийняття концепції буде розроблена і прийнята повноцінна держпрограма.

Загальна потреба у фінансуванні для забезпечення переселенців житлом оцінена приблизно в 6–7 млрд грн. Фінансування програми передбачає декілька джерел: державний бюджет, місцеві бюджети, кошти донорів та самих учасників програми. Охочі вкласти гроші і допомогти українським переселенцям уже є.

Я зустрічався з послом Туреччини, і дійсно, вони підтвердили зацікавленість у будівництві житла для переселенців. Ми говорили про пілотний проект на 500 квартир у Херсонській області, а далі може бути і більше. Щодо термінів – сучасні технології дозволяють побудувати такий проект за рік.

Також існує нова програма «Житло для переселенців», яка у 2020 р. буде фінансуватися Німецьким банком розвитку KfW.

KfW ще три роки тому запропонував Україні програму фінансування для забезпечення житлом переселенців, яка охоплювала три фази. Першою фазою буде керування МінВВОТ, сума фінансування – 25,5 млн євро.

Це кошти саме на кредити для переселенців. Програма буде розрахована орієнтовно під 3–5–7 %, сьогодні ми на завершальному етапі.

Прийшов остаточний варіант міжурядової угоди з німецької сторони. Ми направили лист, щоб узгодити цей документ з усіма профільними міністерствами, після підписання угоди і відповідного голосування в парламенті ми отримаємо ці гроші.

Друга і третя фази програми KfW передбачають загальний транш на суму 44,5 млн євро, цю частину буде реалізовувати Міжнародна організація з міграції (МОМ). Вона буде фінансувати будівництво житла для переселенців і купувати його на вторинному ринку.

Заступник міністра у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб України Руслан Калінін заявив, що у 2020 р. уряд планує продовжити фінансування програми щодо забезпечення житлом переселенців і учасників АТО / ООС «Іпотека під 3 %». Буде відкрита реєстрація для нових учасників, сформована вже у 2019 р. черга збережеться ([РПД «Донецкие новости»](#)).

На сьогодні діють три державні програми, у рамках яких переселенці можуть вирішити свою житлову проблему: «Доступне житло», «Іпотека під 3 %» і програма молодіжних кредитів.

У 2019 р. уряд дофінансував програми «Доступне житло» та «Іпотека під 3 %». І вперше за п'ять років вони були дофінансовані на 500 млн грн.

Програма «Доступне житло» була дофінансована на 300 млн грн, а до цього в бюджеті було закладено 100 млн грн, тобто у 2019 р. було всього виділено 400 млн грн. Уперше за п'ять років для переселенців була введена програма іпотеки під 3 % – було передбачено 200 млн грн в пілотному варіанті. Ми будемо намагатися, щоб у цьому році дофінансувати більше.

У 2019 р. на участь у програмі «Іпотека під 3 %» за три дні реєстрації подали заявки понад 11 тис. чоловік, виділеними в грудні 200 млн грн програмою змогли скористатися 198 сімей.

У цьому році буде відкрита нова реєстрація, але колишня черга залишиться, заново подавати документи людям не доведеться.

Можливостями програми «Доступне житло» скористалися приблизно 900 сімей. Таким чином, за двома держпрограмами вдалося охопити майже 1100 сімей.

У прифронтовому Кураховому на Донеччині планують будівництво нового житлового будинку для ВПО вартістю 46 млн грн ([Інформаційне агентство «Вчасно»](#)).

Міський голова Курахового Роман Падун:

Проект будівництва пройшов усі необхідні погодження і готовий до впровадження.

Будівництво нової багатоповерхівки надасть можливість скоротити чергу на отримання житла пільговій категорії громадян міста, переселенцям та учасникам ООС. Але у міста недостатньо коштів для реалізації такого великого будівництва.

З таким обсягом фінансування місту самотужки не впоратися, тому з пропозиціями його підтримати звертатимемося до держави та міжнародних партнерів.

У будинку передбачено 40 квартир: 24 однокімнатних, вісім двокімнатних та вісім трикімнатних, а також громадські приміщення. Генеральним планом затверджені зручні під'їзди до будинку та пішохідні тротуари, а також велика площа озеленення, яка становить 1282 кв. м.

Інформація про виконання за лютий 2020 р. Плану дій з реалізації Стратегії інтеграції внутрішньо переміщених осіб ([Волинська обласна державна адміністрація](#)).

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2018 р. № 944-р «Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадження довгострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2020 року» в області розроблено План дій та встановлено контроль за ходом його виконання.

У лютому 2020 р. підбито підсумки з виконання цього Плану дій.

Станом на 17 лютого 2020 р. на обліку в управліннях соціального захисту населення Волинської області перебуває 3175 внутрішньо переміщених осіб: з них – 743 дітей, чоловіків – 1113, жінок – 1327.

З початку 2020 р. 1237 внутрішньо переміщених осіб отримують адресну допомогу на оплату житлово-комунальних послуг на суму 1,04 млн грн.

Новини із соціальних мереж

В області оголошено конкурс грантів для реалізації програми зміцнення потенціалу сектора громадянського суспільства

Проект USAID «Демократичне врядування у Східній Україні» (DG East) оголосив конкурс на подання грантових заявок для реалізації комплексної програми зміцнення потенціалу, що охоплює навчання, менторство та/або інструктування, спрямоване на розширення інформаційних та організаційних можливостей НУО в Луганській і Донецькій областях.

Запропонована діяльність може містити такі напрями:

Програма має поширювати результати нових досліджень, інформацію та передовий досвід, які учасники можуть використати у своїй роботі.

Буде чітко націленою і пропонуватиме оптимальні критерії та систему відбору найперспективніших учасників для забезпечення вимірної ефективності зусиль DG East, спрямованих на зміцнення потенціалу громадянського суспільства.

Забезпечуватиме безпосередню взаємодію між учасниками та експертами в межах регіону, країни і навіть з-за кордону. Нові та творчі підходи до проектів є бажаними.

Забезпечуватиме можливості налагодження контактів, заохочуючи учасників підтримувати та налагоджувати нові зв'язки.

Усі деталі конкурсного оголошення за посиланням: <https://www.prostir.ua/...>

Кінцевий термін подачі заявок – 2 квітня ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Запрошуємо для обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)» http://loga.gov.ua/oda/press/news/zaproshuiemo_dlya_obgovorenniya_proiektu_za_konu_ukrayini_pro_vnesennya_zmin_do ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Визначено основні напрями розвитку освітньої сфери на 2020 р.

Департаментом освіти і науки ОДА проведено колегію щодо підсумків роботи освітньої галузі Луганщини за 2019 р. та пріоритетних напрямів роботи на 2020 р. До участі в засіданні колегії запрошені голови міських рад міст, голови ОТГ, райдержадміністрацій, керівники відділів (управлінь) освіти, керівники закладів професійної (професійно-технічної) та вищої освіти.

Директор Департаменту освіти і науки ОДА Ю. Стецюк у своїй доповіді зазначив, що зусилля структурного підрозділу, міських і районних управлінь (відділів) освіти були спрямовані на вдосконалення мережі

освітніх закладів різних рівнів, типів і форм власності. Це було реалізовано відповідно до демографічної ситуації, стану соціально-економічного розвитку та запитів громадян щодо надання якісної освіти за місцем проживання.

Ю. Стецюк зосередив увагу присутніх на досягненнях системи освіти області у 2019 р., а саме: створення 489 додаткових місць у закладах дошкільної освіти, трьох опорних закладів загальної середньої освіти, придбання дев'яти шкільних автобусів. Також він відзначив, що використано 99 % коштів субвенції на НУШ, зміцнено матеріально-технічну базу закладів освіти. Підготовлено педагогічних працівників та керівників відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа».

Керівник Департаменту визначив пріоритетні напрями діяльності галузі у 2020 р. та завдання з їхньої реалізації. На колегії були обговорені питання щодо створення умов для професійного зростання вчителів Луганщини, проведення позапланових заходів державного контролю за додержанням вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки. Відзначено особливості здійснення державного контролю за дотриманням належних умов харчування в закладах освіти відповідно до законодавства. Не оминув увагою Ю. Стецюк і пріоритети розвитку професійної освіти регіону, розвитку НУШ, створення мотивуючого простору в закладах освіти, а також дотримання трудових прав працівників освітньої галузі. Колегія на основі завдань, визначених у доповіді директора Департаменту, прийняла рішення щодо заходів з розвитку системи освіти області у 2020 р. У заході взяли участь директор Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти І. Цимбал, начальник управління із запобігання надзвичайним ситуаціям Головного управління ДСНС України у Луганській області В. Агафонов, перший заступник начальника Головного управління Держпродспоживслужби в Луганській області А. Хорошко, голова Луганської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України С. Севрюк ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Минулоріч на Луганщині проведено понад 14000 культурно-мистецьких заходів

Під час засідання колегії управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації підбито підсумки роботи сфери культури Луганщини у 2019 .

«Висловлюю подяку працівникам цієї сфери за популяризацію національної культури та рідної мови як в Україні, так і за її межами. Це гідний внесок у становлення майбутнього покоління», – зазначила заступник голови облдержадміністрації К. Безгинська, відкриваючи засідання.

Вона акцентувала, що у 2020 р. фінансування сфери культури області очікується на рівні, не меншому минулорічного. Питання перебуває на особистому контролі очільника Луганщини С. Гайдая.

Як зауважила начальник управління А. Адамчук, у сфері культури області сьогодні діють 687 закладів.

Протягом року зміцнено матеріально-технічну базу закладів культури: загалом виконано 43 капітальні ремонти на понад 19 млн грн та 85 поточних – на понад 5 млн грн.

16 проектів зі сфери культури стали переможцями обласного конкурсу проектів місцевого розвитку.

За рахунок коштів ДФРР розпочато капремонт навчального корпусу Северодонецького коледжу культури і мистецтв ім. Сергія Прокоф'єва. Вартість проекту становить понад 16 млн грн.

Проект капремонту гуртожитку цього закладу відібрано для участі у Надзвичайній кредитній програмі з відновлення України за рахунок коштів Європейського інвестиційного банку.

До речі, під час заходу учасників поінформовано про бюджетні програми, до яких можна долучитися закладам культури області для реалізації проектів. Це, зокрема, Державний фонд регіонального розвитку. Крім того, поінформовано про стан участі закладів культури області у грантових програмах та проектах. Відповідну інформацію надано Департаментом економічного розвитку, зовнішньоекономічної діяльності та туризму й Департаментом міжнародної технічної допомоги, інноваційного розвитку та зовнішніх зносин облдержадміністрації.

Із цього приводу К. Безгинською доручено посилити роботу щодо залучення позабюджетних коштів на відповідні потреби.

Крім того, повідомлено, що минулого року в області проведено близько 100 культурно-мистецьких заходів до державних свят та знаменних подій, відбулися два Всеукраїнських та 13 обласних фестивалів. Три з них започатковано у 2019 р.

У клубних закладах Луганщини діють 1126 колективів художньої самодіяльності, у них займаються близько 12320 осіб.

У містах та районах області проведено 14050 культурно-мистецьких заходів.

Під час засідання наголошено, що ще у 2018 р. створено Перелік елементів нематеріальної культурної спадщини, до якого внесли п'ять елементів. Минулоріч цей перелік поповнено ще п'ятьма елементами.

Луганським обласним академічним українським музично-драматичним театром випущено вісім прем'єр та показано понад 100 вистав діючого репертуару.

Культурно-мистецьку освіту реалізують 29 шкіл – вісім музичних, дві художні, 19 шкіл мистецтв та Северодонецький коледж культури і мистецтв ім. Сергія Прокоф'єва, який є обласним комунальним закладом.

Протягом минулого року книжкові колекції публічних бібліотек регіону поповнилися на 70 тис. примірників.

Також зазначено, що в області налічується дев'ять національно-культурних об'єднань. Релігійна мережа репрезентована

45 віросповідальними напрямами, які налічують 302 релігійні організації ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

На Луганщині розпочався обласний відкритий фестиваль-конкурс української культури та фольклору «Байбак-fest»

Перший, зимовий, етап фестивалю відбувся 22 лютого на Новоайдарщині.

Захід, який мав назву «Ой зимонько, зима – святкувальна ти пора», відкрила заступник голови облдержадміністрації К. Безгинська.

Свято розпочалося фольклорно-етнографічною композицією у виконанні дитячого ансамблю «Феєрверк» Новоайдарського районного Будинку культури (керівник О. Рубан).

Гучними оплесками глядачі зустрічали учасників з міста Лисичанськ, Сватівського, Новопсковського, Попаснянського, Новоайдарського районів та Новопсковської об'єднаної територіальної громади.

На сцені Будинку культури були представлені конкурсні програми за номінаціями: обрядові, родинно-побутові дійства, обряди; народна пісня; народний гумор; народна музика; народний танець. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Сергій Гайдай: Франція інвестуватиме в Луганщину понад 100 млн євро

Як було поінформовано раніше, голова обласної державної адміністрації – керівник обласної військово-цивільної адміністрації С. Гайдай зустрічався з Надзвичайним і Повноважним Послом Франції в Україні Етьєном де Понсен, де обговорив можливості фінансування будівництва залізничного сполучення на Луганщині.

Наразі відповідні домовленості вже досягнуті. Сторони розглянули це та інші питання 19 лютого в Києві.

«Зустріч із Надзвичайним і Повноважним Послом Франції в Україні мала гарні результати для нашої області. Ми вирішили декілька питань, фінансування яких візьмуть на себе наші французькі партнери. Орієнтовна сума інвестицій становитиме понад 100 млн євро», – наголосив С. Гайдай.

Він повідомив, що кошти спрямують на будівництво залізничного сполучення, яке приєднає гілку «Лантратівка – Кіндрашівська-Нова» до всеукраїнської мережі. Адже сьогодні на Луганщині дев'ять від'єднаних від державної залізничної мережі районів.

Крім того, на зустрічі домовились щодо електрифікації залізничного сполучення області та реалізації проєкту очистки системи водопостачання.

«Діалог із головою Луганської обласної державної адміністрації Сергієм Гайдаєм щодо пріоритетів економічного розвитку регіону видався дуже конструктивним», – резюмував Етьєн де Понсен ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Обласна влада та міжнародні організації обговорюють грантові та інвестиційні програми на 2020 р.

Заступник голови облдержадміністрації Н. Романенко провела засідання Координаційної ради з питань реалізації в Луганській області проєктів, програм та ініціатив ЄС, ПРООН, інших міжнародних організацій. У вітальному слові Н. Романенко звернулася до всіх присутніх партнерів з подякою за їхню працю на благо розвитку Луганщини: «Увесь регіон вдячний вам за ту підтримку та вашу плідну працю, це дуже важливо для жителів області. Окремо вдячна за ваше чітке відчуття проблематики Луганщини. Упевнена, що тільки спільними зусиллями ми можемо подолати наслідки кризи, що сталася, і для цього необхідно докласти не лише розум, а і

душу». М. Снопенко, заступник директора Департаменту міжнародної технічної допомоги, інноваційного розвитку та зовнішніх зносин, наголосив що це вже друга зустріч у рамках обговорення напрямів економічного розвитку та підтримки малого та середнього підприємництва. Головною метою засідання є взаємодія та обговорення спільного бачення міжнародних партнерів, які працюють за напрямом «Економічний розвиток та підтримка бізнесу», у форматі кластерного засідання, яке ініційовано облдержадміністрацією. На заході були присутні представники 10 міжнародних організацій, які презентували свої плани роботи на 2020 р. Учасники акцентували свою увагу на перспективах грантових програм та підтримці сільськогосподарського сектора. Окремо варто зауважити про підтримку розвитку ІТ-напряму шляхом навчання та провадження курсів для мешканців регіону [Наталья Романенко \(Луганська обласна державна адміністрація\)](#).

Сергій Гайдай: Чехія готова поставити Луганщині 15 електробусів. Голова облдержадміністрації С. Гайдай провів низку зустрічей з українськими урядовцями та міжнародними партнерами. Так, за підсумками перемовин із представниками компанії «ŠKODA ELECTRIC» обговорені варіанти поставки на Луганщину 15 електробусів. «Ми розглядаємо два варіанти. Є електробуси, які долають 250 км за один заряд акумулятора та заряджаються протягом 6–8 год. Також нам запропонували ті, що розраховані на 50 км за один заряд, однак для відновлення їхньої діяльності необхідно лише 7 хв, – зазначив С. Гайдай. – Наразі опрацьовуємо питання щодо курсування цих електробусів внутрішньоміськими маршрутами».

Також чеська сторона долучиться до термомодернізації шкіл нашої області. До першої ланки програми увійдуть 10 навчальних закладів. Головна умова – 20 % співфінансування з боку громад. «Ці спеціалісти працюють за новітньою технологією. Уже за підсумками першого опалювального сезону економія становить 30 %. За невеликий проміжок часу ми склали попередній перелік із 37 шкіл», – підкреслив голова облдержадміністрації.

Він також повідомив, що 1 березня Луганщину має відвідати Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Хорватія в Україні Аніца Джамич. Разом із заступником міністра соціальної політики України С. Ніжинським сторони узгодять напрями надання кваліфікованої допомоги у провідних клініках Хорватії дітей, які мають діагноз «синдром Дауна» та аутизм.

Під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Франції в Україні Етьєном де Понсен розглянуто можливості фінансування будівництва залізничної гілки, що доєднає ділянку «Лантратівка – Кіндрашівська-Нова» до всеукраїнської мережі ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

За два тижні державні банки видали доступних кредитів на 27,1 млн грн під 5–7–9 %

За два тижні державні банки вже видали 27,1 млн грн доступних кредитів під 5–7–9 %, в роботі ще близько 2500 заявок. 11 комерційних банків практично завершили процедури приєднання до програми.

Крім того, цього тижня розпочинається всеукраїнський навчальний тур, де підприємці зможуть отримати безкоштовну інформацію та консультації про Державну програму «Доступні кредити 5–7–9 %» та можливість пройти комплексне безкоштовне навчання щодо підвищення своїх бізнес-компетенцій.

Нагадаємо, що Державна кредитна програма «Доступні кредити 5–7–9 %» запроваджена за ініціативи Президента України та Прем'єр-міністра України.

Мета програми – спрощення доступу мікро- та малого бізнесу до банківського кредитування.

За попередніми розрахунками, програма сприятиме створенню понад 90 тис. нових робочих місць у перший рік та залученню близько 2 млрд внутрішніх інвестицій в українську економіку (у сферу мікробізнесу).

За п'ять років дії Програми сума виданих кредитів може становити до 30 млрд грн.

Докладніше про Програму та безкоштовне навчання можна дізнатися на сторінці програми <https://5-7-9.gov.ua/> ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

34 дитини в 13 сім'ях отримують підтримку від СОС «Дитячі містечка», – брифінг. Спікером сьогоднішнього прес-брифінгу в облдержадміністрації стала директор Луганського обласного відділення Міжнародної благодійної організації «Благодійний фонд СОС “Дитячі містечка”» Л. Харченко. Вона зазначила, що у світі організація працює 70 років, в Україні – 16. СОС «Дитячі містечка» – єдина організація в Україні, що комплексно намагається вирішити проблему сирітства, працюючи не лише з наслідками, а й над профілактикою. «Якщо зберегти родину не

вдається, то забезпечується повноцінна заміна, керуючись виключно інтересами дитини. Діти готуються до самостійного життя і підтримуються після досягнення ними повноліття», – наголосила доповідач (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

На Луганщині розпочато державний аудит органів влади за 2017–2019 рр. Сьогодні, 18 лютого, відбулася нарада голови обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації Сергія Гайдая щодо проведення аудиторської перевірки області Державною аудиторською службою України. «Із цього приводу я звертався до Прем'єр-міністра України Олексія Гончарука. Є певні факти, але ми повинні де-юре розуміти, як організовувалася фінансова діяльність в області останні три роки за різними напрямками, – зазначив Сергій Гайдай. – Наголошу: або ми працюємо на розвиток області, або робимо кадрові висновки. Якщо були порушення – треба відповідати!» Аудиторська перевірка охопить період у три роки – 2017, 2018 та 2019. Як зазначила заступник Голови Державної аудиторської служби України Галина Вашека, перевірятимуться законність використання коштів, тобто відбудеться ревізія, та ефективність управлінських рішень – аудит та збір інформації. Тож, розпочинається державний аудит місцевих бюджетів, ревізія обласного бюджету Луганської області, ревізія окремих питань фінансово-господарської діяльності Департаменту освіти і науки, Департаменту охорони здоров'я, Департаменту будівництва, енергозбереження, архітектури та містобудування облдержадміністрації, відділу освіти Северодонецької міської ради, цієї міської ради загалом та її інших структурних підрозділів. Також проходитиме збір інформації щодо діяльності управління промисловості, транспорту та зв'язку, Департаменту екології та природних ресурсів, Департаменту економічного розвитку, зовнішньоекономічної діяльності та туризму, Департаменту комунальної власності, земельних та майнових відносин облдержадміністрації, Головного управління Державної казначейської служби України в Луганській області та управління Казначейства у м. Северодонецьку. Аудит триватиме до 30 червня 2020 року. Команда аудиторів працюватиме безпосередньо в області до середини квітня. У разі необхідності до вищезазначеного переліку додатково будуть включені інші структурні підрозділи та органи місцевого самоврядування області. ([Луганська обласна державна адміністрація](#))

Луганщина бере участь у реформуванні медичної галузі
Делегація з Луганщини у складі заступника голови облдержадміністрації Катерини Безгинської та директора Департаменту охорони здоров'я ОДА Валентина Шкорубського, взяла участь в роботі засідання колегії МОЗ України. На заході були розглянуті актуальні питання профільної галузі, а саме хід реформування лікувальних закладів в яких надається спеціалізована та високоспеціалізована медична допомога, а також

забезпечення населення лікарськими засобами і медичними виробами в умовах реформи. Крім того, розглянуто стан розвитку електронної системи охорони здоров'я, план та завдання на 2020 рік; трансплантацію органів, стан організації роботи зі зверненнями громадян, що надійшли до МОЗ України протягом 2019 року. ([Луганська обласна державна адміністрація](#))

Експертний погляд

(Слово і Діло)

18 лютого бойовики на Донбасі атакували позиції української армії і спробували прорвати лінію розмежування в районі населених пунктів Новотошківське, Оріхове, Кримське і Хутір Вільний.

Народний депутат Ірина Верещук:

Ми запросили представників Генштабу, аби вони нам пояснили, що насправді відбулося. Я запитувала, чи той звіт СММ ОБСЄ відповідав дійсності? Бо ми знаємо і часто-густо критикуємо ОБСЄ, що вони, мовляв, не відображають у звітах те, що відбулося. От у цьому випадку він сказав: так, це відповідає дійсності. А, отже, і ОБСЄ була залучена, і той «режим тиші», який був встановлений, то це теж було за участю. Ми маємо цю ситуацію. Ми маємо її достеменно вивчити. Абсолютним і беззаперечним є факт, що це були збройні формування Російської Федерації. Це говорять усі заяви...

Так, вони пішли в атаку, вони спробували там зробити, здійснити (чи як це правильно сказати?) прорив. Їм це не вдалося.

Можливо, є сили, які хочуть зірвати мирний процес. А це точно сили не українські. Це сили Російської Федерації. Там теж у них різні, як кажуть, «башні», то хай вони між собою розбираються.

Наразі (масштабний удар – Ред.) не очікується. Але люди завжди готуються, військові готуються. Ми, звичайно, не можемо передбачити все. Розвідка для цього є, розвіддані. Всі працюють.

Моя позиція є такою. Президент Зеленський своїм основним пріоритетом вважає питання встановлення миру на Донбасі. І ті вербальні форми, те, як він обирає спілкуватися з Путіним або висловлюватися про нього в публічному просторі, я залишаю за його правом. Якщо він вважає, як лідер держави, що саме така вербаліка, самі такі форми є прийнятними і адекватними до тієї ситуації, в якій ми сьогодні опинилися, то хай він так робить. Якщо це принесе мир на Донбас і поверне анексований Крим, хай він говорить так, як вважає за потрібне. Зрештою, він узяв на себе цю величезну відповідальність і перед світовою спільнотою, і перед українцями.

Але ж ви розумієте, що не від вербальних форм Президента Зеленського залежить межа компромісу. Абсолютно не від того, що він говорить.

Що ми робимо? Ми обороняємося. Ми укріплюємося. У п'ятницю наприклад, пан Наєв чітко сказав, що ми забезпечені всім, чим необхідно, перша лінія оборони абсолютно забезпечена, не гірше ніж на рівні 2018–2019 рр. А, отже, ми вклалися. Ми знову 28 мільярдів плюс до оборонного бюджету. Ми розуміємо, що сильна армія – це якраз і є межа компромісу. Чим більшою буде ціна для Путіна, тим буде...

(Слово і Діло)

План під назвою «12 кроків для більшої безпеки України та євроатлантичного регіону» був оприлюднений на сайті Мюнхенської конференції з безпеки в день її відкриття, але після негативної реакції Києва був знятий із сайту.

Експерт з питань міжнародної політики та Близького Сходу аналітичного центру «Український інститут майбутнього» Ілія Куса:

Україні давно слід було б припинити бурхливо реагувати на якісь проукраїнські або антиукраїнські ініціативи Заходу. Будь-які документи, які розроблені поза Україною та без нашої участі, апriori не можуть бути проукраїнськими або антиукраїнськими. Перш за все, вони будуть в інтересах тих, хто за ним стоїть. Такою є реальна політика.

«Мюнхенський план» – це 12 пунктів холодного, місцями неприємного з моральної точки зору розрахунку.

Україна багато в чому сама винна, що час від часу з'являються такі плани, оскільки за роки війни так і не запропонувала конкретних і змістовних кроків щодо врегулювання ситуації на Донбасі.

Чого ми очікували? Що вони будуть продовжувати зберігати санкції на шкоду самим собі, ігноруючи громадську думку, національні інтереси та бізнес-лобі? Що вони будуть і далі дивитися на те, як ми вносимо до Конституції фантастичні плани щодо ЄС і НАТО, але при цьому мало що робимо на практиці заради цих цілей?

План, який опублікували, а потім поспішно видалили – типова схема, що окреслює контури майбутнього російсько-європейського «договорняка» щодо України. З огляду на те, що в Україні немає бачення та власних позицій щодо врегулювання конфлікту, такі «договорняки» неминучі.

За п'ять років конфлікту у нас не з'явилося ні національного консенсусу щодо врегулювання, ні бачення цього самого врегулювання, ні повноцінної зовнішньої політики, ні стратегій реінтеграції Донбасу, деокупації Криму або посилення своїх міжнародних позицій.

Перші ознаки можливих домовленостей РФ і Європи щодо України з'явилися на рубежі 2015–2016 рр.

«Мюнхенський план» – можливо, фундамент майбутньої угоди, яка стала результатом спільних інтересів РФ і Європи, багаторічних лобістських зусиль Кремля і його інформаційно-пропагандистської роботи в умовах відсутності альтернативного нарративу з боку України.

Зараз Україні потрібно прийняти цей «холодний душ» і почати вибудовувати власну позицію щодо Донбасу, Криму, відносин з Європою, США, Туреччиною та іншими регіонами світу. В іншому випадку Україну чекає те, що було написано в цьому скандальному «Мюнхенському плані». Якщо немає свого плану, то з'являться чужі. Замість істерії треба пропонувати свій реалістичний план.

(Слово і Діло)

18 лютого бойовики на Донбасі атакували позиції української армії і спробували прорвати лінію розмежування в районі населених пунктів Новотошківське, Оріхове, Кримське і Хутір Вільний.

Військовий експерт Олег Жданов:

Головна причина наступу бойовиків – бажання керівництва РФ показати Президенту України Володимирі Зеленському, хто в домі господар, образно кажучи. Тобто шляхом загострення Путін показав українському Президенту, хто насправді регулює процеси, що відбуваються на Сході України. Це відповідь на ініціативу В. Зеленського про спільне патрулювання кордону.

В. Путін дає зрозуміти В. Зеленському, що, крім нього та російських військ, ніхто в окупованому анклаві жодні питання не вирішуватиме.

Можна припустити, що подальшого загострення на Донбасі не буде. Російська сторона отримала максимальні преференції, які вони могли вичавити з цієї ситуації. Частина українців розчаруються в Президенті, тому що він не може виконати свої передвиборчі обіцянки. Країна розуміє, що Президент не керує ситуацією на Донбасі, що б'є по його рейтингу, авторитету.

Єдиний мінус для керівництва Росії після загострення – осуд дій РФ на Радбезі ООН. Більшість країн підтримали Україну, більше того, Британія взагалі заявила відкрито про те, що Росія веде війну проти України.

Однак основна проблема України в тому, що ми не можемо офіційно заявити про те, що РФ веде війну проти України. В. Зеленський не уповноважений. Він не політик і не самостійна фігура. Президент не ухвалює політичних рішень. Найімовірніше, у В. Зеленського була пропозиція, на яку він погодився, – висунути свою кандидатуру на пост Президента і виконати якийсь план. У таких критичних ситуаціях він не може швидко реагувати, тому що йому потрібно узгодити з тими, хто висував його на цей пост.

Якби не рішучі дії начальника штабу, невідомо, чим би закінчилося загострення поблизу Золотого. Начальник штабу також був загнаний у кут, коли наші солдати почали залишати позиції. Коли йде мінометний постріл, який призначений саме для того, щоб вибити солдатів з окопів, а наша артилерія мовчить, то без вогневої підтримки ніхто не втримає позиції. Це інстинкт самозбереження. Бійці почали залишати опорні пункти. Судячи з брифінгу, рятуючи критичну ситуацію, начальник штабу віддав наказ на вогневу підтримку військ, що обороняються. Ми застосували всі види озброєння, щоб забезпечити збереження нашої оборони. Інакше могли зупинитися десь на адміністративному кордоні цих областей.

[\(Слово і Діло\)](#)

У відповідь на ідею спільного патрулювання секретар РНБО запевнив, що Україна не буде патрулювати з тими, хто вбивав українців.

Експерт Міжнародного інституту демократій Євген Дикий:

Ідея спільного патрулювання вкрай небезпечна. Де-факто це спосіб легалізації окупації. Іншими словами, якщо ми на це йдемо, то Україна готова визнати, що окупація РФ наших територій – зовсім не окупація. Це те, чого всі шість років домагався і найбільше хотів В. Путін. Зараз йому хочуть зробити такий подарунок. Закінчиться це легалізацією окупації.

На практиці спільне патрулювання неможливо здійснити з кількох причин. По-перше, будуть протести всередині країни, а по-друге, технічно нереально. Можна собі уявити поліцейського або військовослужбовця, який реально погодиться піти в такі патрулі.

Ініціатива про спільне патрулювання повністю вкладається в сценарій Кремля, витоки йдуть саме з РФ.

На жаль, реакція на ескалацію – свідок того, що в ОПУ немає навіть базового розуміння, за що йде війна на Донбасі, які цілі ставить РФ. У команді Президента досі домінує думка, що якщо, згідно з опитуваннями, 64 % хочуть миру, то потрібно дати ілюзію миру за всяку ціну.

Наше керівництво вчора показало, що поняття «ціна миру» для них не існує. Їм просто потрібно відзвітувати, що припинили стріляти. Якщо заради цього потрібно здати ще територію, здають.

Патрулювання на Донбасі може відбуватися тільки після звільнення території ЗСУ, роззброєння або капітуляції незаконних бандформувань, знищення або капітуляції, виведення до РФ російських регулярних формувань. Тільки після цього на деокупованій території проводять патрулювання українські військово-цивільні адміністрації. Це єдиний варіант патрулювання, який має сенс. Усі інші плани – російський сценарій.

[\(Слово і Діло\)](#)

Військовий експерт Олег Жданов:

Ситуація складається дуже погано з точки зору того, що президент РФ В. Путін піде на все. Війна веж Кремля в Москві набирає обертів. Путін слабшає з кожним днем.

Керівництво РФ зазнає поразки відразу на декількох фронтах, зокрема в Сирії. Ердоган – не Зеленський. У лідера Туреччини якраз є своє бачення на ситуацію в Сирії, він буде бити і Асада, і Путіна й усіх, хто стане на його шляху. Зустріч глав МЗС Туреччини та РФ не принесла результату, не домовилися.

В Україні для керівництва Кремля також ситуація не найкраща, тому надалі не виключені провокації на Донбасі.

П'ять років тупцювання на місці. Попередня влада тягнула час, що дратувало Путіна. Прийшов Зеленський і почав пропонувати якісь мирні ініціативи, у Європі піднімає хвилю про перегляд «Мінська».

У Парижі канцлер ФРН підтримала Президента України в питанні перегляду Мінських угод. Польський президент виступив з ініціативою приєднатися до Нормандського формату. Польща – це рупор США. Штати не підуть на прямі переговори, особливо в ключі конфронтації щодо України.

Але можуть підштовхнути Польщу, Британію. У такому варіанті Росії буде дуже важко, їм навіть зустрічатися не буде сенсу. Тому Путін обирає найпростіший шлях – кривавий тиск на Україну, влаштовує провокації. Якщо вони так вирішили, значить у РФ важкі часи.

Провокації на Донбасі найближчим часом можуть повторитися. Нормандська зустріч у квітні поки ефемерна, немає підстав. РФ висуває умови для нормандської зустрічі, Путіну потрібна конкретика.

Торік зустріч була вигідна всім. Франція і Німеччина хотіли влаштувати очну ставку, почути, чи буде транзит і в якому обсязі. Росія також ставила питання, чи пустить Україна російський газ по своїй трубі, а Україна приїхала з пропозиціями з Вашингтона. Тому, чи відбудеться зустріч у квітні – питання.

[\(Слово і Діло\)](#)

23 лютого проросійські бойовики випустили по українських захисниках майже 100 мін із різнокаліберних мінометів і 30 снарядів з артилерійських систем різного калібру.

Політолог Володимир Золотарьов:

У Кремлі є кілька схем для зміцнення влади. Найпростіша – показувати населенню, як у інших все погано, а в Росії нехай небагато, але стабільно. Для суспільства це працює. Поки працює, конфлікти триватимуть.

Є сумніви з приводу можливого наступу на Донбасі. Велика війна не вирішує жодну з проблем Путіна.

Звісно, з огляду на специфіку РФ велика війна може трапитися, події можуть піти неконтрольованим шляхом. Керівництво Росії має ілюзії з приводу того, що вони контролюють усю ситуацію. Проте ніхто повністю не має контролю. Хіба що Путіна заженуть у глухий кут, будуть повстання всередині РФ й тоді можуть продовжити широкомасштабний конфлікт в Україні. Але, якщо говорити реально, то велика війна нікому не потрібна.

Нинішня ситуація влаштовує всіх: РФ, США, Євросоюз і нашу владу. Навколо війни крутиться та відмивається багато грошей, ніхто не скасував контрабанду, з РФ продовжують вести проекти. Дуже багато вигідних позицій. Якщо почати велику війну, це зникне. Групи, які сидять на потоках, не зацікавлені в наступі.

Якщо міркувати розсудливо, причин для великої війни немає. Але з точки зору ірраціонального, можливо все.

[\(Слово і Діло\)](#)

Політолог Володимир Золотарьов:

Якщо жодних нових поворотів на Донбасі не станеться, нормандська зустріч у квітні відбудеться, але не принесе результату.

РФ вигідні переговори, незважаючи на те, що в Кремлі ставлять зустріч у квітні під загрозу зриву. Отже, В. Путін підкреслює, що «їх там немає», але

вони готові допомогти у вирішенні «громадянського конфлікту» «братнього народу».

Для Путіна нормандський майданчик – ще один спосіб показати світу, що вони – не сторона конфлікту і виступають «миротворцем». Цілком вигідна позиція. Дуже добре продається. РФ може нескінченно тягнути час. Вони нічого не втрачають, втрачають звичайні люди.

На лідерів Франції та Німеччини Україна розраховувати не може. Меркель закінчує кар'єру, а позиції Макрона дуже хиткі. Крім того, ЄС потроху розвалюється, у Європі зараз досить своїх проблем.

Ніхто ззовні нічого не зробить для вирішення конфлікту на Донбасі. Є союзники, на яких нам можна розраховувати, але тільки тому, що їхні інтереси збігаються з нашими. Це США і Британія. Але вони – не учасники процесу врегулювання. Франція та Німеччина однозначно не на нашому боці й ніколи не були. Просто хочуть бути пристойними, засуджувати агресію, але не розривати відносини з РФ.

Нормандський формат вигідний для всіх трьох учасників, крім України. На квітневій зустрічі Києву нічого доброго не запропонують.

В Україні тільки деякі політики зацікавлені у вирішенні ситуації. Однак країною керують не політики, а чиновники. В. Зеленський може і зацікавлений, але у владі є чиновники, які хочуть, щоб війна тривала, тому що це дуже вигідно, це величезні тіньові кошти та контрабанда.

[\(Радіо Свобода\)](#)

18 лютого бойовики на Донбасі атакували позиції української армії і спробували прорвати лінію розмежування в районі населених пунктів Новотошківське, Оріхове, Кримське і Хутір Вільний.

Координатор руху «Український спротив» Костянтин Машовець:

Працюють двома ударними групами плюс арта і «мінометка»... Ударили в стик двох бригад, за класичною схемою. Судячи з усього, задум командування супротивника – вибити наші підрозділи з плацдарму на Сіверському Дінці в районі Новотошківка – Кримське. Або, принаймні, відтіснити від дороги на Северодонецьк у заплаву річки. Ще однією ділянкою докладання зусиль противника стала ділянка у Новотошківці та Оріховому. Очевидно це флангове забезпечення дій на плацдармі, яке має на меті скувати українські тактичні резерви на цій ділянці.

Не виключено, що події на фронті 18 лютого – це лише підготовка до більш масштабних дій.

Військовий волонтер Роман Донік:

Зараз бойовики нібито запросили перемир'я, майже нічого не досягнувши стратегічно. Але водночас викрили майже всі наявні (з українського боку) вогневі засоби. Що це було – розвідка боєм чи спроба зробити щось більше – поки не зрозуміло. Наші хлопці – у повній бойовій готовності до будь-якого розвитку подій. Але щось більше буде далі у будь-якому разі. В. Зеленський неодноразово виявляв слабкість, і це буде

використано для тиску на нього. Його, через втрати на фронті, змушуватимуть ухвалювати капітулянтські для України рішення.

Експерт Інституту стратегічних досліджень Валерій Кравченко:

Запеклий бій на Луганщині, спроба прорвати українську оборону та вбиті й поранені українські вояки – усе це має на меті посилити тиск на Україну на тлі спроб Президента В. Зеленського домовитися про мир.

Тактичні цілі – зрозумілі: дуже давно не було такої ескалації. І цей мирний процес, ініційований Зеленським, має на меті гарні наміри. Але ж Росія сприймає мирні ініціативи як слабкість. І для того, щоб збільшити тиск, поєднує методи «батоба» і «пряника». Ось вам «батоба» – наступ на Донбасі, щоб показати Україні, що на неї може очікувати. А «пряник» – це можливий обмін, про який уже начебто домовилися. Медіа зараз обговорюють ті «договоряки», які могли мати місце між представниками України і Росії в Омані, а також те, що А. Єрмак (від України) і Д. Козак (від Росії) відтепер займуться замиренням цього конфлікту. Однак усі розуміють, що угруповання «ЛНР» саме таких дій не вчинить, воно діяло повністю санкціоновано. Окупована частина Луганської області – це сфера відповідальності ГРУ Росії, з якою пов'язують, зокрема, заступника голови адміністрації президента Росії В. Путіна Д. Козака.

Бій на Луганщині свідчить, що новий російський представник із питань Донбасу Д. Козак – не такий уже і «голуб миру», яким його намагаються показати.

Це така собі прозора акція, яка показує, що подарунків і легких здобутків Україні ніхто не дасть. Ну і це є випробуванням на міцність українського Президента. Зокрема, у контексті позиції українських патріотичних сил, які звинувачують його у м'якотілості та в нібито закулісних іграх із Росією. Це є ще одним елементом у спробах розхитування ситуації в державі та «підбиття» рейтингу Президента. Ідеться про підрив довіри до нього з боку армії та патріотично налаштованої частини суспільства. Путін знає, що робить.

Навіть у нинішній непростій для України ситуації є оптимальні моделі поведінки для української влади, які, з одного боку, посилять міжнародні позиції України, з іншого – нейтралізують російські спроби розхитати ситуацію всередині держави.

Ані секретар РНБО О. Данилов, ані сам Президент В. Зеленський не називають Росію агресором. Нібито для того, щоб зберегти мирний процес. І це має погані наслідки. Адже це не додає впевненості нашим партнерам на Заході. Вони бачать реакцію України і думають: нащо називати речі своїми іменами, якщо навіть Україна цього не робить? Передовсім треба не боятися говорити, що це є російською агресією. Пояснювати, що загострення невідповідно відбулося після Мюнхенського безпекового форуму, а також – у річницю відступу з Дебальцева.

Україна має наголошувати, що Росія – сторона конфлікту, і не повинна уникнути відповідальності. Треба поставити питання ребром: Україна веде

переговори лише з Росією. Якщо ми хочемо гнучкості «мінських угод» – ми маємо сідати за стіл переговорів із Росією та з посередниками і обговорювати цю гнучкість. Російська сторона каже, що не є стороною «Мінська». Але ж це не міфічні «бойовики ЛНР» тиснуть на спусковий гачок. Це Росія і російські найманці, які взяли в заручники місцевих жителів, а декого з них відправили працювати «гарматним м'ясом».

Начальник Генштабу ЗСУ Руслан Хомчак:

Сьогодні, якщо ви знаєте, п'ята річниця Дебальцевських подій, і вони показують, для всього їхнього світу, що це їхня була перемога.

Бойовики хотіли захопити спостережні пости українських військ, щоб показати своєму керівництву і населенню окупованих районів свою військову звитягу і те, що вони нібито можуть захоплювати підконтрольну українським військам територію.

Співдиректор програм із зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова Олексій Мельник:

Військове командування України вважає відповідь на атаку російських сил адекватною.

Начальник генштабу Р. Хомчак на брифінгу кілька разів повторив, що реакція була адекватною. Він пояснює логіку дій ЗСУ, але при цьому пропонує надалі реагувати значно більш потужно та асиметрично. Дійсно, була максимальна спроба уникнути втрат, відновити статус-кво і не порушити міжнародних зобов'язань. Але, на мою думку, можна було б не обмежуватися симетричною відповіддю. Адже цей бій – це легітимний привід покарати окупантів. До прикладу, нанести удари в інші місця, в тил, де розташована техніка і жива сила супротивника. Але важко давати більш конкретні оцінки, не маючи оперативно-тактичної інформації.

Відповідь України на російську ескалацію є «типовою». І натомість влада має підготувати на такі випадки набір «заготовок» для військових і дипломатичних реакцій, і при цьому обережно прорахувати їхні можливі наслідки.

Наприклад, одразу ж могла з'явитися заява, що в разі ескалації Україна припинить виконання своєї частини «мінських угод». Щоб активізувати західних партнерів, зацікавлених у виконанні «Мінська», а в перспективі – посилити санкції. А ще ми бачили, що на брифінгу жодного разу не прозвучало слово «Росія». Неначе йдеться про якогось іншого супротивника на Донбасі. Така надмірна політкоректність є недоречною.

Україна має виявляти ініціативу на міжнародних майданчиках і при цьому нейтралізувати російські дії. Росія скликала Радбез ООН щодо України. Сподіваюся, українське МЗС працює, і міністр В. Пристайко має план, як перехопити ініціативу в ООН.

([Дзеркало тижня](#))

Керівник ГО «Правозахисна Ініціатива» Богдан Чумак, народна депутатка України (VIII скликання) Олена Сотник:

Заяви Офісу Президента з приводу можливих місцевих виборів в ОРДЛО цієї осені слід розглядати як сигнал, що вже існують певні домовленості. Де-факто, це означає «турборежим» реінтеграції територій, окупованих російськими військами останні шість років.

Президент В. Зеленський заявив у Мюнхені, що вибори в ОРДЛО продемонструють єдність країни та її неподільність. Такий підхід небезпечний, якщо заради символізму й «картинки» глава держави заплющує очі на політичну, моральну та практичну неготовність цих територій до демократичного українського вибору.

Влада України висуває лише дві умови для проведення місцевих виборів на тимчасово окупованих територіях: контроль кордонів та проведення виборів за українським законодавством. Однак там не функціонує політична інфраструктура, немає українських партій, нізвідки братися проукраїнським кандидатам, а населення чує про Україну з пропагандистських джерел РФ та окупаційних адміністрацій, у кращому разі – з Фейсбуку, Інтернету і розмов із друзями на вільних територіях. Цим вдало користується Москва, нав'язуючи свої умови для реінтеграції Донбасу в склад України.

Ризики реінтеграції за сценарієм Кремля слід розглядати в чотирьох аспектах: геополітичному, внутрішньополітичному, економічному та національному.

Крім відлиги у відносинах із ЄС, Кремль знімає із себе відповідальність за війну на Донбасі, адже реінтеграція по-російському – це визнання з боку офіційного Києва не військового вторгнення РФ та окупації Донбасу у 2014 р., а громадянського конфлікту зі сторонами «ДНР» та «ЛНР», програного цим квазіутворенням. До того ж Росія зможе зайняти «суперпозицію» посередника, котрий несправедливо постраждав від ізоляції та нападок з боку цивілізованого світу.

Згода європейських партнерів на такий «мир» – це визнання України сферою російського впливу і можливості Москви обмежувати суверенітет України у власних інтересах. Ця позиція не тільки поставить хрест на європейському майбутньому Молдови та Грузії, а й створить для них небезпечний прецедент. У разі успіху з «реінтеграцією» Донбасу трюк може повторитися з Придністров'ям, Абхазією та Південною Осетією.

Визнання автономій «ДНР» і «ЛНР» у складі України призведе до її федералізації із закріпленням цього устрою в Конституції. Можна продовжувати сліпо вірити, що «особливі статуси» не мають нічого спільного з федерацією, проте, по суті, вони нею і є. В умовах, коли велика кількість регіональних кланів – під російським контролем, це стане підґрунтям для нових збройних конфліктів або ескалації реального громадянського конфлікту. Другий ризик – «парад автономій» – особливі статуси в інших регіонах.

Місцеві вибори на нав'язаних РФ умовах закріплять у Донбасі владу проросійських угруповань і переведуть їх зі статусу військових злочинців у

статус легітимної місцевої влади, на яку офіційний Київ не матиме жодного впливу. Більше того, ці угруповання отримають плацдарм для потрапляння у всеукраїнську політику, адже наступною вимогою буде проведення довиборів на 17 окупованих виборчих округах Донбасу або дострокових парламентських.

Зважаючи на амбіції Путіна, автономія «ДНР» та «ЛНР» матиме не лише формальний характер, а й реальні важелі тиску та нав'язування своєї політичної волі. Фактично, це буде альтернативний політичний центр для проросійських сил, який ширитиме свій контроль на Схід і Південь України.

За підрахунками Офісу Президента, для відновлення лише підконтрольних територій Донбасу знадобиться не менше 372 млн євро. Можна прогнозувати, що в умовах реінтеграції всіх територій ця цифра зросте в рази і обчислюватиметься мільярдами.

Чи готові допомогти цими коштами європейські партнери – питання дискусійне. Адже якщо Україна піде на умови Кремля – де-факто визнає «громадянську війну» на своїй території, то муситиме брати на себе відповідальність за її наслідки, у тому числі фінансові. Тоді як РФ із уникненням відповідальності за війну в Донбасі уникне будь-яких фінансових зобов'язань. В умовах завищеного дефіциту бюджету українська влада буде змушена повісити значну частину витрат на власне населення, збільшивши податковий тягар.

Отримання статусу автономій із політичним впливом для «ДНР» та «ЛНР» і збільшення проросійських сил в українському парламенті стануть для Москви реальними інструментами для вирішення на свою користь питань мови шляхом отримання для російської статусу регіональної, а згодом і другої державної; ідеології, шляхом згортання процесів деколонізації та деколонізації; культури, шляхом скасування квот на аудіо- та відеоконтент, зняття обмежень для російських книжок, скасування заборони на в'їзд для російських артистів.

З капітуляцією України амністію отримають бойовики, які воювали на Донбасі, а українські військові та добровольці будуть визнані злочинцями, яких теж амністують. Тоді українська влада поставить знак рівності між обома сторонами.

Наступним кроком проросійських сил стане переслідування представників проукраїнських рухів: активістів, волонтерів, політиків, митців.

Отже, за умовами реінтеграції за українським сценарієм спершу слід оцінити, що ми маємо (не маємо) після шести років непідконтрольності територій т. зв. ОРДЛО.

Не маємо точної інформації про реальну кількість: російських військових, представників спецслужб та завербованих ними людей; населення окупованих територій; громадян з ОРДЛО, які отримали російське громадянство.

Також не маємо ефективних каналів комунікації з населенням ОРДЛО; чіткої оцінки втрат для України та обсягу ресурсів, потрібних для відновлення; стратегії повернення окупованих територій у правове поле України, зокрема у сферах правосуддя, правопорядку та адміністративних процедур.

За таких умов, спираючись на світові практики, можна стверджувати, що реінтеграція триватиме щонайменше 5–15 років. Якщо підходити до неї не з позиції передвиборних обіцянок, популізму та нереалістичних вимог, нав'язаних Мінськими угодами і формулою Штайнмаєра, а з позиції української держави, то процес має складатися з двох частин.